

Országgyűlési Napló

Dr. Hiller István, dr. Latorcai János és Sneider Tamás
elnöklete alatt

Jegyzők: *Arató Gergely, dr. Szűcs Lajos,*
dr. Tiba István, Tordai Bence

Az ülésnap megnyitása.....	12035
----------------------------	-------

Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2018. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére című beszámoló, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig	12035
Domokos László , az Állami Számvevőszék elnöke, a napirendi pont előterjesztője.....	12035
Manninger Jenő , a Gazdasági bizottság előadója, a napirendi pont előadója	12043

Felszólalók:

F Kovács Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	12045
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	12047
Bangóné Borbély Ildikó , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	12053
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről	12057
Csárdi Antal , az LMP képviselőcsoportja részéről	12061
Bósz Anett (független)	12065
Domokos László , az Állami Számvevőszék elnöke	12068
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)	12072
Bósz Anett (független)	12073
Gréczy Zsolt (DK).....	12074
F Kovács Sándor (Fidesz).....	12075
Domokos László , az Állami Számvevőszék elnöke	12075
Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz).....	12080
Dr. Varga-Damm Andrea (Jobbik)	12084
Tordai Bence (Párbeszéd).....	12088
Bangóné Borbély Ildikó (MSZP).....	12090
Varju László (DK)	12094
Csárdi Antal (LMP).....	12096
Gréczy Zsolt (DK).....	12099
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)	12099
Bangóné Borbély Ildikó (MSZP).....	12100
F Kovács Sándor (Fidesz).....	12101
Domokos László , az Állami Számvevőszék elnöke	12102
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)	12103
Bangóné Borbély Ildikó (MSZP).....	12105
Dr. Varga-Damm Andrea (Jobbik)	12108
Domokos László , az Állami Számvevőszék elnökének előterjesztői válasza	12111

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2018. évi egységes költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	12119
Dr. Szűcs Lajos , a Költségvetési bizottság eladója, a napirendi pont előadója	12119

Felszólalók:

Dunai Mónika , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	12121
Potocskáné Kőrösi Anita , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	12121
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	12123
Bangóné Borbély Ildikó , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	12125
Gréczy Zsolt , a DK képviselőcsoportja részéről.....	12127
Dunai Mónika (Fidesz).....	12129
Nacsa Lőrinc (KDNP)	12130
Gréczy Zsolt (DK).....	12130
Dr. Varga-Damm Andrea (Jobbik)	12131
Szabó Szabolcs (független)	12133

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2020. évi egységes költségvetéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	12135
Dr. Szűcs Lajos , a Költségvetési bizottság előadója, a napirendi pont előadója	12135

Felszólalók:

Dunai Mónika , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	12137
Potocskáné Kőrösi Anita (Jobbik).....	12138
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	12139

Szabó Szabolcs (független)	12140
Gréczy Zsolt (DK)	12143
Dr. Szűcs Lajos , a Költségvetési bizottság előadójának válasza	12144
Az ülésnap bezárása	12146

Az Országgyűlés őszi ülészakájának
7. ülésnapja

2019. november 6-án, szerdán

(9.00 óra - Elnök: Sneider Tamás

Jegyzők: dr. Tiba István és Tordai Bence)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Sok szeretettel köszöntök minden mai napon megjelent - egy szál - képviselőt, a karzaton ülőket és Domokos urat is, az Állami Számvevőszék részéről. Az Országgyűlés őszi ülészakájának 7. **ülésnapját megnyitom**. Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Tiba István és Tordai Bence jegyző urak lesznek segítségemre.

Köszöntöm minden egyes vendégünket, illetve bárkit, aki figyelemmel kíséri a mai napon a munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a „**Tájékoztató az Állami Számvevőszék 2018. évi szakmai tevékenységéről és beszámoló az intézmény működéséről az Országgyűlés részére**” című beszámoló, valamint az **ennek elfogadásáról** szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig. Az Állami Számvevőszék által benyújtott beszámoló B/6003. számon, a Gazdasági bizottság által benyújtott határozati javaslat pedig H/6715. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Bejelentem, hogy a kormány képviselője előzetesen jelezte, hogy nem kíván álláspontot ismertetni a vita során.

Elsőként megadom a szót Domokos László úrnak, az Állami Számvevőszék elnökének, a beszámoló előterjesztőjének.

DOMOKOS LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Asszony! Tisztelt Képviselő Urak! - és mindazok, akiknek a tévén keresztül módjuk van nyomon követni a parlament napi ülésének a napirendjét. Az Állami Számvevőszékről szóló törvény kimondja, hogy az Állami Számvevőszék elnöke az Országgyűlés számára minden évben tájékoztatást ad a szervezet előző évi tevékenységéről, és az ellenőrzési megállapítások alapján tett intézkedésekről, illetve független könyvvizsgáló által auditált éves beszámolóban mutatja be azt intézmény működését és gazdálkodását.

2010 októberében az Állami Számvevőszék elnöként elmondott első parlamenti expozémban úgy fogalmaztam: „A számvevőszéki munka a jelenben folytatott ellenőrzés, ami érthető módon a múltra vonatkozik, ugyanakkor mindig a jövőbe is tekint, annak megváltoztatását, javítását, jobbítását célozza. Az ellenőrzés ennyiben aktív szereplője a jövő formálásának.” Ma is szilárd meggyőződéssel vallom, hogy az Állami Számvevőszék végső célja a munkájával a számvevőszéki munka társadalmi hasznosulása, a társadalmi szintű hozzáadott érték megteremtése, a

múlt tapasztalatainak a jelenben való bemutatásával a jövő alakítása.

Ez nem változott az elmúlt csaknem egy évtizedben sem, a 2010 októberében elmondottakat ma is érvényesnek és időszerűnek tartom. Célunk a közpénzügyi helyzet javítása, amihez a bizonyítékokon alapuló ellenőrzési megállapítások adják a kiinduló alapot. Mindez azt is jelenti, hogy a számvevőszéki ellenőrzések célja alapvetően nem a hibakeresés, vagy az elmarasztalás, hanem a jó irányba való terelés, a pozitív változások elindítása és fenntartása. Célunk a támogatás, az, hogy az ellenőrzések mellett az Állami Számvevőszék elemzéseivel, tanulmányaival, véleményalkotásával átláthatóbbá és eredményesebbé tegye a közpénzek felhasználását, és hozzájáruljon a közszolgáltatásokat érintő és biztosító intézmények és rendszerek hatékonyabb működéséhez. E cél érdekében az elmúlt években fokozatosan terjesztettük ki és töltöttük meg tartalommal a törvényben meghatározott tanácsadó és tudásmegosztó tevékenységünket. 2018-ban is ezt szem előtt tartva végeztük a munkánkat, és az éves tájékoztatónk összeállítása során ennek bemutatására törekedtünk. Ezt önök megkaphatták mind nyomtatott formában, mind pedig elektronikus formában is hozzáférhető folyamatosan nyilvánosan az Állami Számvevőszék honlapján és a parlament elektronikus elosztórendszerén.

Tisztelt Országgyűlés! Az Állami Számvevőszéknek - a törvényi előírás szerint is - az ellenőrzéseket hatékonyan és eredményesen kell elvégeznie. Ennek keretében az ÁSZ 2011 óta, a humán erőforrás és a munkafolyamatok optimalizálásának köszönhetően az ellenőrzött szervezetek számát közel háromszorosára növelte, így jelentősen növeltük az ellenőrzések lefedettségét. A kockázatelemzés fejlesztésével az ellenőrzöttek egyedi kockázatainak megfelelő, célzott, úgynevezett ellenőrzési programmal történnek az ellenőrzések, így a Számvevőszék ott és azt ellenőrzi, ahol és amitől az előzetes kockázatelemzés alapján a legnagyobb hasznosulás várható.

2018-ban az Állami Számvevőszék 806 ellenőrzött szervezet számára összesen 2161 javaslatot fogalmazott meg és 212 figyelemfelhívó levelet küldött. A tavalyi esztendőben lefolytatott ellenőrzések alapján összesen 323 darab nyilvános számvevőszéki jelentés készült, amelyek közel 20 százalékát az utóellenőrzések - vagyis az ellenőrzéseink hasznosításának értékelése - tették ki.

Az elszámoltatható közpénzfelhasználás érdekében 2018-ban az Állami Számvevőszék összesen 177 alkalommal értesített valamely hatóságot, illetékes felügyeleti szervet, és kezdeményezett eljárást az ellenőrzései során feltárt bűncselekményre vagy súlyos szabálytalanságra utaló gyanú miatt. Fontosnak tartom ezúttal is kihangsúlyozni, hogy az Állami Számvevőszék egy pénzügyi garantőr szervezet, nem hatóság, így nem rendelkezik nyomozati jogkörrel. Amennyiben az ellenőrzések során, illetve a hozzánk érkező jelzésekkel bűncselekményre utaló gyanú ke-

rül a számvevők látókörébe, az adott ügyet továbbítjuk az illetékes hatósághoz a szükséges eljárások lefolytatása érdekében. Ekkortól az ügy gazdája már nem az Állami Számvevőszék, hanem az érintett hatóság, és az ÁSZ-nak nincs ráhatása az ügy további - esetleges büntetőjogi vagy szankcióval járó - kiemelésére.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Az Állami Számvevőszék 2018-ban az Országgyűlés munkáját, a parlamenti döntéshozatalt 20 országgyűlési tájékoztatóval támogatta, továbbá 6 törvényjavaslathoz tettünk ajánlást. Ellenőrzési megállapításai, tapasztalatai alapján a Számvevőszék jogszabályi módosítást kezdeményezett a teljesség igénye nélkül többek között: az önkormányzatok adósságrendeze, valamint a befektetési tevékenységük tekintetében, az infotörvény és a választási, valamint párttörvény módosítása, az állami vagyon számvizsgálata területén. Ezenkívül 14 jogszabályt és egyéb tervezetet véleményezett az Állami Számvevőszék a múlt évben.

Áttekintve az ellenőrzési megközelítéseket: a tavalyi esztendőben is nagy hangsúlyt helyeztünk az ellenőrzők ellenőrzésére. Ez olyan intézmények, szervezetek ellenőrzését jelenti, amelyek maguk is végeznek ellenőrzési, felügyeleti tevékenységet. Ennek az ellenőrzési megközelítésnek köszönhetően az ellenőrzők tevékenysége szabályszerűbbé, hatékonyabbá és átláthatóbbá válik, így a Számvevőszék nagyobb hatást képes elérni a közpénzekkel való szabályszerű, felelős és fegyelmezett gazdálkodás előmozdítása érdekében.

Így kiemelt figyelmet kapott a Magyar Nemzeti Bank, a Magyar Államkincstár, és az európai uniós támogatások hatékony és szabályszerű felhasználásának elősegítése érdekében az úgynevezett EUTAF ellenőrzése. Továbbá folyamatos és szisztematikus figyelmet fordítottunk az egyes szervezetek belső ellenőrzésére is. A tavalyi esztendőben is nagy hangsúlyt helyeztünk az állami vagyongazdálkodás ellenőrzésére. Ehhez szorosan kapcsolódik a nemzeti tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése, illetve a beruházások és azok előkészítésének értékelése, hiszen a felhasznált költségvetési források nagyságrendje, a beruházások révén létrehozott nemzeti vagyon kiemelt jelentőséggel bír, és évről évre nagyságrendben is bővül. Az e területen 2017-ben végrehajtott módszertani fejlesztés gyakorlati megvalósulásaként a Számvevőszék 2018-ban a kockázatértékelő rendszer alapján kiválasztott költségvetési szerveknél, valamint nemzeti tulajdonú társaságoknál a folyamatban lévő beruházások esetében a döntés-előkészítéstől a kivitelezés megkezdéséig felmerülő kockázatok beazonosítását és az integritási szempontok érvényesülését értékelte.

(9.10)

Hangsúlyozom, hogy az Állami Számvevőszék évente ellenőrzi az állami tulajdonosjog-gyakorlás-

ban érintett szervezeteket, a múlt évre vonatkozó ellenőrzésünket néhány hete, október 14-én zártuk le. Az ellenőrzésünk fókuszában az egyes szervezetek szabályozottságának értékelése áll, ami megalapozza az egységes és áttekinthető állami vagyongazdálkodást is.

Tisztelt Ház! 2018-ban is nagy figyelmet fordítottunk a központi költségvetéssel összefüggő területek, szervezetek ellenőrzésére, valamint az önkormányzati alrendszer ellenőrzésére is. A központi alrendszer intézményei meghatározó szerepet töltenek be a közpénzek felhasználásában. Így a zárszámadás ellenőrzése mellett szerepet kapott a központi alrendszer egyes intézményeinek pénzügyi és vagyongazdálkodása. Értékelésre kerültek a kórházak ellenőrzési tapasztalatai - 17 intézmény átfogó tapasztalatai összegyűjtésével - és az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodása és működése 27 hallgatói önkormányzat tekintetében is. Ezek a témák nemcsak hogy aktualitással bírnak, de nagy társadalmi érdeklődésre is számot tartanak.

Meggyőződésem, hogy az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséhez, illetve az ellátás minőségének javításához mindenekelőtt szabályszerűen, elszámoltathatóan és célszerűen gazdálkodó kórházakra, illetve szakellátó intézményekre van szükség. Az eredményes és korrupciómentes gazdálkodást megalapozó, a vonatkozó törvényi előírásoknak megfelelő belső szabályozások kialakítása és működtetése alapvetően nem pénzkérdés. Ugyanakkor az Állami Számvevőszék is érzékeli a finanszírozási és strukturális problémákat. A néhány hónapja nyilvánosságra hozott elemzésünkben rámutattunk arra, hogy az egészségügyi ellátórendszer finanszírozása a jelenlegi formájában nem fenntartható, továbbá az ellátórendszer struktúrája is korszerűsítésre szorul. Az elemzésünk felvetéseit, következtetéseit indokolt figyelembe venni az egészségügyi rendszer és finanszírozása újragondolásakor, illetve módosításának előkészítése esetén.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Expozémiban indokoltnak tartom, hogy kitérjek a Számvevőszék pártokkal kapcsolatos ellenőrzéseire is. Az ÁSZ a törvényi előírások szerint az 1990-es rendszerváltás óta - az 1989-es ellenzéki kerekasztal-tárgyalásokból következően - ellenőrzi a választási kampányokban felhasznált állami és más pénzeszközök elszámolását, és - szintén törvényi előírás szerint meghatározott módon - így két évente ellenőrzi azon pártok gazdálkodásának a törvényességét, amelyek a központi költségvetésből támogatást kapnak.

1990 óta számos kritika érte is a magyarországi kampányfinanszírozást, valamint az ehhez kapcsolódó számvevőszéki ellenőrzéseket. Az Európa Tanács korrupcióellenes államcsoportja, a GRECO 2010-ben a Magyarországról szóló jelentésében arra tett javaslatot, hogy az Állami Számvevőszék a politikai finanszírozás területén gyakoribb, kezdeményezőbb és gyorsabb ellenőrzést végezzen, beleértve a megelőző

intézkedéseket és a pénzügyi szabálytalanságok nagyobb mértékű feltárását is.

A GRECO 2010-es jelentésében azt is javasolta, hogy Magyarország vizsgálja felül a politikai finanszírozási szabályok megsértésének akkori szankcióit, a szankciók legyenek hatékonyak, arányosak és visszatartó hatásúak. E felvetésekből, illetve a Számvevőszék korábbi ellenőrzési tapasztalataiból is kiindulva a magyar Országgyűlés - önök - 2013-ban új törvényt alkotott a választási eljárásról, valamint a kampánycöltségek átláthatóvá tételéről, amely a korábbi lehetőségekhez képest jól körülhatárolható ellenőrzési feladatokat fogalmazott meg az Állami Számvevőszék számára.

A törvényt módosításokkal, illetve a megújult magyarországi ellenőrzési gyakorlattal kapcsolatban a GRECO is elismerő véleményt fogalmazott meg, amikor a Magyarországról szóló jelentésében megállapította, idézem: „Az Állami Számvevőszék figyelemre méltó előrelépést ért el a kampánypénzek és pártok ellenőrzése területén.”

Összességében a választási eljárásról és a kampányfinanszírozásról szóló új szabályozások, a bevezetett ellenőrzési szintek és eszközök a korábbinál nagyobb mértékben támogatták, hogy az állampolgárok, de maguk a pártok tagjai, illetve a beszámoltatásra jogosult párttestületeik - a Számvevőszék ellenőrzéseinek keresztül is - objektív tájékoztatást kapjanak a választási kampányra fordított adóforintok felhasználásáról.

A 2014-től hatályos új választási eljárásra vonatkozó jogszabály alapján választási kampányidőszakban politikai hirdetést csak azok a sajtótermékek minősülnek, hatósági nyilvántartásban szereplő orgánumok tehetnek közzé, amelyek hirdetési árjegyzéküket megadott napon belül előzőleg megküldték az Állami Számvevőszéknek. A sajtóorgánumoknak az országgyűlési választás szavazásának napját követően a kampányidőszakban közzétett politikai hirdetésekről is tájékoztatást kellett adniuk az ÁSZ részére az önök döntésének megfelelően. Ezen szabályozásnak köszönhetően átláthatóbbá vált a médiapiac. Azt azonban fontos tudni, hogy ez az előírás csak a médiatörvényben nevesített sajtótermékekre terjed ki, és számos, választói akaratot befolyásoló eszközre, így például a közösségi médiafelületekre nem vonatkozik ez a kötelelem.

A párttörvény elfogadása óta szabályozza a pártok törvényellenes gazdálkodásának következményeit is. Az elmúlt években a GRECO ajánlásaival összhangban ugyan a feltételek szigorodtak, azonban továbbra is a törvény határozza meg azokat a szankciókat, amelyek a pártoknak nem a törvényeknek megfelelő gazdálkodásához, a tiltott támogatás elfogadásához kapcsolódnak. Miért lényeges ez? Mert amennyiben egy párt tiltott támogatást fogad el, akkor nem biztosított a finanszírozásának az átláthatósága, a jogszabállyal ellentétes pénzügyi előnyhöz juthat, valamint a tiltott támogatás elfogadása korrupciós veszélyt jelent. Tehát nem az ÁSZ szab ki büntetést vagy bírságot, mivel az ÁSZ nem hatóság, nem rendelkezik

szankcionálási jogkörrel. Jogosítványai arra terjednek ki, hogy a párttörvény rendelkezései szerint, amennyiben a párt tiltott támogatást fogadott el, akkor megállapítsa annak az értékét. A megállapított tiltott támogatás jogkövetkezményeit nem az ÁSZ, hanem a vonatkozó törvényi előírások határozzák meg, mérlegelési lehetőséget nem adva az ÁSZ-nak, annak érvényesítése pedig a törvényben meghatározott hatóság kizárólagos jogköre.

A pártok ellenőrzése során az Állami Számvevőszék - mint jogalkalmazó - a jogállam védelme érdekében, a törvényi előírások betartása érdekében és azokat betartva jár el. A vonatkozó törvények keretei között az ÁSZ minden párt számára ugyanazt a törvények szerinti eljárást biztosítja. Pontosan ez az, ami garantálja a jogállami kereteket, illetve a demokratikus normáknak való megfelelést. Alapvető közérdek - és a közpénzeket érintő korrupció elleni védelem érdekében -, hogy a pártok szabályszerűen, elszámoltathatóan és átláthatóan, mondhatnám: példamutató módon gazdálkodjanak az adófizetőktől és a támogatóiktól kapott pénzekkel.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Az Állami Számvevőszék - hasonlóan az egy évvel korábbihoz - a 2018. évi tájékoztatójában is fogalmazott meg felvetéseket az ellenőrzési tapasztalataink és az elemzési következtetéseink alapján. Hét témában összesen nyolc, közpénzügyeket érintő szabályozási terület pontosításának, áttekintésének igénye merült fel részünkről, amelyek megküldésre kerültek a felelős miniszterek részére is.

A felvetéseket az Állami Számvevőszék az ellenőrzési tapasztalatai és az elemzési következtetése alapján fogalmazta meg. A felvetések a nemzeti vagyonnal való felelős, rendeltetészerű gazdálkodás biztosítását, az állammenedzsment erősítését, a közpénzekkel és közvagyonnal való gazdálkodás átláthatóságának növelését, a bürokráciacsökkentést, valamint az önkormányzati eladósodás megelőzését, hatékony kezelését, illetve - ahogy azt már említettem - az állami vagyongazdálkodás fejlesztését szolgálják.

Az Állami Számvevőszék a 2018. évi tájékoztatójában, továbbá az integritás növelése, valamint a korrupció kockázatának csökkentése érdekében javaslatot tett a készpénzforgalom felszámolására a közzférában. Mindez a bürokrácia és az adminisztráció csökkentését, illetve a korrupciós kockázatok további mérséklését eredményezheti.

A felvetéseink hasznosulásának elsődleges terepe az Országgyűlés. Korábbi javaslataink, következtetéseink számos jogszabályban hasznosultak. Ezúton is köszönöm az országgyűlési képviselőknek, hogy munkájuk során felhasználják az ÁSZ tapasztalatait. A munkánk - illetve a 2018. évi beszámolómban tett két felvetésünk - hasznosulásának tekinthető az Állami Számvevőszékkel való Kormányzati Kapcsolattartásért Felelős Tárcaközi Bizottság létrehozása, aminek elsődleges célja, hogy a számvevőszéki javaslatok a lehető legnagyobb mértékben épüljenek be a

közpénzügyi ellenőrző rendszerbe, és a megállapítások támogassák az egyes szervezetek belső ellenőrzését, illetve a hatékony tulajdonosi és ágazati ellenőrzést.

(9.20)

Tisztelt Ház! Az Állami Számvevőszék törvényben meghatározott feladata a jól irányított állam támogatása. Ennek érdekében az Állami Számvevőszék a számvevőszéki jelentések mellett elemzéseket és tanulmányokat is készít. Elemzéseiben a Számvevőszék nem megállapításokat tesz, hanem összefüggésekre, hatásokra világít rá, felhívja a figyelmet az adott területen jelentkező dilemmákra, kockázatokra, valamint bemutatja az eredményeket.

Tavaly az Állami Számvevőszék összesen 17 elemzést tett közzé. Összegző elemzés készült így például a költségvetési támogatásban részesült pártokat, állami vállalatokat, a köznevelési humán szolgáltatókat, valamint az állami Kincstárat érintő ellenőrzési tapasztalatokról. Több elemzés önkormányzatokat érintett. Készült elemzés az állami vagyongazdálkodásról, a monetáris politika költségvetési hatásairól, a duális képzési rendszer tapasztalatairól, az aktivitási ráta alakulásáról és a belső ellenőrzést érintő ellenőrzési tapasztalatokról is. A Számvevőszék a múlt évben több elemzésben értékelte a makrogazdasági folyamatokat, amivel - a törvényi kötelezettségének eleget téve - támogatta a Költségvetési Tanács munkáját, illetve hozzájárult a költségvetési folyamatok átláthatóságához.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Az Országgyűlés határozatainak megfelelően az Állami Számvevőszék a múlt évben is számos területen kifejtette tevékenységét. Ebbe a körbe tartozik a megelőzésen alapuló korrupció elleni fellépés, az integritás kultúrájának terjesztése a magyar közsférában és a nemzetközi szinten egyaránt. Az ÁSZ 2011 óta minden évben elvégzi az úgynevezett integritásfelmérését, a 2018-as adatfelvételben minden korábbinál több költségvetési szerv vett részt, összesen 3451 szervezet regisztrált kitöltőként. Ez azt jelenti, hogy az Állami Számvevőszék integritásfelmérése minden korábbinál pontosabb visszajelzést ad, mindenki máshoz képest is alaposabban a közsféra korrupciós veszélyeiről, és azt is mutatja, hogy széles körben elterjedt a korrupciós kockázatok megelőzését szolgáló integritás szemlélet a magyar közsférában.

Nyilvánvalóan számos teendő van előttünk, ennek érdekében az Állami Számvevőszék - a 2011-ben indult korrupcióellenes megállapodás értelmében - együttműködik a Belügyminisztériummal, az Igazságügyi Minisztériummal, a Legfőbb Ügyvédséggel, a Kúriával, az Országos Bírósági Hivatallal, a Közbeszerzési Hatósággal és a Magyar Nemzeti Bankkal. Az érintett szervezetek vezetőit, illetve szakértőit tömörítő korrupcióellenes kerekasztal összehangolt és célzott lépéseket tesz a korrupciós helyzetek megelőzése, illetve az integritás szemlélet terjesztése, erősítése érdekében.

A korrupció elleni összehangolt munka eredményének tekinthető a magyar gazdaság kiemelkedő mértékű fehéredése. Az úgynevezett áfarés - ami a kivetett áfa és valóban a költségvetésbe beérkező általános forgalmi adó közötti különbséget jelenti - a 2013-as mintegy 23 százalékról 2018-ra 9 százalékra csökkent az Európai Statisztikai Hivatal értékelése szerint. Ez a szám jobb, mint az európai uniós átlag, és megközelítette, gyakorlatilag el is érte Ausztria szintjét. Ez nem csak azt jelenti, hogy a központi költségvetésnek növekednek a bevételei. Az áfafehéredés alapvetően a korrupció elleni küzdelem kiemelkedő eredménye, ami fair viszonyokat teremt, tisztítja a piaci folyamatokat, javítja az adófizetési hajlandóságot, és - ami talán a legfontosabb - egyfajta társadalmi szemléletváltózt is mutat.

A korrupciós helyzetek megelőzését és a szabálykövető integritás szemlélet elterjedését szolgálják a különböző tanácsadó eszközeink, amelyeket országgyűlési határozatok alapoznak meg. Ma már számos öntesztrel és etikus közpénzügyi vezetőképző programmal támogatjuk az ellenőrzött szervezeteket, illetve a közpénzekből gazdálkodó, közvagyonot kezelő szervezeteket. Szintén az Országgyűlés határozata alapján az Állami Számvevőszék társadalmi felelősségvállalásának a tavalyi évben is kiemelt területe volt a magyar lakosság etikus pénzügyi tudatosságának erősítése.

Együttműködő partnereinkkel célunk a magyar lakosság pénzügyi tudatosságának és közpénzügyi ismereteinek bővítése, ezáltal a hibás pénzügyi döntésekből fakadó családi, de makrogazdasági kockázatok csökkentése, illetve a magyarok pénzügyi biztonságának erősítése.

Az Állami Számvevőszék a tavalyi évben is nagy hangsúlyt helyezett a folyamatos társadalmi tájékoztatásra, az intézményi átláthatóságra. Munkánkról a magyar nyelvű média közel 9 ezer hírt, hivatkozást jelentetett meg, továbbá a hírportálunkon magunk is kiadtunk több mint 2200 cikket, tájékoztatással biztosítottuk tevékenységünk teljes körű átláthatóságát. Ezt erősítette meg az egyik nagy piackutató cég 2018-ban elvégzett reprezentatív közvélemény-kutatása, amely arra világított rá, hogy a magyar társadalomban az elmúlt három évben szignifikáns módon emelkedett az Állami Számvevőszéket és annak tevékenységét ismerők aránya, valamint egyre többen bíznak a számvevőszéki megállapításokban.

Tisztelt Országgyűlés! Minden állami szervezet felé elvárás a közpénzek célszerű és hatékony felhasználása. Az Állami Számvevőszék erősödő tanácsadó, elemző tevékenysége mellett tovább folytatja ellenőrzési tevékenysége hatékonyságnövelését is, amelynek következő szintje az úgynevezett digitális ellenőrzési környezetre történő áttérés.

Az ellenőrzések lefolytatásának feltétele, hogy az ellenőrzött szervezetek a törvényben rögzített határidőben - a kijelölt múltbeli időszak folyamataira vonatkozóan - ellenőrzésre alkalmas, hiteles dokumentumokat bocsássanak az Állami Számvevőszék

rendelkezésre, és nem az utólag kialakított dokumentumokra vagyunk kíváncsiak.

Az adatszolgáltatás megkönnyítése, valamint a költséghatékony, papírmentes és ezáltal közpénzkímélő adatszolgáltatás megvalósítása érdekében az ÁSZ úgynevezett elektronikus adatszolgáltatási rendszert hozott létre. Az így bekért dokumentumokból derítjük fel a tényeket, és ez alapján kerül sor a bizonyítékokon alapuló ellenőrzési megállapítások megtételére. Az adatbekérés egységes elvek mentén, átlátható dokumentumokkal, a minőségbiztosítás szem előtt tartásával valósul meg. A jelenlegi rendszer biztosítja az adatbekérés és az ellenőrzési megállapítás megtételének szétválasztását, ezzel ez utóbbi objektív tényekre alapozottságát. Támogatja az ellenőrzött leterheltségének a csökkentését, illetve jelentősen mérsékelte az egyes helyszíneken eltöltött számvevői idő tartamát is.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! A 2018. év eredményei, illetve a fejlesztéseink irányai - az Állami Számvevőszék digitális átállása - együttesen azt igazolják, hogy az Állami Számvevőszék az Országgyűlés által 2011-ben megerősített törvényi környezetben 2018-ban is nagy hatékonysággal és eredményesen látta el a közpénzek és a közvagyon ellenőrzésével kapcsolatos feladatait. Erre törekszünk az idejében és a jövőben is.

Befejezésül szeretném megköszönni a képviselő hölgyeknek és uraknak, hogy a munkájuk során felhasználták ellenőrzési megállapításainkat, tapasztalatainkat, elemzéseinket, tájékoztatásainkat, megvittatták a törvényjavaslatokhoz tett ajánlásainkat, és ezzel hozzájárultak az Országgyűlés pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, az Állami Számvevőszék munkájának hasznosulásához és eredményességéhez. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormány-pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük elnök úrnak a beszámolót. Most megadom a szót Manninger Jenő úrnak, a Gazdasági bizottság előadójának, a határozati javaslat előterjesztőjének.

MANNINGER JENŐ, a Gazdasági bizottság előadója, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A 2011-ben megalkotott és elfogadott új számvevőszéki törvény, amely Magyarország Alaptörvényének első sarkalatos törvénye, új alapokra helyezte a közpénzügyi ellenőrzést Magyarországon.

Az új törvénnyel véget ért a következmények nélküli ellenőrzések korszaka, és a törvénybe ültetett megerősített számvevőszéki jogosítványok valódi súlyt adtak az Állami Számvevőszék ellenőrzéseinek. Mostanra kijelenthetjük, hogy az Országgyűlés előremutató döntést hozott, amikor a közpénzek védelmére hivatott Állami Számvevőszék működését és szakmai tevékenységét meghatározó jogszabályt újraalkotta, igazodva a megváltozott gazdasági és társadalmi igényekhez.

(9.30)

Az Állami Számvevőszék 2010-ben megválasztott új vezetése élt a lehetőséggel, és hozzálátott az Országgyűlés legfőbb pénzügyi-gazdasági ellenőrző szervének megújításához, korszerűsítéséhez.

A jelentésből kitűnik, hogy az Állami Számvevőszék, ahogyan a megelőző években, úgy 2018-ban is hatékonyan segítette az Országgyűlés munkáját. Nyomon követte, véleményével és elemzésével támogatta az idei évi költségvetés, a zárszámadás ellenőrzését és elfogadását, valamint hozzájárult a költségvetési tervezés folyamatát illetően az átláthatóság megerősítéséhez. Tette mindezt olyan széles lefedettséget biztosító ellenőrzési módszertannal, amely alapján az államháztartás egészéről tudott megalapozott következtetéseket levonni.

Az Állami Számvevőszék legfontosabb feladata a közpénzekkel való hatékony és törvényes gazdálkodás ellenőrzése. A bizottság a beszámoló megvitatása során megállapította, hogy az ÁSZ ennek a feladatának is hatékonyan tudott eleget tenni a tavalyi évben.

Tisztelt Ház! Az ÁSZ sokirányú feladatai közül egy területet hadd emeljek ki! Szeretném ráirányítani a figyelmet, hogy az Állami Számvevőszék az elmúlt években az ellenőrzési lefedettség szélesítése, valamint az ellenőrzések hatékonyságának növelése mellett nagy hangsúlyt helyezett a digitális ellenőrzési környezet megteremtésére is. Az ÁSZ az Országgyűlésnek benyújtott tájékoztatóban hangsúlyozta, hogy az ellenőrzések lefolytatásának feltétele, hogy az ellenőrzött szervezetek a törvényben rögzített határidőben ellenőrzésre alkalmas, hiteles dokumentumokat bocsássanak az Állami Számvevőszék rendelkezésére.

Az adatszolgáltatás megkönnyítése, valamint a költséghatékony, papírmentes és ezáltal közpénzkímélő adatszolgáltatás megvalósítása érdekében az ÁSZ elektronikus adatszolgáltatási rendszert hozott létre. Az így bekért dokumentumok alapján került sor az ellenőrzési megállapítások megtételére. Az adatbekérés egységes elvek mentén, sablonizált dokumentumokkal, a minőségbiztosítás szem előtt tartásával valósul meg. Az ÁSZ digitális átállásáról a beszámolóban is olvashatunk, és elnök úr is kifejtette expozéjában. Úgy vélem, nemcsak a Számvevőszék, hanem a teljes magyar államigazgatás jelentős kihívások előtt áll e tekintetben.

A modern információs technológiák alkalmazása kulcskérdés az állami intézményrendszer hatékonysága szempontjából. Célunk, hogy hatékonyabbá, gördülékenyebbé tegyük a közszolgáltatásokkal kapcsolatos ügyintézés a lakosság számára, valamint növeljük a közszféra intézményeinek hatékonyságát.

Az Állami Számvevőszék által megkezdett munka elismerésére és bátorítására irányul a Gazdasági bizottság határozati javaslata is. Eszerint az Országgyűlés elismeri az Állami Számvevőszék 2018. évi digitális ellenőrzési környezetre történő átállás érdekében kifejtett tevékenységét. Az Országgyűlés ezen túlmenően támogatja az Állami Számvevőszék minden

olyan további tevékenységét, ami elősegíti a digitális adatfeldolgozás eredményeként az adatok hiteles forrásból történő biztosítását, valamint az ellenőrző szervezetek adatszolgáltatásának és a jogszabályi követelményeknek megfelelő beszámolásának hitelességét és megfelelőségét.

A közelmúltban az ÁSZ által bevezetett új módszertanok, új ellenőrzési megközelítések alkalmazásával a teljesítmény növelésén keresztül jelentősen kiterjeszhető a számvevőszéki ellenőrzési lefedettség, így egyszerre nagyszámú ellenőrzött pénzügyi és vagyongazdálkodás értékelhető. A digitalizálás, a módszertani fejlesztések, a módszeresség, a lényegességi megközelítés alkalmazása, a kockázatokra való hangsúlyhelyezés, a dokumentumok útjának rövidülése egyaránt csökkentette az ellenőrzött szervezetek leterheltségét a dokumentumszolgáltatási kötelezettség teljesítése során, amelynek támogatását megfogalmazza a jelen határozat.

Tisztelt Képviselőtársaim! A 2018-as év működéséről szóló beszámolót áttekintve egyértelműen megállapítható, hogy az Állami Számvevőszék továbbra is megfelelően látja el feladatát, támogatja és segíti az Országgyűlés munkáját, és olyan kiadványokat készít, valamint olyan konferenciákat szervez, amelyek támogatják a jó állam működésének megerősítését. Ezért kérem önöket, hogy a Gazdasági bizottsághoz hasonlóan támogassák az előterjesztett határozati javaslatot. Köszönöm figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor, 15-15 perces időkeretben. Elsőként megadom a szót F Kovács Sándornak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

F KOVÁCS SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés legfontosabb gazdasági-pénzügyi ellenőrző szerve, a magyar demokratikus államberendezkedés garanciális intézménye. Elsődleges feladata, hogy megállapításaival, javaslataival támogassa a közpénzekkel, közvagyonnal való szabályos, célszerű, eredményes, hatékony gazdálkodást, valamint elősegítse a jól irányított állam működését. Alapvető jelentőségű hangsúlyozni, hogy az ÁSZ tevékenységének kiindulási pontját az Alaptörvény előírásai jelentik, és az ÁSZ alapvető feladata az Országgyűlés által megalkotott törvények, jogszabályok betartásának ellenőrzése.

Az előttem szólók már bemutatták a tavalyi évben végzett ellenőrzési tevékenység legfontosabb területeit, eredményeit, ezért én néhány olyan pontra hívnám fel a figyelmet, amely megkülönböztetett figyelmet érdemel a tavalyi évi tevékenységről szóló jelentés vitájában.

Tisztelt Ház! Az Állami Számvevőszék 2018. évi szakmai tevékenységéről szóló tájékoztató, valamint Domokos László elnök úr expozéja egyértelművé tette,

hogy ez a munka, a megújulásra való törekvés, valamint a közpénzügyi ellenőrzések hatékonyságának növelése a tavalyi esztendőben is folytatódott. Számokban kifejezve az ÁSZ a tavalyi évben kiadott jelentésszámot illetően 323 darab jelentést készített az ellenőrzésekről. A munka összesen több mint 800 ellenőrzött szervezet vonatkozásában zajlott. Ezen elvégzett munka alapján az Állami Számvevőszék összesen 2200 javaslatot fogalmazott meg, és több mint 200 figyelemfelhívó levelet küldött az ellenőrzöttek felé.

A javaslatok alapján az Állami Számvevőszék az ellenőrzöttek által készített számos intézkedési tervet véleményezte, elősegítve a javaslatok minél jobb hasznosulását. Mindez azt jelenti, hogy az Állami Számvevőszék 2018-ban csak jelentéseivel, illetve az azokból következő figyelemfelhívásokkal közel 2500 ponton járult hozzá a magyar közpénzügyi rendszer fejlesztéséhez. Mindezek alapján kijelenthető, hogy az Állami Számvevőszék 2018-ban is betöltötte az Alaptörvényben meghatározott pénzügyi garantor szerepét, ellenőrzéseivel, elemzéseivel és széles körű tudásmegosztó tevékenységével hozzájárult a közpénzügyek fejlesztéséhez. Az Állami Számvevőszék teljesítette a törvényben meghatározott kötelezettségét.

Tisztelt Országgyűlés! Az Állami Számvevőszék tájékoztatójából az is kitűnik, hogy az ÁSZ a tavalyi esztendőben nagy figyelmet fordított az állami vagyongazdálkodás és az állami beruházások ellenőrzésére, a központi költségvetéssel összefüggő területekre és intézményekre, valamint az önkormányzati alrendszerrel érintő ellenőrzésekre. Amint azt Domokos elnök úr kiemelte, az ÁSZ 2018-as tájékoztatójában is megfogalmazta azokat a felvetéseket az ellenőrzési és elemzési tapasztalatai alapján. *(Sic!)* Ezek a nemzeti vagyonnal való felelős, rendszerszerű gazdálkodás biztosítását, az állammenedzsment erősítését, a közpénzekkel, vagyonnal való gazdálkodás átláthatóságának növelését, a bürokráciacsökkentést, valamint az önkormányzati eladósodás megelőzését, hatékony kezelését szolgálják.

Az Állami Számvevőszék felvetései, konkrét javaslatai és következtetései ráirányítják a figyelmet a fejlesztendő területekre. A közpénzek felhasználásának hatékonysága és eredményessége érezhetően javult az elmúlt években. Ugyanakkor nem dőlhetünk hátra. Kulcskérdés a rendelkezésre álló erőforrások kézben tartott felhasználása. Az Állami Számvevőszék ellenőrzéséből és elemzéséből fakadó következtetések, amelyek az ÁSZ tájékoztatójában rendkívül áttekinthető és strukturált formában jelennek meg, e célokhoz hozzájárulnak.

(9.40)

Nekünk az a feladatunk, tisztelt képviselőtársaim, hogy a parlamenti törvényalkotás során a lehető legnagyobb mértékben hasznosítsuk az Állami Számvevőszék tapasztalatait. Az Állami Számvevőszék ki-

emelt feladata a költségvetési folyamatok nyomon követése, ellenőrzése, valamint a Költségvetési Tanács támogatása.

Erdemes felidézni, hogy 2010-ben, amikor a polgári Fidesz-KDNP-kormány átvette az ország irányítását, milyen borzasztó állapotban, gyakorlatilag csődhelyzetben volt Magyarország, és a magyar gazdaságot nemzetközi hitelezők, illetve spekulánsok fojtogatták. Ehhez képest ma 5 százalék felett van a gazdasági növekedés, ami az egyik legkiemelkedőbb az egész Európai Unióban, többszörösen meghaladja az EU növekedési ütemét. Hat és fél éve folyamatosan nőnek a reálbérek, csökken a munkanélküliség, csaknem 850 ezer új munkahelyet hoztunk létre az elmúlt években. Mindemellett feszes és fegyelmezett a költségvetési gazdálkodás, aminek köszönhetően évről évre csökken a magyar gazdaságot még mindig megterhelő GDP-arányos államadósság, amelyet megfeszített munkával sikerül lassan kinőnünk.

Ezek az eredmények összetett és alapvetően a magyar emberek munkájának köszönhető eredmények. Ugyanakkor szisztematikus ellenőrző, elemző tevékenységével az Állami Számvevőszék is jelentős mértékben hozzájárult az elmúlt esztendő makrogazdasági eredményeihez. Kijelenthetjük, hogy Magyarországnak olyan Számvevőszéke van, amely komolyan veszi és a gyakorlatban is érvényesíti a törvényekben meghatározott feladatait, kiemelkedő mértékben járul hozzá a jó kormányzáshoz, a jól irányított államhoz.

Tisztelt Képviselőtársaim! Véleményem szerint az Állami Számvevőszék 2018-ban is hatékonyan látta el ellenőrzési feladatait, eredményesen támogatta az országgyűlési bizottságok működését, valamint tájékoztató és szemléletformálási feladatainak is eleget tett. Az önök előtt fekvő jelentés pontosan és kellő részletességgel mutatja be az ÁSZ tavalyi évi tevékenységét, amely egyértelműen eredményesnek tekinthető, ezért a Fidesz-frakció támogatja annak elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Z. Kárpát Dánielnek, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Mivel a korábbi évek során az aktuális ÁSZ-jelentések kapcsán mi azért igen kemény, markáns érvekkel tarkított vitákat folytattunk, mely nem nélkülözötte egyébként a politikai felhangokat sem, legyen szó bármelyik oldalról, arra készültem, hogy ma azért egy szakmaibb jellegű vitára kerülhet sor. Elnök úr exozéja egyébként ebbe az irányba indult el, és én ezt a részét üdvözlöm. Ugyanakkor fideszes vezérszónoktársam ezt az illúziómat szertefoszlatta. Látható, hogy itt egyszerű, fapados, nem akarok további jelzőket használni, de politikai agitációs propagandafolyamat in-

dult el az ön részéről. Erre nyilván majd a maga területén reagálok, mert van mire reagálni. Ugyanakkor nem kívánom újranyitni az utóbbi évek vitáit. Vélhető módon az ÁSZ elnökével mi nem fogunk egymás tenyerébe csapni a különböző politikai pártokat illető vonatkozásokban. Ezt szerintem mind a ketten megjósolhatjuk.

Ugyanakkor vannak itt bőven ebben a jelentésben és dokumentumban olyan szakmai ismérvek és olyan szakmai pontok, amelyek kapcsán akár értelmes vita is kibontakozhat, én a magam részéről nyitott leszek erre. Nyilván abban is reménykedem, hogy nemcsak a zárszó tekintetében kaphatunk érdemi válaszokat, hanem akár a képviselőtársak közreműködése révén érdemi kérdésekről tudunk eszmét cserélni már addig is.

Szeretném elmondani azt, hogy én alapvetően bátorítom a számvevőszéki tevékenység portfóliójának a szélesítését. Tehát tőlem nem áll távol az a hozzáállás, hogy akár a Számvevőszék, akár a Nemzeti Bank ne szorítkozzon a szigorúan vett alaptevékenységére, ami ugye, több évtizedes távlatban történelmileg megszokott, hanem bátran nyisson új kihívások felé, új területek felé. Tehát szeretném leszögezni, hogy nekem ezzel az égvilágon semmiféle elvi problémám nincsen.

Ugyanakkor azt látom, hogy az a tény, és ez már sajnos ténykérdés, hogy az Állami Számvevőszék politikai aktorrá, politikai szereplővé vált azáltal, ahogy az ő döntéseit felhasználták, azáltal, ahogyan tulajdonképpen más politikai szereplők is aposztrofálták a tevékenységét, ez nagyon megnehezíti ezen portfólióbővítésnek a sikerességét, pontosabban: ennek a szakmai kezelhetőségét. Minden mögött politikai mozgatórugókat és mozzanatokat sejt most már mindenki egész Magyarországon, és a különböző szekértáborokban való elhelyezkedésétől függően alakul ki a hitbéli álláspontja ezekben a kérdésekben. Ezért van bennem némi szkepszis azt illetően, hogy ez a portfólióbővítés - legyen szó a pénzügyi tudatosság bővítéséről, ami egyébként közös cél, vagy bármely más elvi kérdésről - mennyire lehet hatékony.

Szerintem első körben azt kellene tisztáznunk, amire elnök úr korábban, a korábbi években választ adott, de most már nem, hogy milyen típusú ellenőrzést végez a Számvevőszék. Itt nemzetközi feltételrendszer szerint beszélhetnénk klasszikus pénzügyi ellenőrzésről; teljesítmény-ellenőrzésről, amely hozám közel áll, ez a performansz audit néven futó közpénz- és vagyonfelhasználás gazdaságosságának, hatékonyságának, eredményességének a vizsgálatára irányul; harmadsorban pedig az úgynevezett megfelelőégi ellenőrzésről, amit a korábbi években elnök úr az általam feltett kérdésre is válaszként megfogalmazott, miszerint ez áll önhez, önökhöz a legközelebb; és ezeknek egyfajta kombinációjáról is. Aki viszont kinyitja ezt a dokumentumot, amelyről most tárgyalunk és vitatkozunk, nem talál egyértelmű választ arra, hogy milyen ellenőrzési típus szerint vizsgál a Szám-

vevőszék az adott kérdésekben. Még egyszer mondom, korábban még hangsúly alá került az, hogy melyik típust milyen módon használja a Számvevőszék. Most azt nem látjuk, hogy ezért az évi tízmilliárd nagyságrendű összegért, amennyibe kerül a tevékenység, mégiscsak mi az, amit kap az idézőjeles vagy képletbeli fogyasztó.

Azt is láthatnánk, és a portfólió szélesítése tekintetében erre szerettem volna kitérni, hogy a tanácsadói tevékenység, ami egyre inkább dominál, egész egyszerűen nem helyettesítheti az ellenőrzést magát, hiszen pont a szélesebb körű ellenőrzések tapasztalatai alapján lehetne olyan tanácsokat adni, amelyek megalapozottak. Erről még Nyikos László, korábbi kiváló képviselőtársam idejéből ered a vita közöttünk, és nem csinálók titkot abból sem, hogy amikor felkészülök egy ilyen vitára, nyilvánvaló módon először Nyikos László véleményét kérem ki, hiszen sokkal jobban ért ehhez a területhez, mint akár én, akár véleményem szerint képviselőtársaink többsége. Ugyanakkor ezeket az elvi vitákat nem sikerült lezárunk az utóbbi években, tehát mindaddig kényszerülök újra- és újranyitni mindezeket, ameddig nem jutunk el odáig, hogy nyugvópontra kerüljenek.

Egy további óriási fájdalmam az állami vagyon számbavételének megerősítését célzó felvetés. Konkrétumok olvashatók a dokumentumban e tekintetben, de nem értem, hogy az ÁSZ felelősen hogyan tehet kijelentéseket az állami vagyon, a nemzeti vagyon tekintetében akár ilyen, akár olyan irányban, hiszen továbbra sincs meg a 2010-ben megígért nemzeti vagyonleltár. Idézőjelben: elnök úr és én sem tudhatjuk, hogy mit tesz ki az a családi ezüst, aminek a mibenlétéről, esetleges gyarapodásáról most tárgyalunk. Tehát egy nemzeti vagyonleltár híján ilyen kijelentéseket tenni álláspontom szerint legalábbis elhamarkodott.

Továbbá nem esett jól az anyag vizsgálata közben elnök úr részéről a hasonló címek, mint amit most olvasok, ellenőrzési, elemzési tapasztalatok cím alatt: a jól irányított állam működésének elősegítése céljából tesz az ÁSZ elnöke megnyilvánulásokat. Ezek a prekoncepciók, miszerint ez az állam már jól irányított, de azért még segítsük elő így vagy úgy a működését, az én szememet bántották. Tehát azt az elfogultlanságot, aminek a látszatára is nagyon kell adni egy ilyen helyzetben, én nem vélem felfedezni ebben a mondatban, és azt látom, hogy ha ez egy jól irányított állam lenne, lehetne, akkor a devizahiteles kataklizmához hasonló rendszerhibák nem fordulhatnának elő, akkor egy lakhatási kataklizma és válság, ami jelen pillanatban tízezreket űz el az országból, nem fordulhatna elő. Egy jól irányított állam számtalan ismérvét nem mutatja fel a mostani Magyarország, így kérem elnök urat, hogy a hasonló megállapításokkal bánjon óvatosan, hiszen nem az én személyes komfortzónám védelme érdekében, de ez valóban az elfogultlanságot erőteljesen csorbítja.

Azt is láthatjuk, a korábbi időszakban is említettem már mindezt, az előző vitában, ha visszaemlékeznek rá, hogy az ÁSZ jelentésében nem igazán tudja

megkülönböztetni a lényeges hibát a lényegtelenről. Ritter Imre, most már képviselőtársam esete rántja le a leplet erről, amikor a korábbi ellenőrzés kapcsán az ő esetükben merült fel, hogy jelentéktelen ügyek kerülnek az ÁSZ terítékére és aztán jelentésekbe is, például egy nulla forint értékben nyilvántartott függönykarnis, elnök úr, és néhány sörpad, illetve sörasztal vagyonmegőrzésével kapcsolatban tesznek megállapításokat. Én értem az alaposág igényét és annak a szándékát, ezt támogatom is, de azért bohózzátá ne váljon mindez. Egy nagyon komoly intézmény az, amit ön vezet, és úgy gondolom, hogy a sörpadok, illetve a nulla forint értékben nyilvántartott karnisok nem tartozhatnak abba a körbe, amelyek egy komoly jelentésben elénk kerülhetnének.

Azt is láthatjuk, hogy van itt egy további hungarikum, ez az éves költségvetési beszámoló megbízható, valós összképének vizsgálata. A személyes véleményem az, egyébként a szakma jó része osztja mindezt, hogy zárszámadás megléte nélkül még csak tervezni sem szabadna a következő költségvetést. Gondoljunk csak arra, hogy ha most ősszel állnánk neki a következő évi költségvetés vitájának, mondjuk, up to date inflációs adataink lennének, és ezek alapján tudnánk tervezni akár szociális transzfereket, akár a teljes szociális ellátórendszer különböző változásait, apró módosításait.

(9.50)

Mindezt nem tudjuk megtenni, hiszen zárszámadás megléte nélkül álláspontom szerint túl korán következett be a következő költségvetés tervezése, ugyanakkor az ÁSZ megállapításai a tekintetben, hogy a költségvetési beszámoló megbízható, összevalós-e, kérdéseket vetnek fel. Az egyik, hogy milyen típusú ellenőrzésnek veti alá az ÁSZ mindezt, ez nem derül ki a dokumentumból. Másrészt pedig az egész Európai Unióban sehol nem találtunk ilyen kikötérendszerrel, mint amire egyébként nem az ÁSZ kényszeríti önmagát, hanem ahova a törvényalkotó telepítette ennek a fontos ellenőrzési feladatnak az ellátását. Valószínűsítem, hogy a Kincstár ezt nem tudja el látni, és azt is látom, hogy eközben az ellenőrzés frontján olyan hiányosságok mutatkoznak, amelyekkel kapcsolatban szintén nem tudják a kételyeinket eloszlatni. Hiszen 2019-ben sem mond semmit, és '18-ban sem többek között 3200 - még egyszer mondom: 3200 - helyi önkormányzat zárszámadásának a megoldatlan auditálásáról. Ez egy elképesztően tetemes szám, és egyszerűen hiányzik a rendszerből.

Tehát amikor Fidesz-KDNP-s képviselőtársam, vezérszónok úr megemlíti azt, hogy mennyivel szélesebb körben sikerül az ellenőrzéseket foganatosítani, hozzáteszem önnek, elég, ha ezt az ÁSZ mondja, nem kell, hogy önök feldicsérjék egymást, mert az a függetlenség látszatát tovább erodálja. Bőven elég, ha ezt az ÁSZ mondja, és majd a képviselők levitatkozzák vele. Nem hiszem, hogy a Fidesz-KDNP védelmére szorulna ez a szervezet.

Amikor ön az ellenőrzések szélesítéséről beszél, nézzen utána, hogy a megoldatlan önkormányzati auditok ezrével állnak rendelkezésre, tehát ezek a zárszámadások nincsenek tisztességes módon úgy auditálva, ahogy azok a teljes kép látását tennék lehetővé. *(F Kovács Sándor jelzésére:)* Hiába ingatja a fejét, ez nem történt meg Magyarországon. Ez egyszerű szakmai kérdés, tudja, 1.0-s, igen vagy nem. A helyzet az, hogy az önök államtitkára mondhatja nekünk azt, hogy: „ne szakmaizzál, te”, mindezt tegező üzemmódban, de azért ettől mindez még méltatlan marad egy parlamenthez. Tehát ha nem történt meg ez az audit, akkor nincs miről beszélni, akkor nem lehet teljes körű ellenőrzési képről beszélni, vagy legalábbis önmagát égeti szénné az, aki ilyet kijelent a magyar parlamentben.

És a helyzet az, hogy igyekeztem kellő visszafogottsággal és szakmailag értékelni az ÁSZ elénk tett papírját, tehát a politikai bunkóbotot illető jelzőket én most igyekeztem mellőzni ebben a felszólalásban. Most kimondottan a fideszes vezérszónokhoz fordulok, hiszen egyrészt elvitte a vitát egy olyan irányba, ami egyáltalán nem tartozik ide, de az általános vita lehetőségei azért igen szélesek, tehát semmi akadálya nincs annak, hogy más témákról is beszéljünk a mai nap folyamán.

De összefűzni az ÁSZ-jelentés vitáját azzal, hogy F Kovács Sándor képviselőtársam szerint itt tejjel-mézzel folyó Kánaán található, és a győzelmi jelentés egy előző korszakból, egy nagyon rossz emlékű korszakból ismerős stílusú propagandajelentést tesz, hát, legalábbis érdekes.

De beszéljünk arról, amit ön mondott: gazdasági növekedés, 5 százalék fölötti. Rendben, örülünk neki együttesen. Hozzáteszem, önök mindig GDP-t vizsgálnak, engem pedig a magyar nemzetgazdaság teljesítménye is nagyon-nagyon érdekelne. Mi lesz most, képviselőtársam? Németországból, Észak-Európából 6-7 százalékos mínuszokról szóló jelentések érkeztek, és bizony a leépítéseket jellemzően nem Németországban fogja a német autógyár elkezdni, Magyarországon fogja elkezdni, és azokban a „gyarmatónakban”, ahova kihelyezte a tevékenysége egy részét. És értem én *(Bányai Gábor jelzésére:)*, és látom, az alelnök úr a fejét is ingatja, és tudom, hogy azzal nyugtatnak bennünket, hogy azért ezen prémium kategóriákban a kereslet nem esik vissza annyira egy válság idején, tehát a 6-7 százalékos mínuszok átgyűrűzését nem látni óriási szakmai hiba, óriási felkészületlenségről tenne tanúbizonyságot.

Tehát el kell hogy mondjam, szerintem a kormány is tudja, hogy baj közeleg, nem véletlen, hogy pénzügyminiszter úr kiváló kommunikációval készíti elő a begyűrűző válságról szóló képeket. A gazdasági növekedés tekintetében két problémám van. Az egyik az, hogy jellemzően nem a magyar nemzetgazdaság produkálja ezeket. A magyar cégek, a mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások maximum a beszállítói értéklánc egy alacsonyabb fokán található meg ebben a rendszerben, többek között azért, mert önök a

stratégiai szerződéseikben, amiket a multicégekkel kötöttek, nem kötötték ki egyébként a magyar bérek lassú növekményét sem, de azt sem, hogy tisztességes beszállítói hányadra tudjanak szert tenni a magyar társaságok, és emellett a magyar gazdaság kitettsége brutális. A következő években lehet, hogy még tudunk egy 2,5 százalék körüli gazdasági növekedést produkálni, de aztán ez a szám sajnálatos módon csökkenésnek fog indulni.

A reálbérek növekedése tekintetében én üdvözlöm azt, hogy pozitív adatokról beszélhetünk. És akkor kezdem, hogy hol vannak a problémáim. Egyrészt hogy fordulhat elő statisztikailag az, képviselőtársam, hogy amikor a KSH megvizsgálja azt, hogy egy tipikus nyugdíjas házaspár, ha bemegy egy tipikus vásárlásra a közértbe vagy a szupermarketbe, akkor miért két évvel ezelőtti fogyasztói kosarat vizsgál a KSH, miért nem a mostanit? Miért kell még ilyen minimális szinten is torzítani az adatokat? Nem azt mondom, hogy ön torzítja személyesen, azt mondom, hogy amire hivatkozik, az nem a valós képet mutatja.

S ugyanez a helyzet a foglalkoztatottak számával is. Képviselő Úr! Önök nem hoztak létre 850 ezer munkahelyet Magyarországon 2010 óta. A piac létrehozott nagyon sokat, ezt üdvözlöm. Önök hozzájárultak... *(Törő Gábor jelzésére:)* Ne vigyorogjon, mert nem annyira vicces a téma! Nyomjon gombot, és vitázzunk róla! Önök hozzájárultak számtalan értékes munkahely létrejöttéhez, de ez a neveléses számháború, amit folytatnak, megint csak statisztikailag tartathatlan.

Képviselő Úr! Ön egy foglalkoztatási soron szerepel velem - ön -, az ÁSZ elnökével, egy egészségügyi dolgozóval, egy gazdával és azzal a diákmunkással is, aki hetente 1 óra munkát vállal. Érti ezt? Hát, ön nem a valóságról beszél! Hát, hogyan merészeli önök egy statisztikai soron szerepeltetni ezeket a kivétel nélkül talán kiváló és fontos munkát végző embereket?! Ebből nem jön ki egy reális és valós kép. Arról beszéljen nekünk a parlamentben, hogy hány valódi, a termelő, a produktív szférában található jelentős, mérhető adófizetéssel járó munkahely jött létre! Erről miért nem beszélnek? 850 ezer - bunkóbotként bedob egy számot, amit a sajtóban hallott? *(F Kovács Sándor közbeszól.)* Kérem szépen, ez komolytalan! A diákmunkásokat beleszámolják a teljes körű foglalkoztatottak közé. Lehet érvelni amellett, és nagyon fontos a diákmunka, de egy statisztikai soron szerepeltetni nem annyira szakmai, nem a valós képet tükrözi.

Ideszámolják a közfoglalkoztatottakat is, továbbra is. Szerepeltessék külön soron, és beszéljenek azokról a számokról, amelyek mentesek az említett kategóriáktól. Harmadsorban idesorolják a külföldön dolgozó honfitársaink egy részét, azokat, akik nem számolták fel itt teljes körben a társadalombiztosításukat, a lakhelyüket, minden egyébüket, de talán önökhöz is fogadóórára befáradnak néha azok, akik a kivándorlás gondolatával kacérkodnak, vagy már néhány éve külföldön élnek. Szerencsére honfitársaink jellemzően nem szokták *(Az elnök a csengő*

megkocogtatásával jelzi az időkeret lejártát.) így elválni a gyökereiket, és én ennek nagyon-nagyon örülök.

Tovább tudnám folytatni nagyon sokáig az ön által elmondottak kritikáját. Lehet, hogy folytatom is, bár nem tudom, érdemes-e ebben a Házban - a jegyzőkönyv és a történelem kedvéért talán igen -, de az általam felsorolt kérdésekre viszont nemcsak kérem *(Az elnök újból csenget.)*, de el is várom a választ. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Bangóné Borbély Ildikónak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Én vitatkoznék Z. Kárpát Dániellel abban, hogy sok esetben csak szakmai vitát kellene folytatni, főleg akkor, hogyha egy ilyen „komoly” intézmény éves beszámolójáról beszélünk. Akkor ezt megtehetnénk, ha kimondhatnánk, hogy az intézmény működése teljesen független a politikától. Az elmúlt években viszont ők maguk bizonyították be, hogy nem független, főleg a kormánypártoktól, az ÁSZ működése. Nagyon sokszor tanúbizonyságot tettek arról, de majd ki fogok térni rá, hogy miért mondom ezt, hogy bizony-bizony politikai kéréseket vagy parancsokat teljesítenek sok esetben, de próbálok én is a felszólalásom elején a szakmával foglalkozni.

Elnök Úr! Én el szoktam olvasni a beszámolójukat, amit küldenek a képviselőknek, mikor melyik intézményt ellenőrzik, mikor melyik pártot ellenőrzik, és ezeket a beszámolókat én rendre elolvasom. Nekem megütötte a szememet, hogy a legtöbb esetben - szerintem 99 százalékban, én most fogok felolvasni mondatokat - miket írnak le önök ezekben a jelentésekben. Egy budapesti önkormányzat cégének legutóbb közzétett jelentéséből olvasnék fel, hogy az ÁSZ mit állapított meg: „Az önkormányzati társaság vagyongazdálkodása 2017-ben nem volt szabályszerű; a számviteli beszámoló mérlegének tételeit nem támasztotta alá leltárral; beszámolója nem volt megalapozott, ezért gazdálkodásának átláthatósága és elszámoltathatósága nem volt biztosított.”

(10.00)

Egy másik: többrétű egészségügyi gazdálkodó szervezetek ellenőrzésénél az alábbi megállapítást tették. Az ÁSZ elnöke rámutatott, hogy a feltárt szabálytalanságok az érintett intézményeknél és társaságoknál veszélyeztették a felelős pénzügyi gazdálkodás megbízhatóságát, kockázatok keletkeztek a pénzügyi folyamatokban és az intézmények fizetőképességében, valamint a gazdálkodási szabálytalanságok jelentősen növelték a korrupciós kockázatokat. Fontos

hangsúlyozni ugyanakkor, hogy a feltárt szabálytalanságok nem minden gazdálkodó szervezetnél jelentkeztek egységesen, néhány intézmény, illetve társaság esetében az ÁSZ szabályos gazdálkodási gyakorlatot is tapasztalt.

Elnök Úr! Folyamatosan ezt olvassuk minden jelentésben: nem volt megfelelő a gazdálkodás, korrupcióra utaló jeleket tártak fel, és majdnem száz százalékból minden vizsgált esetben ezt olvashatjuk. Akkor, elnök úr, megkérdezem, mert ön olyan dolgokat mondott itt, hogy a közpénzek védelme, az átláthatóság megteremtése, a korrupció visszaszorítása az állami vagyon érdekében. Elnök úr, folyamatosan olvasom ezeket a jelentéseket, majd mikor van a költségvetés vitája, a zárszámadás vitája, ön kiáll a pulpitusra, és nagyon megdicséri a kormány tevékenységét, utána meg jönnek a jelentések, hogy semmi nincs rendben, senki nem tart be semmit, és semmilyen fegyelmet nem tudnak ezek a cégek, gazdálkodó szervezetek, önkormányzatok, állami szervezetek betartani. Valahogy nincs összhangban ez a kettő, elnök úr. Remélem, hogy erre majd választ fog adni nekem.

De kicsit menjünk bele abba, amivel az elején kezdtem, hogy azért nem tudok nem politizálni az éves jelentéseknél, mert azt látjuk az elmúlt években, hogy önök különbséget tesznek vizsgálatok és vizsgálatok között. Én szoktam önnel levelezni főleg arról, amikor a pártokat vizsgálják éves szinten, és többször tettem fel írásbeli kérdést önnek, hogy hogyan fordulhat elő az, hogy mondjuk, az ellenzéki pártokat folyamatosan vizsgálják, miközben a Fidesz-KDNP működését nem vizsgálják. Erre írta ön, hogy majd a következőkben, majd most a Fidesz-KDNP tevékenységét is vizsgálják, bár hozzáteszem, hogy lehet, hogy én le tudnám diktálni, hogy mit fognak a jelentésbe írni. Sőt, kitérnék egy ügyre, hogy 2018-ban a választások alatt is írtam önnek kérdést, hogy hogyan fordulhat elő, mivelhogy a pártok támogatásánál és ellenőrzésénél van egy olyan passzus, hogy az 500 ezer forint fölötti támogatásokat az éves jelentésben meg kell jeleníteni a pártoknál, és ugyebár 2018-ban... - bár most, 2019-ben még erőteljesebben figyelhettük meg, egyetlenegy példát hozok, Rétvári Bence államtitkár úr elég sok burgonyát osztott ki a 2018-as kampány alatt.

Hozzáteszem, 2019-ben az önkormányzati választáson a fideszes polgármesterjelöltek annyi burgonyát osztottak ki szavazatvásárlásképpen, hogy burgonyahiány keletkezett Magyarországon. Akkor felhívtam a figyelmét az elnök úrnak, hogy meghaladja egy-egy burgonyaosztás tétele az 500 ezer forintot, és nem látjuk a Fidesz-KDNP elszámolásánál évről évre, hogy ezek az 500 ezer forint feletti jótékonykodások megjelenjenek a párt elszámolásánál. Hát, nagyon remélem, hogy amikor most sorra kerül a Fidesz-KDNP vizsgálata az Állami Számvevőszék által, most választ fogunk kapni, hogy ez hogyan fordulhat elő, már csak azért is, mert nagyon félek attól, hogy külföldről kell majd behozni burgonyát, és a ma-

gyar burgonya ezáltal hátrányba került a magyar piacon, mivelhogy valaki csak felvásárolta és fizetett ezért a termékért.

Az, hogy önök ilyen politikai úgymond tevékenységet folytatnak, finoman fogalmazok, ezt az elmúlt években azért tapasztalhattuk az ellenzéki pártok vizsgálatánál, pontosan azt, amikor mi számonkértük az ÁSZ-tól, hogy nem kellene-e vizsgálni azokat a választási visszaéléseket, amelyeket tapasztaltunk az elmúlt években, akkor most én konkrétan politizálnék. Az, hogy nem történnek meg - csak az ellenzéki pártoknál - ezek a vizsgálatok, azért az Állami Számvevőszéket a kormány 2018-ban kifizette. Az Állami Számvevőszék munkatársainak fizetése azáltal, hogy az alapilletmény szorzói jelentős mértékben megnövekedtek, ez a szorzónövekedés több százezer forintos fizetésemelést is jelentett az ott dolgozók számára. Az ÁSZ-ban dolgozó vezetők fizetése elérheti, sőt meg is haladhatja a 3 millió forintot. Ez úgy jön ki, hogy a szorzók mellé - amelynek alapja alapilletményként a tárgyév előtti évben a KSH által mért bruttó átlagkereset - a vezetők 35 százalékos illetménypótlékra jogosultak, az ÁSZ elnöke pedig 60 százalékkal megemelheti vagy 10 százalékkal csökkentheti az alapilletményt. Az látható, hogy a Számvevőszék végre megkapta az elvégzett munkájáért a kormánytól azt a fajta jutalmat, ami elvárható volt.

Láthattuk az elmúlt években - és hadd emeljek ki néhány példát, mondjuk, a Jobbik büntetését, vagy felhoznám a Demokratikus Koalíció büntetését, vagy a saját pártomnak, a Magyar Szocialista Pártnak tett büntetéseket, és láttuk azt, hogy erőteljesebben ez mindig valamilyen kampány alatt jelenik meg -, hogy hogyan történnek ezeknek az ellenzéki pártoknak az ellenőrzései, és milyen szabálytalanságokat tárnak fel a pártok működésénél. Ezen büntetések kapcsán az Alkotmánybíróság pont nemrég mondta ki, hogy a kiszabásának a körülményei ellentétesek az Alaptörvény rendelkezéseivel, az Alkotmánybíróság szerint ugyanis az Alaptörvényből levezethető követelmény az, hogy az Állami Számvevőszék eljárásában is biztosítani kell a bírósági felülvizsgálat lehetőségét. Ez több esetben nem valósult meg, elnök úr. Ezt a lehetőséget azonban a kormány nem biztosította.

Az Állami Számvevőszéknél pedig, úgy tűnik, senkinek még csak eszébe sem jutott, hogy a jogorvoslati lehetőségek nélküli szankciókiszabás jogellenes volna, hiszen ennek korrigálását semmilyen formában nem kezdeményezte az Állami Számvevőszék. A költségvetési források zárolása pedig az irányadó bírói gyakorlat szerint szankciónak minősül. Legálább az elvárható lett volna az Állami Számvevőszéktől, hogy önmérsékletet tanúsítson, mert legalább azt éreznük kellett volna, hogy az ellenzéki pártok ilyenfajta szankcionálása morálisan elítélendő, ha már a jogszerűtlenséget nem ismerték fel, hiszen aláassa a plurális demokráciát, ellehetetleníti az ellenzéki pártokat, és ázsiai diktatúrákra emlékeztető megoldásnak minősül.

A magyar társadalom okkal várhatja el nagyobb fokú függetlenséget attól a szervezettől, ahol a pályakezdő fizetések is elérik a 600 ezer forintot, a vezetői fizetések pedig a több millió forint nagyságrendet. Sajnálatos módon ez látványosan nincs így. Jól mutatja - egy példával illusztrálnám, elnök úr - ezt a IX. kerület példája. A kerületet kilenc évig vezető fideszes Bácskai Jánost a kerület lakói leváltották most ősszel, majd hirtelen az Állami Számvevőszéknek eszébe jutott feltárnia, hogy az önkormányzat egyik vállalkozása szabálytalanul működött, és az önkormányzat rossz gazda volt. Néhány nappal a választások után tették közzé ezt a jelentést. Az ÁSZ alapvető hiányosságot tárt fel, például hogy az érintett önkormányzati társaságnak három éven keresztül nem volt elfogadott éves beszámolója, pedig ezt a törvény alapján kötelesek lettek volna elfogadni.

Két lehetőség van: Vagy a 600 ezres és milliós fizetésekért dolgozó számvevőknek három év kell ahhoz, hogy megállapítsák, hogy a fideszes önkormányzat alapvető jogszabályokat sem tart be, vagy egyszerűen ismételten politikai megrendelést teljesítettek, hiszen tudták, hogy az ellenzéki polgármester hivatalba lépésével ezekre a hiányosságokra amúgy is rövidesen fény fog derülni. Tekintettel arra, hogy hány-szor ellenőrzi az ÁSZ a Fideszt, a KDNP-t, illetve a kormánypárti önkormányzatokat, nem kétséges, hogy az Állami Számvevőszék továbbra is politikai megrendeléseket teljesít, és függetlenségét még nyomokban sem tartja meg.

Csak azért hoztam elő ezeket a példákat, elnök úr, mert tényleg szeretnék választ kapni arra, hogy ha ezeket a jelentéseket elolvassuk... - és a következő felszólalásomban konkrétan kitérnék arra, és szeretném megköszönni elnök úrnak, hogy külön vizsgálták a gyermekétkeztetést, és pontosan ugyanazokat a megállapításokat tették ebben a jelentésben. És külön fel fogom olvasni, mert kormánypárti politikustársaim nem hiszik el azokat a felszólalásokat, amikor elmondom, hogy mi a probléma a gyermekétkeztetésben a szünidei, a szociális étkeztetésben, akkor fel fogom önöknek szóról szóra olvasni azt az ÁSZ-jelentést, ami alátámasztja szóról szóra, amit mi évek alatt elmondtunk, hogy mi a probléma az önkormányzatoknál, hogyan nem teljesítik a törvényben előírt kötelezettségeiket, és önök ezt leírták, hátha akkor a saját ÁSZ-elnöküknek ezt el fogják hinni.

(10.10)

A másik két jelentés, aminek nagyon örülök, és köszönöm, hogy megtették és ezeket a megállapításokat leírták, ezek az egészségügyhöz tartozó, az egészségügyi intézmények vizsgálata és a sürgősségi ellátás vizsgálata. És nagyon köszönöm, hogy ugyanazokat írták le, elnök úr, amivel itt az ellenzéki képviselők napról napra, folyamatosan, minden héten szembesíteni próbálják a kormánypárti politikusokat és a kormányt, hogy mi a probléma az egészségügyben.

Csak megint visszatérek az elején mondottakhoz. Ha önök ezeket a megállapításokat megteszik, elküldik az egészségügyi minisztériumnak azokat a pontokat, hogy min kellene változtatni, milyen szabályokat kellene megváltoztatni, miket kellene betartani ezeknek az intézményeknek, akkor hogyan fordulhat elő, hogy ebből semmi nem valósul meg. És hogyan fordulhat az elő, elnök úr, hogy ön utána a költségvetés alátámasztásánál kiáll a pulpitusra, és azt mondja, hogy a költségvetéssel minden rendben van, a zárszámadással minden rendben van, és Magyarországon a kormány mindent rendben megvalósít?

Nincsenek összhangban azok a jelentések, azok az ajánlások azzal, amit ön a pulpituson elmond. Én nagyon kérem, hogy erre adjon választ, mert ténylegesen egyszer meg kellene értenünk, vagy egyáltalán cáfolja azt meg, amit én mondtam, hogy akkor önök csak politikai akaratot teljesítenek. Mert ezekből a jelentésekből ténylegesen az derül ki, amit az ellenzéki politikusok hétről hétre elmondanak a parlament plenáris ülésén.

Nagyon remélem, hogy a következő felszólalásokban is az fog kiderülni, hogy a szakmaiságnak az a fajta nyoma, amiről Z. Kárpát Dániel is beszélt, ezekben az anyagokban amúgy észrevehető, mert akkor nem írják le ezeket a problémákat, amikről majd beszélni fogunk. Nem mernék leírni; csak akkor arra kérném elnök urat, hogy végre 2019-ben jussunk már el odáig - mert el fog jönni az az idő, hogy önök végre is hajtják a kormánnyal azokat a megállapításokat, amiket tesznek, mert önöknek ez lenne a feladatuk. Mert ha az egészségügy összeomlásáról beszélünk és az ajánlásokat megtettük, akkor ki kell mondanom, hogy ha össze fog omlani az egészségügy, önök is bűnrészesek lesznek ebben. Ezt ne húzzák magukra, elnök úr, mert szerintem ezt senki nem kívánja magának! Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Most megadom a szót Varju Lászlónak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Folytassuk ott, ahol képviselőtársam javasolta, kezdeményezte, és ilyen értelemben azokra a gondolatokra vagy kérdésekre, amelyekre keressük a választ, ahhoz valóban számíthatunk elnök úr közreműködésére, másik oldalról pedig én szorítokozom vagy támaszkodom arra a beszámolóra, amit önöktől kaptunk.

És ha az Állami Számvevőszék működését vizsgáljuk és megpróbáljuk beilleszteni a mai rendszerbe, hogy itt a nemzeti együttműködés rendszerének elemeként hogyan és mit tesz, tehát ettől a politikai megítéléstől nemcsak hogy az ellenzéki pártok nem tudnak elvonatkoztatni, de úgy látom, önök sem. Talán nem minősül tiltott szemléltetőeszköz-használatnak, ha a saját tájékoztatójukat mutatom meg *(Felmutatja*

az ÁSZ tájékoztatóját.), amelyben az Állami Számvevőszék fogaskereke illeszkedik az állampárt működéséhez, és alá is írják, hogy az ÁSZ működésének összefoglalása. Ide van írva, tehát így működik az Állami Számvevőszék. Igen, önök egyik oldalról mindent rendben találnak, majd egyébként szívesen rámutatunk arra, hogy mi az, ami a valóság ahhoz képest, amit önök egy ilyen nagyon szép kiadványban elő tudnak állítani.

Ennek a helyzetnek, hogy itt valamilyen módon összhangba kerülhessen a kép és az állítás, a valóság és a mondat, ahhoz lenne egy tiszteletteljes javaslatom. Az Állami Számvevőszék elnökét tisztelettel arra kérném, hogy kezdeményezze azt a változtatást, ami egyébként a Fidesz kormányzásával kezdődött meg, miszerint az Állami Számvevőszék költségvetéssel legnagyobb összefüggésben lévő, ellenőrzést, pénzügyi ellenőrzést végző feladatának, tevékenységének beszámolója, tájékoztatója ne a Gazdasági bizottsághoz kerüljön, hanem a Költségvetési bizottsághoz. Van egy íratlan szabály, amit egyébként illene betartani. Az, hogy ezt a parlament elnöke nem tartja be, hogy egyébként a kormánypárti többség hoz egy olyan döntést, hogy elmenekülnek a Gazdasági bizottsághoz, ahol Bánki Erik elnök úr óvó szárnyai alatt, fideszes többség mellett nyugodtan tudnak beszámolókat tartani, azt megértem, hogy ez a szándék, de azért ha egy kicsi távolságot akarnak tartani állampárti működésük közben vagy annak keretében, akkor tegyék meg azt. Tegye meg! Legyen bátorsága, elnök úr, ahhoz, hogy kérje azt, hogy a Költségvetési bizottsághoz jöjjenek át, adják meg ennek a jogszabályi lehetőségét, mert mint ahogy hallottuk a bevezetőben is, önök bizonyos esetekben nagyon szívesen hivatkoznak arra, hogy csak jogszabálykövetők, -alkalmazók, és egyébként más lehetőségük nincs, de majd azért erre szeretnék kitérni.

Ezt a javaslatomat egyébként szívesen megfogalmazom a Magyar Nemzeti Bank elnökének is, hogy értem, hogy oda szívesen jár beszámolót tartani, de ha egyébként van némi bátorság benne, akkor jöjjön arra a területre, ahol, mondjuk úgy, hogy olyan vitára is számíthat - még ha kisebbségben is van az ellenzék -, de egyébként ezt a területet, azt gondolom, hogy az íratlan szabályok betartása érdekében meg lehetne vagy meg kellene tenni.

Néhány szót szólnék ahhoz kapcsolódóan, amit elnök úr elmondott, és ami természetesen a megadott tájékoztatóhoz kapcsolódik, ahhoz szeretnék néhány gondolatot hozzáfűzni, majd pedig hozzászólásom azt követő részében két konkrét üggyel szeretnék foglalkozni.

Ebből az egyik, amivel kezdte elnök úr a mondanóját, miszerint jövőbe tekint és aktív jövőformálásra lehetőséget ad maga a tájékoztató és az ebből levont következtetések, hát, erre a mondatra szívesen mondom azt, hogy mi történik akkor, amikor a megállapításokat megteszik, majd egyébként normál rend szerint intézkedési tervet készítenek, majd az intézkedési

tervek utóellenőrzése után a megállapítások megjönnek, hogy semmit nem kellett csinálni, és akkor ennek milyen következménye van. Elnök úr, így jövőformálás nem lesz ebből semmi sem, papírt gyártanak, de ettől nem változik semmi.

Őn a bevezetőben elmondta, hogy az egészségügyi rendszer finanszírozása nem fenntartható. Ha ön ezt állítja, akkor, mondjuk úgy, hogy talán foganatosíthatná a kormány irányába akkor, amikor... - és akkor éppen a mozdulatokból kiindulva, a képviselők, elsősorban kormánypárti képviselők meghallhatnák azt, és ilyen értelemben visszhangozni tudom csak azt, amit ön egyébként mondott, hogy az egészségügyi rendszer finanszírozása ebben a formában nem fenntartható. Ennek következménye az, hogy azok az intézmények, ahova a szolgáltatásokért nem a vendégek járnak, azok bizony drámai körülményekkel találkoznak. Hát, azok visszacsengenek ebben a formában, ez egészen biztos.

Nos, nézzünk két dolgot konkrétan! Az egyik ez, ami a pártokról szól, ezt az Állami Számvevőszék elnöke, különösen az elhangzottak alapján nem úszhatja meg még akkor sem, ha nem konkrétan a Demokratikus Koalíciót ért sérelmekről, bántalmakról, büntetéseikről szeretnék beszélni, mert már az eddigi folyamatán is kifejtettük ellenvetésünket, még akkor is, ha egyébként konzultáció keretében hiába kérünk önöktől bármilyen támogató segítséget.

(10.20)

Minden esetben az önök kollégái arra hivatkoznak, hogy ők jogalkalmazók, ők semmilyen támogatást nem tudnak nyújtani, ők várják azt, hogy megtörténjenek az események és majd azt ellenőrzik.

Ezekhez az ellenőrzésekhez hozzátartozik, hogy az én állításom szerint - és ezt tekintsék személyes képviselői véleménynek - folyamatba építettek olyan elemeket, amiből az következik, hogy az önök által kiválasztott, arra érdemesült pártok, szervezetek megbüntethetők legyenek. Mondok ebből például egyet. Amikor önök azt rendelték meg és azt az eljárási folyamatot alakították ki, miszerint az önök által meghatározott időre - néhány nap alatt - tengernyi méretű anyagot kell feltölteni az interneten keresztül úgy, hogy egyébként a határidő lezárta után hiánypótlásra nincs lehetőség, a kaput bezárják, úgy, hogy önök tudják, hogy egyébként ez megoldhatatlan attól a pillanattól kezdve, amíg önök itt a határidőt megjelölték, és az erre vonatkozó figyelemfelhívást, kérést elutasítják, ezt minek tekintsem másnak, mint szándékosságnak, hogy önök utána pedig megállapítják, hogy ezek a dokumentumok meg nem érkeztek be. Hát, most ezzel mit lehet kezdeni, tisztelt elnök úr? A kollégái ennek megfelelően viselkedtek, és ennek megfelelően jártak el. Tehát itt azt mondani vagy azt gondolni, hogy valamiféle támogató segítséget, iránymutatást kaphatnak az érintett szervezetek... - gondolom, más szervezetekre ugyanígy érvényes, csak

nekik nincs az a szerencsés helyzetük, hogy közvetlenül az elnök úrnak ezt el tudják mondani ebben a formában.

Azok a megjegyzések az ellenőrzések során, amelyeknek, mondjuk úgy, a megítélése évről évre változik, és önök az ebbéli kérdésekre a vállvonogatáson kívül - bocsánat, ezzel most karikírozom a dolgot - érdemi válasz híján nem tudnak válaszolni, azt gondolom, hogy elfogadhatatlan. Hogy önök mi alapján döntenek el, hogy egyébként az adott ügy megítélése hogyan történik, pillanatnyilag, én úgy látom, hogy szubjektív, itt semmilyen minőségbiztosításról nem lehet beszélni, ebben a folyamatban önök ilyen döntéseket tudnak meghozni.

A pártokra vonatkozóan ön is említette, hogy tiltott támogatás elfogadására vonatkozóan a korrupciós lépésekkel szemben mennyire fontosnak tartja, hogy ezek legyenek. De minek ítéli meg azt a támogatást, amikor egyébként egy kormány egy párt érdekében tízmilliárdokat költ azért, hogy a választási sikere meglegyen? Önöknek erre egy mondata nincsen ebben a keretben, ami ilyen értelemben természetesen jól illeszkedik ahhoz, hogy önök az állampárti működés egy fontos eleme, amiben leigazolják, hogy amúgy egyébként a kormánypárt, az állampárt jól és helyesen működik. Ezt az igazoló bizonyítványt kell önnek előállítani.

Ezek után azt mondani, hogy példamutatóak legyenek a pártok, miközben az egyiket jelen viszonyok között most éppen nem is vizsgálták, a másikat egyébként pedig beépített módon odarakják a féket, és a küllők közé bedugják a botot, hát, kedves elnök úr, ezt így, azt gondolom, nyugodtan nevetségesnek lehet tekinteni, és így hiába hivatkozik arra, hogy önök törvény írja elő ezt a küllők közé való botbedugást, és önnek nincs más lehetősége, ezért azt gondolom, hogy erről ennyit érdemes mindenképpen elmondani.

Nézzünk még itt egy olyan konkrét ügyet, amelyben személyes levelezésre is sor került! Ön nagyon sokat vagy többet beszélt arról, hogy a korrupciós ügyek feltárása mennyire fontos. Itt kiemelten kezelte az áfarés lecsökkentését. Én egy másik részre szeretném felhívni az önök figyelmét, s ez az a megállapítás, jelentés, ami készült az önkormányzatok belső kontrollrendszeréről. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata belső kontrollrendszerének kialakítása, működtetése összességében szabályszerű volt, a befektetési tevékenységet szabályszerűen végezték, ámde az önkormányzatnak az integritásszemlélet érvényesülése érdekében a speciális korrupciós kontrollok kiépítésével még erőfeszítéseket kell tenni. Ezek után készül egy utóellenőrzés, az utóellenőrzési jegyzőkönyv megállapításai alapján sem a jegyző, sem a polgármester semmiféle eljárásra nem tartott igényt, és le is írják, és ennek megfelelően megfogalmazzák, hogy a polgármester áttekintette, szükséges-e munkajogi felelősség kivizsgálása, megállapította, hogy nem szükséges neki semmit sem csinálni, tehát az önök ajánlása nem sokat ér.

Ehhez képest látjuk azt, hogy mi történt Győrben, látjuk azt, hogy olyan korrupciós helyzet alakult ki, aminek eredményeként várhatóan holnap Borkai Zsolt úgyis lemond polgármesterségéről, és akkor majd valóban visszatekintő ellenőrzéssel, jövőbe mutatóan megvizsgálhatják, de ebben külön kezdeményeztem azt, hogy önök egyébként folytassanak vizsgálatot.

Erre a kezdeményezésre, ami láthatóan a korábbi - ez jó egy évvel ezelőtti, bár az utóellenőrzés ideje volt, ha jól emlékszem -, ilyen körülmények között... Most megbüntethetném önöket azzal, hogy az egész levelét fölolvassam, de nem teszem, de azért okulásul legyen itt mindannyiunknak. Ezt a választ kaptam: tájékoztatom, hogy az Állami Számvevőszék az elmúlt években több alkalommal végzett ellenőrzést Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatánál, melyek érintették az önkormányzat gazdasági társaságait. Az ÁSZ 2019. január 10-én hozta nyilvánosságra a legutóbbi győri önkormányzati utóellenőrzésről szóló jelentését, melyben a 2016 decemberében lezárult, '14. januártól '15. április 30-ig terjedő időszakra vonatkozóan a számvevőszéki ellenőrzés megállapításai alapján az önkormányzat által összeállított intézkedési tervben foglalt feladatok végrehajtását értékelte. Tájékoztatom, hogy az Állami Számvevőszék a jogszabályi kötelezettség alapján részére megküldött tájékoztatók vagy a hozzá érkezett, tájékoztatási célú információk, jelzések, egyéb dokumentumok alapján tudomására jutott adatokat, tényeket folyamatokban lévő ellenőrzései keretében vagy ellenőrzéseinek tervezése során hasznosítja.

Hát, köszönöm szépen ezt a választ. Én csak azt kérem, hogy végre végezzenek egy tisztességes ellenőrzést, mi történt Győrben. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Csárdi Antalnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

CSÁRDI ANTAL, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr, a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Úr! Szomorú, de ott kell folytatnom, ahol ellenzéki képviselőtársaim abbahagyták, hogy az Állami Számvevőszék gyakorlatilag a kormány kinyújtott politikai karja; politikai alapon megrendeléseket kap és teljesít. A beszámoló ennek értelmében persze említést tesz a 2015-ben megtartott időközi országgyűlési és a 2016-ban megtartott időközi önkormányzati választásokról, azok lebonyolításáról és pénzeszközeinek felhasználásáról, és emellett a 2016. október 2-án megtartott országos népszavazás lebonyolításáról is, illetve az itt felhasznált pénzeszközök és elszámolások ellenőrzéséről.

Természetesen az Állami Számvevőszék szabályszerű költést állapít meg, ami önmagában is mutatja, hogy milyen mértékű elfogultságról is van szó, hiszen pontosan tudjuk, hogy a népszavazás kapcsán gyakorlatilag egy vaskos, sokba kerülő propagandacsomagot

kapott meg a magyar társadalom, és persze ezt illetlenség lett volna az Állami Számvevőszéknek, mondjuk úgy, hogy kritizálnia.

(10.30)

Pedig tényleg milliárdokba kerültek, és legyünk őszinték, még csak értelme sem volt, mert ugye, a népszavazás eredménytelen és érvénytelen volt.

2018-ban az Állami Számvevőszék rengeteget szerepelt az országgyűlési választások miatt. Bár ez a beszámoló erre vonatkozóan részleteket nem közöl, az országgyűlési választás előtt, közben és alatt is több párt ellenőrzésre került, viszont kiemelten érdekesnek tartom, és ki is szeretném hangsúlyozni, hogy egyetlen párt nem volt ellenőrizve az Állami Számvevőszék által, mégpedig a legnagyobb kormányzó párt, a Fidesz. Ők pont kicsúsztak. Nem ők voltak soron. Én ezt értem, csak furcsállom. Azt gondolom, arról mindenféleképpen beszélnünk kell, hogy ezzel szemben a többi ellenzéki pártot persze ellenőrizték, és érdekes módon találtak is hiányosságokat. És most én nem fogom még egyszer elmondani, amit Varju képviselőtársam már elmondott előttem, hogy még az adatszolgáltatást is igyekeztek minden eszközükkel megnehezíteni. Azt gondolom, ez tökéletesen bemutatja azt, hogy önök sajnos mára már nem működnek független intézményként. Pontosán tudjuk, hogy az Állami Számvevőszék elnöke tagja volt a Fidesznek; pontosan tudjuk, hogy képviselője volt a Fidesznek; és azt is pontosan tudjuk, hogy milyen személyes jó kapcsolatot ápol miniszterelnök úrral és a kormány több képviselőjével is. Amíg én beszéltem - valószínűleg a kamera nem mutatta -, éppen kezelt fogott az egyik fideszes képviselőtársammal *(Domokos László: Bejött!)*, ami, azt gondolom, teljesen rendben van, épp csak azt a személyes jó kapcsolatot próbálom vezérszónoki felszólalásomban bemutatni, amiről senki nem beszél, és ami egyébként beszédes annak kapcsán, ahogy az Állami Számvevőszék működik.

Azt gondolom, ha már itt tartunk, akkor valóban beszélnünk kell a Bangóné képviselőtársam által már megemlített IX. kerületi ellenőrzésről. Ugye, ez az én választókerületem. Milyen érdekes, hogy gyakorlatilag ott tartunk, hogy a kampányt úgy tudja megtervezni a Fidesz-KDNP, hogy gyakorlatilag a kampánystratégia része, hogy majd az Állami Számvevőszék milyen megállapításokat tesz, hogyan időzítve. Érdekes módon egy korábban elvégzett ellenőrzést csak az önkormányzati választásokat követően sikerült nyilvánosságra hozni, véletlenül; késett a postás az e-mail-fiókban, gondolom, ki tudja. És önök hiába beszélnek korrupciós kontrollról, ebből önök, ha a kormányzó pártról van szó, semmit nem teljesítenek. Mert hány olyan megállapítást tettek, elnök úr, ahol például az V. kerület ellenőrzése során kifogásolták volna, hogy az V. kerületben 200 ezer forint környéki négyzetméteráron értékesítettek ingatlanokat? Nem húsz évvel ezelőtt, most.

És vajon a IX. kerület ellenőrzése során észrevették-e azt, hogy úgy értékesítettek ingatlanokat a IX. kerületben, hogy 15 millió forintba értékelték az ingatlant, 7,5 millióért a rendeletnek megfelelően eladták, ugyanakkor három héten belül ez 30 millióért újra gazdát cserélt? Tehát önök még csak nem is észrevételezték azt, hogy már az értékbecslés is úgy hamis, ahogy van, és gyakorlatilag súlyos veszteségeket kell hogy elkönnyveljenek ezek az önkormányzatok. Ezeket önök mind nem vették észre, ugyanakkor folyamatosan lehetett látni, hogy ellenőrzik az ellenzéki pártokat, hogy kicsit olcsón, nagyon olcsón bérelnek-e irodát. Azt gondolom, hogy fel lehetne itt most sorolni gyakorlatilag a teljes ellenzéki oldalt, hogy kit milyen, pestiesen szólva, fal dumával bírságotlalt meg.

A 2018-as beszámoló visszatekint a korábbi évekre is, illetve párhuzamot von a monetáris politika hatásaival, ezzel persze a Magyar Nemzeti Bank munkásságát dicsőítve. Persze, ez egy jól felépített rendszer, hiszen az egyik függetlennek mondott szervezete a magyar államnak dicsérheti a másikat, ezzel erősítve a kommunikációt. Azt gondolom, hogy ettől mi még ezen átlátunk.

Ugyanakkor azt látni kell, hogy a visszatekintés '16., '17. és '15. évekre, az annyiban érdekessé teszi ezt a dicshimnusz, hogy akkor volt, amikor a Magyar Nemzeti Banknak az alapítványába befolyó pénzek elvesztették közpénzjellegüket. Tisztelt Képviselőtársaim! Én a mai napig nem értem, és valószínűleg vagyunk így páran az ellenzéki oldalon, az Állami Számvevőszék álláspontját - akkor sem értettük, és most sem értjük -, hogy hogy vesztetheti el valami a közpénzjellegét, és hogy miért nem lépett hatékonyan, hangzatosan fel az Állami Számvevőszék, amikor a Magyar Nemzeti Bank működéséről volt szó. Pedig, azt hiszem, az előző ciklusnak ez a legnagyobb pofátlansága volt, mert pontosan tudjuk, hogy ezeknek az alapítványoknak a kistafirungozását, annak a forrását a magyar devizahitel-károsultak saját zsebből finanszírozták. El lehet mondani, hogy gyakorlatilag a forintosítási törvény kapcsán keletkező nyereség volt az, ami lehetőséget biztosított arra, hogy ennyi szabad forrást alapítványokra költsön a Magyar Nemzeti Bank. És azt gondolom, hogy ez nem egy elhanyagolható tétel, mert közel 300 milliárd forintról beszélünk.

Az Állami Számvevőszék 2018-as beszámolójának köszöntőjében az alábbiakat olvashatjuk: „Az Állami Számvevőszék az Országgyűlés legfőbb pénzügyi, gazdasági ellenőrző szerveként a demokratikus intézményrendszer független alapintézménye.” Ezt önök szeretik kihangsúlyozni, és én meg szeretem a vezérszónoki felszólalásomban ezt tételesen cáfolni, ahogy eddig is ezt tettem. Azt gondolom, tudjuk bizonyítani azt, és számtalan alkalommal bizonyosodott be a közvélemény számára is, hogy az ÁSZ a kormány által kért megrendeléseket teljesíti, célirányosan vizsgál és célirányosan büntet, és azt gondolom, hogy ez így nincs rendben.

És valóban azt várnánk, amit Varju képviselőtársam már mondott, hogy ezeknek a vizsgálatoknak a

célja, iránya legyen pártpolitikailag független, tehát hogy ugyan vegyék már észre azt, amit mindenki észrevesz. Amit a közétkeztetéssel kapcsolatban Bangóné képviselőtársam elmondott, az tökéletes példa: beszélünk hasonló hibákról, majd önök éves csúszással megállapítják ugyanazokat az észrevételeket, amiről beszélünk. Én most azt kérem öntől, elnök úr, hogy vegye észre az önkormányzati ingatlanértékesítésnek a korrupciós kockázatait, és emelje föl a szavát, hogy a magyar önkormányzatok - jellemzően fideszes önkormányzatokról beszélünk, én az V. és a IX. kerületről tudok konkrétan beszélni -, gyakorlatilag az ár alatti értékesítések következtében komoly vagyont élnek fel, illetve osztanak ki haverok között. Úgyhogy én azt gondolom, nehéz arról beszélni, hogy a függetlennek mondott Állami Számvevőszék munkásságában elfogadható-e az a beszámoló, ami élénk került, ami egyébként nagyon szép, színes, szagos, szépen kötött, csak az a baj, hogy a működés messze nem azt mutatja a gyakorlatban, ami ebben a beszámolóban le van írva.

Külön érdemes kiemelni azt a közelmúltbeli ÁSZ-javaslatot, ami az állami vezetők bérplafonjának a megemelését indítványozta. Teljesen nyilvánvaló, hogy ezt Lázár Jánosék kérték az Állami Számvevőszéktől, mert nehezen tudták volna önmagában megmagyarázni, hogy most miért kell hirtelen gyökeresen szembefordulni a korábbi álláspontjukkal, amikor is az elmúlt nyolc év urizálását és magas állami fizetéseit kritizálták. Így azonban az ÁSZ - mint teljesen önálló - szakmai javaslata alapján alapozták meg az intézkedést. Egyébként ez nagyon jó példa az Állami Számvevőszéknek a ma betöltött szerepére. Az ilyen jellegű vizsgálatokra egyébként jellemző, hogy nem átfogó pénzügyi-gazdasági ellenőrzések, vagy eleve behatárolják azokat a területeket, amit az ÁSZ vizsgálni kíván.

Azt gondolom, hogy nagyon hosszú lenne, és valószínűleg nem férnék bele a negyed órába, ha itt mindent felsorolnánk.

(10.40)

Szerintem érdemes lenne a csütörtöki Rádióklub készítőinek elolvasni ezt a beszámolót, mert rendre lehet találni benne olyan megállapításokat, amelyeket nagyon közérthető módon lehetne vicc tárgyává tenni.

Azt gondolom, tisztelt képviselőtársaim, hogy a Lehet Más a Politika számára, és azt gondolom, ezzel nem fogok nagy meglepetést okozni, nem fogadható el ez a beszámoló, mert sajnos a leírtak, illetve a gyakorlatban tapasztalt vizsgálatok ezt nem teszik lehetővé. Azt gondolom, egy demokráciának valóban ismérve az, hogy független intézmények függetlenül a kormánypártoktól, függetlenül tegyék a dolgukat, de sajnos ma ez nem valósul meg, épp ezért sajnos a beszámolót nem fogjuk tudni támogatni.

Nagyon szeretném, ha az Állami Számvevőszék működése olyan fordulatot venne, hogy jövőre ne egy

ilyen tartalmú vezérszónoki felszólalást kelljen elmondanom, hanem azt tudjam mondani, hogy tisztelt elnök úr, ez a beszámoló rendben van. Sajnos, ezt nem mondhatom, mert, tisztelt elnök úr, ez a beszámoló nincs rendben. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki sorokban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most az elsőként jelentkezett független képviselő szólalhat meg. Megadom a szót Bósz Anett képviselő asszonynak.

BÓSZ ANETT (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Üdvözlöm önt a Ház előtt, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Nem túlzás azt állítani, hogy a Számvevőszék egy azok közül az intézmények közül, amelyek jelen pillanatban már nem a magyar társadalmat, nem a közpénzek átlátható és becsületes elköltését, hanem a regnáló hatalmat szolgálják. Nem pusztán szomorú, de a szabad világban egyetlen szakmai sztenderdhez sem tudna felőni az Állami Számvevőszék jelenlegi működése.

Miért mondom ezt? Azért mondom, mert egy jogállamban nemcsak a polgárok egyenlő bánásmódban való részesítése, de az egyes szervezetek közötti egyenlő bánásmód elvének érvényesülése is minimumkritérium. Ez jelen pillanatban nagyon távol áll attól, ahogy az ÁSZ működik ma Magyarországon. Azt látjuk, hogy nem pusztán a szervezetek nem tudnak egyenlő bánásmódban részesülni, de a szervezetek, ahogyan a nemzeti együttműködés rendszerének kiépítése haladt előre az idővel, maguk sem találkoztak egyenlő bánásmóddal.

Mondok rá egy példát, de a tisztesség megkívánja, hogy elnök úrnak megköszönjem azt a levelét, amely a tavalyi beszámolót követően a szóban megválaszolatlan kérdések pótlásaként megérkezett hozzám. Ebben ön azt írta, elnök úr, hogy nem igaz, hogy a szervezeteket nem értesítették a 2018-as szigorításról, mert minden egyes politikai párt megkapta azt a levelet, amely egyfajta személyes tájékoztatóként elmondta az új feltételeket. Én most egy olyan párt olyan képviselőjeként állok itt ön előtt, amely párt nem kapta meg ezt az értesítőt, és nem volt módja részt venni azon az egyeztetésen, amelyen az új szabályokról tájékoztatták a politikai szervezeteket. Persze, lehet azt mondani, hogy ez a mi hibánk. Én azt látom, hogy az Állami Számvevőszék a legtöbb esetben azt állítja, hogy mindig minden az ellenzéki pártok hibája; majd erre hozok is példát.

Tisztelt Elnök Úr! A tavalyi állításom szerint a Magyar Liberális Párt tapasztalata az ÁSZ-vizsgálattal kapcsolatosan az volt, hogy a korábbi vizsgálatokkor kialakult egy kollegiális viszony az ön és az én kollégáim között, és vélelmezték a mi ártatlanságunkat, vélelmezték azt, hogy mi jogkövető állampolgárok vagyunk, és egy jogkövető szervezetet kívánunk működtetni az évek során. Ez abban is megmutatkozott,

hogy az ön kollégái nagyban segítettek az én kollégáimat abban, ha valamifajta hiánypótlásra kellett sort keríteni, akkor minden segítséget megadtak ehhez. Amiről most beszélek, az a 2010-es évek eleje. Azonban ahogyan haladtunk a tavalyi választási kampány felé, látható volt, hogy az ön kollégái már nem az ártatlanság vélelmével, hanem a bűnösség vélelmével közelítettek az ellenzéki szervezetek felé és az ellenzéki politikusok felé, ellenőrzés helyett egyszerűen büntetni érkeztek.

Az, hogy átláthatatlanná tették azt a feltételrendszert, amihez fel kell nőnie egy politikai pártnak ahhoz, hogy megfeleljen az ÁSZ feltételeinek, már önmagában is elfogadhatatlan, de az, hogy nem segítettek az esetleges hibák feltárásában a vizsgálat közben, illetve azt követően, nem segítettek a hiánypótlásban, mint ahogyan azt képviselőtársam már elmondta, egész egyszerűen érthetetlen, és azt gondolom, hogy nem is magyarázható itt az Országgyűlés előtt sem. Kimondható az, hogy minden ellenzéki párt akkora büntetést kapott, amekkora a következő időszak gazdálkodását éppen ellehetetlenítette.

2018 második felében, amikor az ellenzék összellenzéki megmozdulásokat tervezett, és azt próbáltuk kitalálni, hogy becsületes módon, számlákat kiegyenlítve a tömegmozdulások költségeit hogyan tudnánk összeadni, akkor ment a körkérdés, hogy van-e vajon még közöttünk olyan szervezet, amelynek most a számláján nincsen inkasszó. Elnök úr, azt gondolom, talán most ön is belátja, hogy nemcsak elméletileg, de gyakorlatilag is abszurd, ami történt az Állami Számvevőszék vizsgálatait követően az ellenzékét illetően.

Azt állítom, hogy a kormánypártok esetében azonban az Állami Számvevőszék fel sem veti a tiltott pártfinanszírozás gyanúját sem, holott az adófizetők pénzéből finanszírozott kormányzati kommunikáció nem más, mint egy véget nem érő Fidesz-KDNP-reklám, nem más, mint a polgárok tudatos féltetést okoztatása a jelenlegi kormánypárti többség szája íze szerint. Én azt gondolom, hogy amennyiben az ellenzéki pártok kaphattak azért büntetést, mert spórolni igyekeztek, illetve igyekeztek jobban gazdálkodni az a közpénzzel, amit rájuk bíztak az adófizetők, illetve a hatályos törvények... - mondok néhány ilyen konkrétumot: túl olcsó volt a pártiroda bérleti díja; a párt által használt gépjármű bérleti díja alacsonyabb volt, mint amit az ÁSZ piaci árként vélelmeztett; a párt könyvelői vagy a jogi munkatársai az ÁSZ által vélelmeztett piaci ár alatt teljesítettek szolgálatot. Nem tud a Lajtán túli világból, elnök úr, olyan országot mondani, ahol egy politikai szervezet azért kap büntetést, mert spórolni kívánt az adófizetők pénzével.

És szeretném arra is felhívni a figyelmet, hogy itt vannak olyan politikai szervezetek, amelyek esetében éves szinten néhány tíz millió forintos gazdálkodásról beszélünk. Hol van ez a több száz milliárdos kormányzati kommunikációhoz képest? Hol van ez ahhoz, hogy most a jelenleg lezajlott önkormányzati

kampány során is felvetették már adott esetben a helyi Fidesz-szervezettel korábban jó viszonyt ápoló, majd háborúba keveredő ex-Fidesz-tagok, hogy őket adott esetben megszarolták, aláírták velük, hogy ennyivel meg ennyivel támogatták a helyi Fidesz kampányát? Látjuk ezeket a szervezeteket, de azt nem látjuk, hogy az Állami Számvevőszék mikor kíván vizsgálni ezeknek a szervezeteknek a háza táján.

Tisztelt Elnök Úr! A minap ellenzéki kollégáinkra minden előzetes figyelmeztetés nélkül lecsapott a NAV, és házkutatást tartottak náluk. Megengedhetetlen egy jogállamban, hogy az ártatlanság védelme helyett a bűnösség védelme uralkodjon. Megengedhetetlen egy jogállamban az, hogy pusztán az alapján ne éljen az egyenlő bánásmód elve és a törvény előtti egyenlőség elve, mert bizonyos szervezetek nem értenek egyet a kormány jelenlegi politikájával. Amit az ÁSZ jelen pillanatban szolgál, az nem más, mint a nemzeti együttműködés rendszere; a nemzeti együttműködés rendszere, amelyben sem a polgárok, sem a civil szervezetek, sem a politikai pártok nem élhetnek megfelelően a jogaikkal, amennyiben nem a kormánypártok holdudvarából származnak.

Elnök úr, engedje meg mint közigazdász meg mint talán szakmatárs, én azt gondolom, hogy ha más nem, amikor politikai értelemben elszabadul egy ilyen hatalom, akkor a szakmának kell azt megállítani, a jogászoknak, a közigazdászoknak, a gondolkodó embereknek felelőssége áll abban, hogy az egyes szervezetek élén nem szolgálja ki a magyar társadalom tudatos rombolását, és azt, ami egyúttal legalább fél évszázadra pályára fog minket rakni, mert az elmúlt kilenc év bizony ezt tette a magyarokkal.

Végezetül én is szeretném felhívni arra a figyelmet, amire már ellenzéki képviselőtársaim is felhívták: nagyon örülök annak, hogy az Állami Számvevőszék belátta azt, amit nagyon régóta mondunk a kollégákkal, hogy az egészségügyi rendszer finanszírozása jelen pillanatban nem fenntartható.

(10.50)

Én azt szeretném öntől kérdezni, elnök úr, hogy amennyiben utólagosan ezt állapította meg az Állami Számvevőszék az egészségügyi rendszerünkről, hogy fordulhatott elő, hogy a költségvetések tervezésekor ezt nem vette észre akkor, amikor egyébként a módosító indítványainkkal legalább a fenntarthatóságot kívántuk szolgálni. Próbáltuk felhívni a kormánypárti képviselőtársak figyelmét arra, hogy hibát fognak elkövetni, amennyiben ebben a formában fogadják el az egészségügyi rendszerünk költségvetését. Ez olyan súlyos szakmai hiba, amire azt kell mondani, hogy az előzetes számok tervezésekor nem látták be azt, amit másfél év múlva már jól láttak önök is, hogy a szakadék szélén táncol egy olyan intézményrendszer, ami súlyos milliárdokat visz el a semmibe, átláthatatlan módon, fenntarthatatlan módon, és úgy, hogy kifejezetten életveszélyes helyzetbe sodor betegeket, de láttunk már arra is példát, hogy az egészségügy dolgozóit is.

Azok alapján, amiket elmondtam, elnök úr, én ezt a beszámolót nem tudom és nem is szándékozom elfogadni. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Most megadom a szót Domokos László elnök úrnak.

DOMOKOS LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Nagyon nehéz helyzetbe hozott többek között Z. Kárpát Dániel abban az ügyben, hogy egyrészt ne politizáljak, másrészt meg a parlamenti vitában vegyek részt. Ez nyilvánvalóan egy kétoldalú csapda, amit képviselő úr állít az ÁSZ elnökének. Ezért én megpróbálok néhány olyan kérdést, amiben tévedést, félreértést látok, már a vita folyamataiban elmondani, mert ez a vitát reményeim szerint jó irányba tereli, érdemivé tudja tenni. S voltak olyan megszólalások, amelyek az önök részéről is egyértelműen politikaiak voltak, ezért azokkal kapcsolatban majd a végére hagyom az értékelést, mert a vitát nem kívánom politikai szempontból befolyásolni. Hogy ez sikerül-e? Ez nem egyszerű, hiszen láthattuk, hogy minden téma, egy kerület, egy város, egy intézmény ellenőrzése van, akinek politikai kérdés, van, akinek szakmai kérdés. Van, amikor a választások előtt senki nem figyel oda egy-egy kérdésre, a választások után meg hirtelen nagy hangsúlyt kap egy-egy kerület, terület, nemzetiség, önkormányzat, intézmény vagy vállalat ellenőrzése.

Jó néhány olyan megjegyzés volt, amelyben, azt kell mondanom, hogy önök mind érintettek az ÁSZ vitájával, hiszen önök, illetve még a rendszerváltó atyák, akik a kerekasztal-tárgyalásokon részt vettek, úgy döntöttek, hogy ne a végrehajtó hatalom, ne is a bírói hatalom, hanem a Számvevőszék mint akkori megalakuló szervezet végezze mind a pártok ellenőrzését, mind a választások lebonyolítását - ez is elhangzott -, mind pedig a kampánnyal kapcsolatos ellenőrzéseket. Önök is nagyon jól tudják, hiszen a beszédemben idéztem, hogy nemzetközi szervezetek nem voltak elégedettek ezzel, ezt akkoriban önök is és még nagyon sokan a 2010 előtti és utáni plusz-mínusz négy-öt évben nagyon erős jogállamisági kritikával illették az akkori rendszert, hogy hogyan működnek a pártok, hogyan van a kampány szervezve. De az emlékeim szerint még az azt megelőző időszakban ez vita tárgya volt, még nemzetközi területen is.

Ez az a bizonyos Európa Tanács mellett működő GRECO-szervezet, amely a korrupció ellen fellépő országok csoportja, amely értékelést adott ki ebben a kérdésben, és konkrét ajánlásokat fogalmazott meg, amiket - most nem részletezem, a beszédemben erre kitértem - az Országgyűlés 2013-ban jelentős módosító javaslatokat megfontolva elfogadott. Tudom, hogy nem volt öt-, hat- vagy hétpárti egyetértés, most nem is tudom, a függetleneket is beleszámolva, hogy hány pártról van szó, amely érintett lehet, vagy érintett volt akkor, hanem végül is az akkori kétharmad fogadta el.

Ez nyilván magában hordozta azt a kérdéskört, hogy nemcsak hogy nem fogadták el, de a pártelnökök láthatóan nem is hívták fel a saját gazdasági vezetőik figyelmét arra, hogy például a tiltott támogatás rendszere vagy a sajtóval kapcsolatos elszámolási rendszer - itt említettek könyvelést, autót, plakátot, ingatlanbérletet -, nem tudom, mi mindenre kiterjedt. Nemzetközi ajánlás volt arra vonatkozóan, hogy ez a kérdés kerüljön oda.

Felhívom a figyelmet, hogy mi ezt érzékeltük. Először valóban tájékoztató levelet küldtünk a változásokkal, majd tavaly meghallgatva önöket, az idén egyeztetést is folytattunk a parlamentben ülő pártok tekintetében. S azok el is küldték - e tekintetben megköszönöm a pártelnökök közreműködését - a gazdasági vezetőiket, és át tudtuk tekinteni azt a vitamennyiséget, ami többnyire a jogszabályváltozásból adódik. Sejtettem, hogy erről szó lesz, hiszen ma is ellenőrizzük a pártok java részét a kétévente kötelező törvényi előírásnak megfelelően. Tehát nem az ÁSZ elnöke dönt ebben. Többen nevesítettek, hogy az én döntésem volt, hogy mikor ellenőrizzünk. Igen, nekem kellett az ellenőrzési tervben előzetesen megjelölni ezt, de a törvény rendelkezése szerint kell kétévente lefolytatni ezeket az ellenőrzéseket.

Szeretném felhívni a figyelmet, hogy az ellenzéki pártok 2018 elejéről beszélnek, de jelzem, hogy a kampányidőszakban, amit a magyar jog hivatalosan kampánynak tekint, nem jelentetett meg jelentést sem '18-ban, sem '19-ben az ÁSZ a kampányban részt vevő önkormányzatokról, sem a kormányról, bár a kormánynak bizonyos elemeit nagyon nehéz volt visszafogni '18-ban, hiszen '18-ban jelentek meg kormányt érintő jelentések. De a pártok vagy a pártalapítványok tekintetében sem jelent meg a kampány hivatalos időszakában jelentés, ahogy ez az előző időszakokban is, sőt az elődeim időszakában is ez többnyire jellemző volt. Erre igyekeztünk odafigyelni, amennyire lehetett.

(Az elnöki széklet dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Ebből adódóan azt kell mondanom, hogy '18-ban az ellenzéki pártok ellenőrzési tapasztalatainak a nyilvánosságra kerülése befolyásolta, egyébként nem kevés részben a pártok kommunikációja hozta ezt nagy nyilvánosság elé. Azt gondolom, ezt nem az ÁSZ elnökének kell értékelnie. Az ÁSZ-nak körülbelül minden századik híre volt egy reagálása. Tehát az ezzel kapcsolatos megállapításokban az önök hibáit, amiket az ÁSZ feltárt, nem az ÁSZ nagyította föl, s talán még azt is mondhatom, hogy nem is a kormány. Utólagosan megnéztem az elemzéseket, hogy kik kommunikáltak ebben, kik álltak ki, kik jöttek el az ÁSZ-hoz, és sorolhatnám. Megteremtették a performanszot, ha úgy tesszük, a botrányt hozzá, hogy a média foglalkozzon vele. Ez a kampányidőszak szerves része volt. Én nem

akarom ezt elítélni, nem akarom ezt megdicsérni, csak tényként szeretném jelezni, hogy így volt.

S arra is szeretném felhívni a figyelmet, hogy a Fideszt és a KDNP-t, tehát a kormánypártokat is ellenőriztük az európai uniós választásokat megelőzően, de nem a kampányidőszakban jelent meg az ezekről szóló jelentés, hiszen a kétéves időciklusnak megfelelően ők akkor kerültek az ellenőrzés látókörébe, és a jelentések megjelentek velük kapcsolatban.

Az egyeztetések során és a kiküldött tájékoztató levelekben arra hívtuk fel a figyelmet, hogy ugyanolyan mércével fogja az ÁSZ ellenőrizni mindegyik politikai szereplőt. Ennek egy elemére hadd hívjam fel a figyelmet, ami nagyon tipikus hiba volt a 2014-es törvénymódosítást követően: maguk a pártok nem is érzékelték, hogy jogszabályváltozás volt. A törvény egyébként azt rendeli, hogy ha és amennyiben a párt maga a támogatást nem becsüli meg, nem értékeli, hogy annak mi a piaci értéke, akkor rendeli el azt, hogy az ÁSZ-nak ezt meg kell állapítania. Tehát itt hiányzik egy láncszem, az ellenőrzötték felelőssége, hiszen ezt nekik kellett volna kimutatni-bemutatni. Nem tették meg, és ez egy jellegzetes hiba volt. Elnézést, olyan mértékben nem készültem fel, hogy ez mindegyik párt esetében pontosan hogy volt, de egy általános jellemző volt. S ahogy hallom, e tekintetben most is lesznek gondok, mert előzetesen nem minden pártnál vannak ilyen kiszámított adományok vagy különböző megrendelések, szolgáltatások, ahogy a független képviselő asszony beszélt erről, bár ahogy hallottam, párt ügyében szólalt meg, hogy ők kedvezőbb feltételeket alkudtak ki.

(11.00)

Én nem tudok ezzel mit kezdeni. A törvény szerint piaci díjakat kell megállapítani. Nem itt kell az alkut megkötni, hanem például a nyilvános adomány a kerete annak, ha valaki kedvezményt kíván adni; pozitív módon pénzt ad egy adott szervezetnek, ezt rendeli a törvény. Most elnézést, azt kell mondanom, hogy ezt ellenőriztük, és láthatóan majdnem minden pártelnök, illetve gazdasági vezető megbotlott ebben a kérdésben. Mi nem nagyítottuk ki ezt a kérdést. Az MSZP-s képviselő pedig, számomra meglepően a múltkor, két hete is szólt erről az elnök úr, a párt elnöke nem kifogásolta ezt; belátták, befizették. Az MSZP volt az egyik olyan párt, amelyik együttműködő volt ebben. Tehát elfogadta a jogszabálysértést, és együttműködött a törvény betartása érdekében. Én most nem akarom érteni, ha nem haragszanak, hogy most hirtelen a pártok egymással hogyan szolidárisak ebben az ügyben, de nem egyenlő mértékű volt, nem egyforma volt a súlya sem a költségvetés arányában, sem a hibák jellegében.

Azért szólok most erről, és visszaneztem 2010-ig, hogy milyen ellenőrzések voltak, a független képviselő asszony által visszaidézett időszakot is meg az azt követő időszakot is, amikor megváltozott a párttörvény, és sorra azt olvasom, azt olvashatja mindenki,

nem akarom fölolvadni pártonként, ha nem haragszának, mert önök olvastak itt tételes számvevői anyagokat, én is tudnék olvasni, de sorra azt tudom mondani, hogy nem felelt meg a jogszabályi előírásnak '13-14-ben, '15-16-ban, '10-11-ben, '11-12-ben. A pártok szabályossági környezete egyik évről a másikra sem javult. Sőt, volt, amikor például a DK elnöke nem is reagált a 15 napos észrevételre, semmit nem mondott. Volt ilyen időszak a jelentéseknek. Akkor nyilván nem volt ez akkora politikai kampánytéma vagy téma.

Mondhatnám, láthatóan mindenki a mi függetlenségünk megkérdőjelezésére használja az ÁSZ párt- és kampányellenőrzésével kapcsolatos dolgot. '14-ig ez nem volt téma. Amikor a törvény megszületett a nemzetközi ajánlásoknak megfelelően, és egy elfogadottabb jogi környezet alakult ki Magyarországon, onnantól kezdve az ÁSZ került a támadások középpontjába, amely valóban a Jobbik korábbi ellenőrzésében csúcsosodott ki. Ugye, nem 2018-ról beszélünk, hanem még a '15-16-os gazdálkodásról.

De azt látni kell, hogy egy új jogszabályi környezetet, egy nemzetközileg jobban elfogadott esélyegyenlőségi környezetet teremtett a jogszabály, és az ÁSZ kezébe került az a döntés is, amit mi jeleztünk, hogy az ármegállapítás jogát ne az ÁSZ-ra telepítsék, hiszen az nem a legmegfelelőbb szervezet erre. Van Magyarországon olyan hatóság, és itt volt az a probléma, amit föl kell oldani, igaz, hogy az a végrehajtó hatalomhoz tartozik, az adóhivatal, amelynek egyébként hivatalból el kell járnia, ha nem a piaci ár szerinti számlát bocsátanak ki. De ez adóeljárás kérdése, nem az ÁSZ kérdése.

Ezért alkották meg a jogszabályalkotók, önök azt a megoldást, hogy önöknek meg kell becsülni, ki kell számolni, és ezt kell az ÁSZ felé prezentálni, ezt a becsülést. Ebből adódtak azok az ellentétek, amelyek után nyilván az önök gazdasági vezetői vagy jó részük nem akarta bevállalni ezt a felelősséget. Ezért az elnökük mellé állva nem segítették önöket. Mi ezt próbáltuk az idén, egy őket segítő információt adni, még mielőtt a jelentést megírtuk volna, mielőtt még adatot kértünk volna.

Elnézést, de vissza kell utasítanom azt, hogy váratlanul ráesünk valakire, akár egy pártra is, és öt nap alatt adatot kérnénk. Évek óta bevezettem azt a rendszert, különösen, mióta informatikai alapon is kérjük, bár jelzem, tévedés, ezt Varju úr mondta, hogy csak elektronikus úton lehet adatot szolgáltatni. Ez nem így van. Olvassák el azt a levelet, amiben kiértésítjük önöket, hogy ha mód van rá, segítsék, hogy elektronikusán, de ha nem, jelezzék, és akkor fizikálisan is kimennek a kollégáink, és lefénymásolják, szkennelik azokat a dokumentumokat, amiket önök adnak, vagy a helyszínen megtekintjük, kinek milyen mennyiségű dokumentumáról van szó.

Tehát nincs ilyen gyakorlat. Lehet, hogy önöknek ezt mondta a gazdasági vezetőjük, de olvassák el a levelet, nincs ilyen előírásunk vagy ilyen követelményünk. Hogy meg akartak felelni ennek, azt köszön-

jük. Mert helyes, hogy megpróbálták a digitális korban, nem a fákat kivágva, erdőket pusztítva papírokat százával vagy ezrével másolni, átadni, hanem elektronikusan tették. Hiszen a könyvelésük java része is elektronikus alapon van, hiszen a mai világban már a könyvelési rendszerek java része is elektronikus számlákkal, könyvelésekkel dolgozik, és kevésbé papíron. De belátom, van olyan szervezet, az önkormányzati szférában is, nem állami humán szférában is, nyilván pártoknál is, ahol még külön költséget és terhet jelent egy számviteli rendszer digitális, elektronikus változatának működtetése.

Azt szerettem volna ezzel elmondani, hogy mi partnerként tekintünk a pártokra, a kampányban is, és szeretnénk, hogy önök jogkövetőek legyenek. Nem hiányzik nekem, hogy éveken keresztül ezt hallgassam, egyébként indokolatlanul, hogy mintha mi hibáznánk akkor, amikor az önök könyvelői nem helyesen jártak el, az önök pártelnökei nem vették figyelembe a megváltozott számviteli törvényt. Ők írják alá a beszámolót. De van, aki nem is írta alá a beszámolót, kedves képviselő úr. Hallom, hogy nem eléggé tájékozott ebben a témában. Tudnia kell, hogy ez közös, együttműködés kell az ellenőrzöttek és az ellenőrző szervezet között. Ebben, remélem, tudunk majd együttműködni a jövőben is. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretettel köszöntöm valamennyiüket, köszöntöm elnök urat, köszöntöm az Állami Számvevőszék valamennyi itt megjelent képviselőjét, kiemelt tisztelettel alelnök urat. Folytatjuk munkánkat.

Most van lehetőség kétperces felszólalásokra. Először Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak adok szót, a Jobbik-képviselőcsoportból. Parancsoljon, képviselő úr, ön é a szó.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Elnök úr talán nem vádolhat azzal, hogy elvesztettem volna visszafogottságomat ezen vita során. Most is önmérsékletet próbálok tanúsítani, erre inkább önt is és mindenki mást... - hiszen ha itt valóban szakmai vitát akarunk folytatni, akkor ezek a minősítések nem feltétlenül férnek bele. A pártok együttműködése tekintetében, elnök úr, értem, és joggal hivatkozik arra, hogy az ön tevékenységét jogszabályok határolják be. Amikor önök adatokat kérnek valakitől, és az érintettek ezeket az adatokat az elsőtől az utolsóig prezentálják, odaviszik önök elé, az ÁSZ-hoz, még azt is el tudom fogadni, hogy nem akar egy performanszban részt venni, de könyörgöm, nyissák ki a kapukat, a lehetőségeket ilyenkor azok előtt, akik prezentálják az önök számára azt, amit kértek.

Azért nem fogadható el az ön érve, mert ha valóban jogszabályi hiányosságok állnak fenn, amelyek miatt ezt nem tudták teljesíteni, akkor önök tudják kezdeményezni az érintett jogszabályok megváltoztatását. Erről nem önök döntenek, persze, a parlament

vitatkozzon és döntsön róla. De akkor kezdeményezék azt, hogy változzon az, aminek változnia kell!

Elnök Úr! Ne haragudjon, de amikor önök azt mondják, hogy a Jobbik Magyar Posta és a NAV felé fennálló tartozásairól, hogy ezen tartozások tiltott pártfinanszírozásnak minősülnek, álljon már meg a világ! Ha ezt a véleményt jogszabályok erőtetik önökre, akkor hibás az a jogszabály. Akkor vitatkozzunk arról, hogyan változzon meg. Nem lehet egy vállrándítással elintézni mindezt. Az ÁSZ politikai aktorrá válik azzal, hogy hozzájárul Magyarország leg-erősebb ellenzéki pártjának a ledózerolásához. Egy egymilliárdos bírság ez, elnök úr.

Én nem vitatom azt, hogy ön be akarja és betartja azokat a jogszabályokat, amelyek a kereteket meghatározzák. De akkor nyissuk ki azt a vitát, hogy jók-e ezek a keretek. Partner vagyok egy érdemi vitára, de ne adják a nevüket ahhoz, hogy politikai bunkósbottá avanszálja önöket Magyarország Kormánya, mert ez méltatlan mind a szervezethez, mind a történelméhez, és szerintem nem is előre mutat Magyarország tekintetében. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Bósz Anett képviselő asszony következik. Parancsoljon, képviselő asszony!

BÓSZ ANETT (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Elnök Úr! Nincs köztünk abban vita, hogy az átlátható működés, a mindenkori transzparencia mindenki számára kötelesség. Nem csak arra gondolok, amikor politikai aktorokat vizsgálunk, vagy civil szervezeteket. Mindannyiunk érdeke a jogkövető magatartás, akár egyéni, akár csoportos szinten. Tehát ezzel teljesen egyetértek, és azt hiszem, talán nem is kell magyarázni, hogy ezzel a kollégák is egyetértenek.

Amit én magam kritizálok, az az egyenlő bánásmód elvének nem érvényesülése. Mi nem láttuk azt, hogy olyan mértékű büntetések kiszabására került volna sor akár a Fidesz, akár a KDNP padsoraiban.

(11.10)

Tudom, hogy most meglepődik azon, amit mondok, de amit én felsoroltam, amikor azt mondja, hogy a mi plakátjaink, azért, mert ki tudtunk alkudni a piacon egy kedvezményt, azért, hogy egyébként jogszerűen kihelyezhessünk plakátokat, az az ön által irányított szervezet szerint egy tiltott pártfinanszírozás; az azonban nem tiltott pártfinanszírozás, hogy az adófizetők pénzéből fenntartott kormányzati kommunikáció, mint ahogy az előző felszólalásomban is említettem, egy véget nem érő Fidesz-KDNP-reklám, ami gyakorlatilag el is kerülhetetlen, amikor valakinek, mondjuk, kizárólag a közszolgálati csatornákat áll módjában nézni a televízióban.

De továbbmegyek a gyakorlati kérdésekre. Ha azt kéri tőlünk, hogy ne fogadjunk el, mondjuk, egy akciós árat, amikor bekérjük, megversenyeztetjük a plakátos

cégeket, és azt mondjuk, hogy kiválasztjuk a legjobb ajánlatot, abban az időpillanatban az volt a legjobb, az alapján hogy büntethet egy szervezetet az ÁSZ?

De továbbmegyek: ha akciósan tudunk bérbe venni, mondjuk, egy gépjárművet, töltünk ki két papírt a kisvállalkozóval, mely szerint ő piaci áron adta bérbe a járművet, és egyébként adományt is adott? Hazudjunk önöknek? Szeretném ezt megkérdezni öntől. Köszönöm a türelmet. *(Taps az ellenzéki padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A DK képviselőcsoportjából Gréczy Zsolt képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr!

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Itt alapvető koncepcionális probléma van. Azért van ez az elképesztő bizalmatlanság többek között, mert az ÁSZ elnökét nem tekinti függetlennek az ellenzéki szavazók tábora, és ezek többen vannak, mint a kormánypárti szavazók. Úgy tekintenek önre, mint egy volt Fidesz-tagra, mint egy volt Orbán-kormány államtitkárára. Hagelmayer István, az ÁSZ első elnöke nem volt pártkatoná, de az ön kinevezése pontosan abba a láncba illik, mint amikor Szájer József feleségéből lesz alkotmánybíró, amikor Pólt Péter volt fideszes képviselőjelölt lesz legfőbb ügyész. Tehát magyarán, a független intézmények veszítették el függetlenségüket.

De tudok a konkrét működésre is példát mondani. Minek tekintsük a krumpliosztást, amikor fideszes képviselők zsákszámra osztják a krumplit? Olyanok nem kéne megbüntetni őket, hogy miből van ez? Kamionok szállították Budapestre a krumplit. Miből finanszírozták? Ki finanszírozta? Nem tiltott pártfinanszírozás, amikor Orbán Viktor beszél a Terror Háza előtt és a Puskás Akadémia buszáról szállítják le az embereket, akik jönnek közönségnek? Az nem tiltott pártfinanszírozás?! Ugyanakkor, amikor a Demokratikus Koalíciónak elégnek a számlái egy tűzben, akkor nem segít az Állami Számvevőszék abban sem, azt követeli az Állami Számvevőszék, hogy tessék pótolni azokat a számlákat, amik egyébként az Állami Számvevőszéknél megvannak, korábban leadott számlák, de mégsem fogadja el ezeket az Állami Számvevőszék, hanem arra kötelezi a DK-t, hogy valahogyan pótolja azt, ami elégett, miközben önöknél az megvan. Ezt sem tekintjük korrekt és tisztességes eljárásnak.

Alapvetően az a probléma, hogy az orbáni rendszer a független intézményeket pártkatonákkal szállta meg, és ez alapvető bizalmatlanságot eredményez, ezért minden pártbüntetés ezt a látszatot kelti, mintha önök az orbáni ostort húzogatnák tulajdonképpen. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. F Kovács Sándor képviselő úr következik a Fidesz-képviselőcsoportból két percre. Parancsoljon, képviselő úr.

F KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Úr! Előjáróban én is kijelentem, hogy én sem kedvelem és nem is kedveltem az Állami Számvevőszék vizsgálatait, mert ellentétben Z. Kárpát Dániel képviselő úrral, én az önkormányzati szférából jöttem, és húsz évet töltöttem a települési és megyei önkormányzatnál, és egy állami számvevőszéki ellenőrzés bármely időszakban egy komoly tortúra volt, és szakmailag elég kemény volt. Minden könyvelő, minden hivatalnok tartott az Állami Számvevőszék vizsgálatától, és nem emlékszem olyan vizsgálatra, ahol valamilyen megállapítást ne tett volna az Állami Számvevőszék bármelyik önkormányzatnál. Tehát az Állami Számvevőszék minden önkormányzattal, minden vizsgálatot szigorúan jár el.

Z. Kárpát Dánielnek mondta államtitkár úr, hogy ne szakmázzon. Lehet, hogy azért mondta, mert olyan szakmázzon, aki ért a szakmához. *(Z. Kárpát Dániel: Jaj, de bátor lettél! - Az elnök csenget.)* Amikor olyan felvetéseket tesz, hogy a KSH adatai nem jók, hanem az ön által, megérzések alapján bementett infláció, munkanélküliség és egyéb megállapítások lennének a jók... *(Z. Kárpát Dániel: Megérzések alapján?! Ember, ez egy szakma! Készülj fel rá, vagy ne szólalj fel! - Az elnök csenget.)* Én meghallgattam önt, képviselő úr. *(Z. Kárpát Dániel közbeszól. - Zaj az ellenzéki padsorokban. - Az elnök csenget.)* Azok az adatok lennének jók... - hogy a munkanélküliséget másképp számoljuk, mint 2-3-4-5 vagy 10 évvel ezelőtt, amikor a GDP-adatokat másképp számoljuk, akkor új szakmai koncepciót kell beadni, nem az elfogadott sztenđerdek alapján kell a számokat megadni, ahogy évekkel ezelőtt. Ha új módszert akar bevezetni, azt terjeszse elő!

Az ellenzéki pártoknak részben igazuk van, lehet, hogy be kellene azt vezetni, hogy ha az adóhatóság büntetést szab ki valakire, akkor mindenkit meg kellene büntetni, ha a rendőr gyorshajtásért valakit megállít, akkor nemcsak a gyorshajtót kellene megbüntetni, hanem mindenkit *(Zaj, közbeszólások az ellenzéki padsorokból. - Az elnök csenget.)*, azt is, aki betartja a szabályokat, aki betartja a szükséges és a megfelelő jogszabályokat. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban. - Z. Kárpát Dániel: Muszáj volt belemenned ebbe a vitába? Nagyon kívülről vagy!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ezzel a kétperces felszólalások végére értünk. Most rendes felszólalások következnek. Domokos László képviselő úrnak *(Derűltég, közbeszólások az ellenzéki padsorokból.)* - bocsánat, Domokos László elnök úrnak adok szót. Elnézést!

DOMOKOS LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke: Képviselem a Számvevőszéket, remélem, elég határozottan, ezért...

ELNÖK: Így van!

DOMOKOS LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke: ...azért is kell szólnom erről, mert igazából a pártok és a kampány ellenőrzését már évek óta, sőt amióta én elnök vagyok, pont azokra a felvetésekre, amit önök említettek most, nem én bonyolítom le. Átadtam a mindenkori főtitkárnak, ő az, aki eljáró volt, és az ÁSZ elnöke ilyen értelemben nem vett részt a konkrét ügylet menedzselésében. *(Közbeszólás az MSZP soraiból: Ez nem számít!)* Ja, hogy ez nem számít? Akkor meg nem értem, miért probléma az, hogy a törvényeket betartva az ÁSZ elnökét az Országgyűlés bizalommal látta el, és a törvényeknek megfelelően, ellentétben, amit önök szoktak mondani, törvényt módosítás nélkül volt meg a jogszabályi kinevezési feltétele az ÁSZ-nak. Ezt tíz év után méltatlan felvetni. Méltatlan felvetni! Egy szervezet működéséhez, amelyik a 18. évi tevékenységét mutatja be, ennek semmi köze.

Viszont van annak köze, hogy önök ellenőrzöttek, és vélhetően lesznek továbbra is ezek szerint problémák. Én remélem, hogy nem így van. Mindent megtettem, elrendeltem, ami rajtam múlt, hogy önök információt kapjanak. Nem kötelességem a törvények változását senkinek sem elmagyaráznom, bemutatnom, de jelzem, a pártok öntesztet kaptak, kedves Bósz Anett, és még le is töltötték. Megnéztem, itt a statisztika, több tucattal még le is töltötték. Tehát a konzultáció után a legfontosabb törvényi, lényegi kérdésekre felhívtuk a figyelmet. Mód van ma is kitölteniük ezt, és ezzel felkészülni egy mindenkori bármilyen ellenőrzésre. Elnézést, tehát ha önök hibáztak, én ezt sajnálom, nyilván, nagyon nehéz elismerni.

Én azt gondoltam, hogy nem fogjuk az egyes pártok ellenőrzésének a kérdését, mint érintetteket, itt megbeszélni, én nem is mennék ebbe bele, de muszáj a DK-s felszólalás kapcsán szólnom, mert ez egy folyó vita, amit láthatóan kommunikációs és befolyásolási céllal is próbálnak megtenni. Egyébként az ügyvédek ezt elég gyakran szokták megtenni, amikor bírói vagy adóhivatali eljárás van. Az ÁSZ maga nem ilyen, azt kell mondanom, mint akármelyik másik hatóság, de azért egyet rögzítsünk: a dokumentálás kérdését a törvény nagyon egyértelműen szabályozza. Egyrészt a számviteli törvény megmondja, hogy minden gazdasági folyamatot dokumentálni, bizonylatolni kell jelen időben, és, kedves Z. Kárpát képviselőtársam, nem lehet utólag pótolni. Mi egy konkrét időben kértük a dokumentumokat, az elnökük ki is jelölte az adatszolgáltatót, és ő nem szolgáltatott adatot sem levélben, sem személyesen.

És nagyon fontos még egy dolog. Az ÁSZ a törvények szerint a székhelyen kell hogy a dokumentumokat keresse. A DK-nak nem a székhelye semmisült meg, illetve nem is semmisült meg, de volt benne kár. A törvény szerint az alapító okirat szerinti székhely nem az a hely. De ennek a vitáját én nem akarom itt most, még egyszer mondom, lefolytatni, csak látom, hogy a székhellyel is gond van, nem önöknél, másoknál. Van, aki nem is tudja, hogy melyik a székhelye. Van, ahol az anyukája megy ki a nem tudom, melyik

ellenőrzött szervezetnek, hogy ő nincs felhatalmazva, hogy átvegye a levelet tőlünk, de egyébként az van beírva a párt dokumentumába, ennek az anyukának a lakhelye. Elnézést! Tehát gondolom, önök is szeretnék, ha rend lenne, ha egy komoly ország, komoly pártjainak komoly parlamentje lenne.

(11.20)

És ha már minket bíztak meg ezzel... - nem kértem, nem nekem adták, így van 30 éve, önök így gondolták a kerekasztal-tárgyaláson, még Nyikos úr is így gondolta akkor, úgy tudom. És a nemzetközi befolyás, a nyilvánvaló jogszabályokhoz való illeszkedés egy állandó teherterhelés a parlamentnek. Erre választ is kérészt az akkori többség '13-ban, megváltoztatta a törvényt. Jobban megfelelünk a nemzetközi irányoknak. Legyenek szívesek, önök is legyenek partnerek, hogy Magyarország korrupciós vádjai csökkenjenek, mert az önök nem helyes párt- és kampányelszámolása is az egész ország képéhez tartozik. Ott már nem a Fideszt vagy a kormányt, vagy a parlamentet, vagy az ÁSZ-t minősítik, az egész országot.

Mindenki tegye hozzá a magáét! Én nem mondtam azt, hogy tökéletes. Valaki azt mondta, hogy győzelmi nyilatkozatot tettem a zárszámadásban. Ez nem így van. Minden évben elmondtam, hogy hol vannak a problémák, hol vannak a kockázatok. Elmondtam, hogy mennyi levelet írtunk, kinek, hogy milyen szabálytalanságok vannak. Válaszolok, amikor mondták, hogy milyen ellentmondás az, hogy kockázatalapon kiválasztott néhány száz helyszínünk, mennyi hiba van benne, de az egyébként 20 000 milliárdos zárszámadási költségvetésben - 14 ezer közpénzfelhasználó van -, abban pedig az összkép mégiscsak egy javuló kép. Ez az arányok kérdése.

A Statisztikai Hivatal is nemzetközi módszerek szerint dolgozik. Vannak az egyedi esetek, amiket meg kell különböztetni, és vannak az általános, úgymond makroszintű vagy társadalmi szintű értékelések. Mindenki, aki ebben a témában tanult, akár közgazdász-ként is, tudhatja, hogy a makro- meg a mikroszintű érzékelés akár egymásnak ellentmondhat. Jó, én ebbe nem akarok belebonyolódni, mert itt többen személyes sértésnek tekinthetik, ha ezt jobban elkezdem magyarázni, de a lényege mégiscsak az, hogy a zárszámadásra se igaz, hogy nem találtunk benne hibát, és erre nem kértünk, tettünk intézkedést. De azért szeretném felhívni a figyelmet, hogy nem mi vagyunk a végrehajtó hatalom. Nekünk nincs cselekvési lehetőségünk, hogy egy vezető helyett az ÁSZ elnöke cselekedjen. Kényszerítő, nyomásgyakorló, ösztönző eszközök vannak.

Nemzetközi ajánlás szerint kellett a pártok tekintetében is, a kampány tekintetében is eljárni. Szeretném felhívni a figyelmet, továbbra is ott van a kampánytörvény-módosításokra lehetőség, mindenkor a parlament megteheti, ott van a mi ajánlásunk. Ebben nincs benne az az összetétel, hogy magánszemély,

nemzetközi szervezet, közösségi média, magántámogatónak kötelessége lenne a párt költségvetésén vagy gazdálkodási folyamatain átvezetni ezt. Nem ír elő ilyet a törvény. Tehát ha, mit tudom én, bármelyik képviselőnek a szomszédja úgy dönt, hogy ő a bejáratára kiteszi az ön plakátját, ez politikai tevékenység, de nem a párttörvény szerinti pártpolitikai tevékenység, és nem a kampány szerinti kampánytevékenység. Legalábbis a mi ellenőrzésünk arra nem terjed ki, mert a törvény ilyen irányba nem ad lehetőséget.

Az ÁSZ mindenkor a beszámoló alapján ellenőrzi. Tehát ha a krumplik nincsenek benne a beszámolóban, azt kívül helyezik. Ha önök úgy látják, hogy ez bűncselekmény, arra nem is az ÁSZ az eljáró szerv, forduljanak a hatóságokhoz. Ha azt látják, valaki mondta, hogy valamelyik önkormányzatnál szerinte olcsóbban adtak el ingatlant vagy drágábban, erre van egy hivatalos szerv, aki ezt kivizsgálja, egyébként hivatalból, az adóoldaltól. Hát, megnézik! Nem tudom, hogy önök vettek-e vagy adtak-e el ingatlant. Jó néhányszor az adóhivatal utána még utánellenőrzi az illeték kivetése előtt, és ha törvényteleniséget talál, akkor el is jár. Tehát ennek van egy szervezete. Én nem tudom, mind a tízezer milliárdnyi éves tranzakciót az ÁSZ nyilván nem ellenőrzi, de nem is csak az ÁSZ ellenőrzési rendszere kell legyen, hiszen az a három védelmi vonal... - nem mondom el a részletes szakmai történetét. Több tízezer ellenőr van Magyarországon. Sőt, ha bele vesszük az adóhivatal teljes állományát, a Kincstár, a Nemzeti Bank, az ÁSZ-t meg a belső ellenőroket, közel 40 ezer ilyen ellenőr van. Ezek mind-mind azért dolgoznak, hogy a jogszabályokat betartsák, és nagyon sokan tényleg nem tartják be a jogszabályokat. Ja, még a rendőrség is ugyanez a kategória. Ők azért vannak, hogy ezeket a jogszabályban megtevedt embereket, vagy azt nem követő embereket figyelmeztesse, büntesse, szankcionálja. Az ÁSZ nem ez. Ez mind a végrehajtó hatalomhoz van rendelve; a Nemzeti Bank egy más ügy, a bankok ellenőrzése pedig a független Nemzeti Bankhoz.

Tehát még egyszer akarom mondani, mert többször előjött: a kormányzati kommunikáció nem része a párttörvény szerint sem és a kampánytörvény szerint sem Magyarországon a kampányfinanszírozás számvevőszéki ellenőrzésének. *(Dr. Varga-Damm Andrea: De attól még ez így működik!)* Én nem azt vitatom, hogy az nem kampány, vagy hogy befolyásolja a politikai nézeteket vagy sem, csak még egyszer mondom, mi szeretnénk törvényszerűen. Önök meg azt mondják, hogy mi olyat is vizsgáljunk, ami a törvény szerint nem jár. *(Dr. Varga-Damm Andrea: De akkor kezdeményezzen törvényjavaslatot!)* Kap majd ön is szót, gondolom, ha fog kérni. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Igen, fogok!)*

Szeretném jelezni, hogy az ÁSZ az alkotmány szerinti elfogultsággal bír. Ezt vállalom, mert ilyen vád is volt. Kovács Árpád többször elmondott itteni beszédét is volt módomban meghallgatni, kérte, hogy alkotmányos keretek között közpénzügyi szabályok legyenek alkotva. Ezt '11-ben az akkori kétharmad beleszavazta

az Alaptörvénybe, és az Alaptörvényben benne van nagyon sok olyan szabály, amely, ha úgy tetszik, nem egy totál semleges nézőpontot adott az ÁSZ-nak, hanem például világos értékrendet adott, hogy a hiány rossz, minél kisebb a hiány, annál inkább az adósság csökkenjen. Ez egy értékválasztás, nem minden közgazdász ért vele egyet. Nem is minden szakember ért vele egyet, államelméleti ember, és főleg nem, aki mindenkor kormányon van, hiszen ő meg szeretne tágabb teret adni. Én ezért dicsértem, ha úgy tetszik, a kormányt, hogy legalább nem próbált nagyobb hiányt csinálni, és nem pont annyit, 0,1 százalékot, hanem amikor volt a gazdaságnak lehetősége, több százalékponttal csökkent az adósság. Az Alaptörvény ezt mérceül szabja a Számvevőszéknek. Ezt kérem, értsék!

A másik, többen is jelezték, hogy a jól irányított állam kicsoda elfogult fogalom. Szeretném jelezni, a számvevőszéki törvényben van benne. Amikor úgy döntött a parlament, hogy bajban az ország, és kell a Költségvetési Tanács, és a tanácsban a Számvevőszék elnökének is jelen kell lennie, akkor világossá vált, hogy egy tanácsadó, támogató szerepre is szükség van, mert egyetérttek, az nagyon blamázs minden ország minden számvevőszéki elnökének, ha az ő kezei között omlik össze egy ország költségvetése. És most nem aktualizálom, hogy Magyarországon melyik években, melyik elnök alatt történt ilyen. Én örülök; lehet, hogy szerencsés vagyok, lehet, hogy a Költségvetési Tanács működése, lehet, hogy a kormányzat fegyelme, mindenki nyilván a saját ízlése szerint elmondhatja, de Magyarország, amióta én vagyok elnök, nincs abban a helyzetben. Voltak határesetek ott '11-12 táján vagy '13-ban, amikor az adósságszabályokból kijöttünk, '16-ban, amikor az EU-s pénzek hirtelen elfogytak, és nem volt újabb pluszimpulzus. Ezek nagy kockázatok voltak, de összességében a jól irányított állam előmozdítása felé. Nem azt mondja a törvény, hogy az van, és az ÁSZ ezt kérje számon, hanem minden javaslat, amit tesz, ami irányába hat, próbálja meg ezt előmozdítani. És ezt lehet kormánypárti elfogultsággal mondani, de én úgy mondanám, hogy az ország iránti elkötelezettség, az ország parlamenti többségének, a kormányának a szándékai ezek, és miután a törvény odarendelt bennünket ehhez, hogy ne külföldi szempontok, ne hitelezői szempontok, ne befektetői szempontok, vagy sorolhatnék bármilyen más szempontot, hanem egyedül az ország gazdasági függetlenségét szolgáló adósságcsökkentés legyen a mérce, ez egy értékrendet adott. Ez egy elkötelezettséget adott. Ráadásul beletettek személy szerint engem is a Költségvetési Tanács tagjai közé mint elnököt, ex officio. Nem személy szerint, odatettek engem ebbe, és hozzárendelték a törvényben, hogy kötelező a Számvevőszéknek ebben támogatást nyújtania nekem, illetve a Költségvetési Tanácsnak. Ezért készülnek az elemzések, amit idéznek önök is, amit az egészségügynél meg máshol is leírtunk.

Tehát én úgy gondolom, az országhoz tartozó kockázatok soha ilyen mértékben az ÁSZ által nem voltak definiálva az elmúlt négy évben, mint ahogy az elmúlt évek

elemzéseiben ezt a kollégáim elvégezték. Nem az ÁSZ elnöke végezte el egyébként, jelzem, én csak a nyilvánosságra hozását engedélyezem. A kollégáim szakmai meggyőződését tükrözik azok az elemzések, amelyeket önök egyébként üdvözöltek és idéztek is.

(11.30)

Én azt gondolom, így helyes, én azt látom, mindenki olvassa az ÁSZ jelentéseit, olvassa az ÁSZ elemzéseit, kommunikációját, és reagálnak rá. Én nem haragszom önökre, én nem tekintem senki esetében se ezt személyes ügynek. Mindenki a saját székéből próbálja a maga igazát a leghatékonyabban, ahogy tanulta, ahogy gondolja, érvényesíteni.

Az ÁSZ elnökétől fogadják el: mi az alkotmány, az alkotmányos előírások szemszögéből próbáljuk az ország javát szolgálni. Köszönöm a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Rendes felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjából Turi-Kovács Béla képviselő úr következik. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Már-már arra készültem, hogy kétperces felszólalásra fogok hagyatkozni, tekintettel arra, hogy úgy tűnik, hogy ez a mai, ÁSZ-beszámolóról szóló vita átalakult a pártok elszámolásával kapcsolatos vitává, ami, azt gondolom, messze nem azonos azal, mint ami most itt előttünk van. De nem új dolog ez.

Meg kell mondanom, hogy ha jól meggondolom, és ez jutott éppen eszembe, még az örök érvényűnek szánt gondolatok is, ha politikáról van szó, érvénytelenné válnak. Azt szoktuk mondani, hogy minden mozog, minden változik, kivéve a politikában a politikások gondolkodása. Már 1848-ban, amikor először fölmerült, hogy Magyarországon független kormány lesz, és fölmerült, hogy pénzügyi kérdésekkel kell foglalkozni, akkor fölvetette valaki - ez egy visszaemlékezésben szerepel -, hogy no de akkor ellenőrző megoldások is szükségesek, mert ahonnan a közpénz kiáramlik, azt ellenőrizni kell. Mindjárt akadtak ellenzők is, mert azt mondták, hogy na jó, jó, de hát most indulunk, hát ha mindjárt azzal kezdjük, hogy itt vasosan ellenőrizzük magunkat, akkor hova jutunk, hát nem lesznek eredmények. És ez a része nem nagyon változott, mert 1870-ben meg, amikor megalakult az ÁSZ elődje, úgy indult a dolog, hogy az ellenzéknek volt egy kis hibája valahol Erdélyben egy nagyobb erdő birtokba adása körül. No, ez a helyzet az ÁSZ elé került, az ÁSZ elkezdte vizsgálni, rendkívül rossz néven vették, és az akkori sajtó, amelyben akkor is éppen egy liberális túlsúly volt - nem állítom, hogy pillanatnyilag is, de mint hosszú ideig Magyarországon igen -, nagyon erősen támadta az akkori ÁSZ-t. De ki egyenlítődtött a dolog, mert rövidesen kiderült, hogy Lónyay is érdekelt ebben a bizonyos erdőügyben, és

az ÁSZ nem volt rest, és kiderítette azt is, hogy van itt valamilyen kapcsolódás is. Egyesek szerint lehet, hogy nem így van, Lónyay nem is annyira a válságba bukott bele, ami kitört '71-73 között, hanem sokkal inkább ebbe az erdőcskébe. Ezért én azt gondolom, hogy amikor az ÁSZ-ról beszélünk, az ÁSZ történelmi múltjáról vagy akár a jelenéről, akkor ezt a kellő súlylyal kell értékelnünk.

Én úgy vélem, és itt vitatkozom az elnök úrral, nem döntött rosszul annak idején sem a kerekasztal, sem az Országgyűlés, amikor úgy gondolta, hogy ezt a legfőbb ellenőrző szervet az Országgyűléshez kell rendelni. Gondoljunk bele, hogy volt ez korábban, jóval korábban! Minden olyan anomáliát, amit elkövettek egy választás során, maga az Országgyűlés és egy országgyűlési bizottság vizsgálta, természetesen mindig a kormányoldal számára a legkedvezőbb módon. Ezért kellett egy független szervezet létrehozni, és meggyőződésem szerint a független szerv működése nem nélkülözhető. Ennek a független szervnek az elkövetkezendő időben is azon kell dolgoznia, hogy a lehető leginkább elfogadott legyen.

Én most egy kicsit inkább arról szeretnék beszélni, hogy amit előterjesztettek az elnök úrér, abban nagyon szépen, színesen fel van sorolva, hogy hol és miként hasznosulnak azok a munkák, amelyeket az ÁSZ elvégez. Ezek igen jók, én most kiemelnék belőle hármat, és talán egyet még hozzá is tennék.

Való igaz, hogy az egyik legfontosabb terület az önkormányzatok ellenőrzése, ahol az önkormányzatok egy igen nagy önállósággal - és reményeim szerint ez mindvégig így is marad - dolgoznak és működnek, ennek megfelelően nyilvánvalóan igen nagy a befolyásolás is, a helyi befolyásolás. Ennek az ellenőrzésének tehát nagyon határozottnak kell lenni, és nagyon egyértelműnek, de a szabályoknak is annak kell lenni. Ezért amikor az elnök úr arról beszélt - ez most az egész csokorra, amiről beszélni szeretnék, igaz -, hogy bizonyos jogszabályi hiányosságok miként tudják akadályozni akár az eredményes vizsgálatot, akár pedig a kötelezetteknek a megfelelést, ezzel egyet kell értenem.

Saját példát kell elmondanom. Nekünk, kisgazdáknak rendkívül fájdalmas volt, hogy mindazt, amit hosszú másfél, majdnem két évtized alatt sikerült vagyunként a párt mögé odagyűjteni tisztességesen, korrekt módon, egészen egyszerűen széthordták. És nem látszott, hogy mi a megoldás, mert jogszabályi fogyatékoságok és hiányosságok voltak. Be kellett látnom végül is, hogy igen, jogszabályi fogyatékoságok és hiányosságok mellett következett be az, aminek nem lett volna szabad bekövetkeznie. Ha most azt észleljük - és egy pillanatra itt visszakanyarodnék megint ahhoz, hogy mikor kell jogszabályt alkotni -, hogy van ilyen fogyatékoság, akkor ezt jelezni kell. Nem elég itt az ellenzék oldaláról elmondani a fájdalmakat és a sérelmeket, hanem ha valóban sérelmezik, hogy például úgy jelennek meg jelentések, amik már esetleg a kampány kellős közepén történnek, akkor tessék jogszabályi elő-

terjesztést tenni, hogy meddig és mikor lehet előterjeszteni azokat a vizsgálati eredményeket, amelyek befolyásolhatják a párt működését és eredményességét. Én ebben látok rációt, de akkor ezt elő kell terjeszteni. Nem elég az ÁSZ elnökének nekimenni és itt elmondani, hogy miért így csinálták, mert ők törvényesen jártak el. Ezt elő kell terjeszteni és meg kell fogalmazni, az Országgyűlésnek mérlegelnie kell.

Azt mondtam, hogy az önkormányzatok vizsgálata rendkívül fontos. Nagyon egyetértek az azonos nevet viselő - és ezért külön is megtisztelő, hogy rá tudok hivatkozni - F Kovács képviselőtársammal, így van, hogy amikor egy önkormányzatnál megjelennek az ellenőrök, mindegy az, kérem tisztelettel, hogy kormánypárti vagy ellenzéki, az mindig valami olyasmit hoz, amitől tartani kell - minden jó? Minden szabályos? Nem biztos, egyáltalán nem biztos, és lehet, hogy most fog kiderülni. És én azt gondolom, hogy ennek így is kell maradnia. Ez a tartás meg kell hogy legyen az ellenőrzéssel szemben, mert ha ez nincs meg, akkor értelmetlen az egész ellenőrzés. Ugyanakkor a szabályozóknak itt is - és ismét vissza kell utalnom - tisztáknak, világosaknak kell lenni, hogy azoknak meg is lehessen felelni, és ahol ezek a szabályozók hiányosak, azokat pótolni kell.

A pártok esete az egyik legkényesebb terület, már az előbb per tangensem szóltam erről. Most talán csak annyiban ismételném meg, hogy a pártok tekintetében azért különösen nehéz a helyzet, és ezt merem mondani én, aki egy kis politikai szervezettel küszködök, merem mondani, hogy világos legyen, mert az a helyzet, hogy megváltoztak a körülmények. Olyan helyzet állt elő az elmúlt húsz esztendőben, amivel húsz évvel ezelőtt nem is nagyon számoltunk. Olyan helyzet állt elő, amikor tulajdonképpen a kampány ma már hatalmas pénzeket igényelne ahhoz, hogy mindenki mindenhova eljusson. Ez egy ténykérdés.

Ezeknek megfelelni és ezen belül maradni a pártoknak roppant nehéz. Éppen ezért ahol látunk hézagot, ahol látunk joghézagot, ott azokat pótolni kell, megint csak ide kanyarodnék vissza, pótolni kell, és a szabályozókat tisztává, világossá kell tenni. Magának az ÁSZ-nak a munkáját csak azzal tudjuk igazán segíteni, ha olyan fogódzókat adunk az ÁSZ kezébe, amelyeket ha végrehajtanak, támadhatatlanok lesznek. Én úgy gondolom, ezt kell egyértelműen megtenni.

És a harmadik, amiről ma még nem esett szó, az alapítványok kérdése. Miután egy vitathatatlan, olyanfajta gazdagodás ment végbe az országban, ahol igen jelentős tőkeerők is megjelentek a magánkezekben, már most és a következőkben is erőteljesen meg fognak jelenni az alapítványok iránti igények. Márpedig az alapítványok a tőkés társadalomban - ezt nagyon jól tudjuk - kétféle célt szolgálhatnak. Az egyik: amelyek valóban valamiféle emberi jogi, valamiféle segítőkészséget garantálnak és szolgálnak, ez egy nagyon tisztességes, jó lehetősége a tőkének, ritkábban élnek vele.

Még inkább megjelennek azonban az alapítványokon belül azok a lehetőségek, amelyek rejtett módon már politikai célokat szolgálnak, amelyek már egészen más célokat, olyan célokat próbálnak megvalósítani, amelyeket nyíltan, egyenesen éppen a tőkénk és a tőkességük miatt nem tudnak végrehajtani. Itt nagyon figyelni kell.

(11.40)

És ha azt észleli az ÁSZ, azt kérem, hogy itt vannak jogszabályi hézagok és hiányosságok, akkor azt jelezni kell. Ők ugyanis soha nem felejtethetik el, hogy ők egy olyan független szerv, amelyik csak a jogszabálynak és csak ennek a Háznak van alárendelve, se-hova máshova. Ebből következik egyértelműen, hogy azt kell megtenniük, hogy ez a Ház azokat a szabályokat fogadja el, amelyek itt is érvényesülnek.

És végül, amiről szintén nem volt szó - és azt gondolom, pedig az elkövetkezendő idők egyik nagyon komoly kihívása lesz -, arról van szó, hogy az már világos, hogy az alapítványokba bekerült pénz, amelyik közpénz, az közpénz is maradt. Mi a helyzet azokkal a pénzekkel, amely pénzek nem támogatásként, hanem az Uniótól nekünk járó pénzekként jelennek meg? Vajon azok, ha kimennek, milyen pénzek lesznek? Mert amikor ide bejönnek, azok közpénzek lesznek, és azok valamennyiünké. És ha azok közpénzek lesznek és kiáramolnak, ezt követően mik lesznek? Ez magánpénz lesz, csak úgy, átmenet nélkül? Vagy ha nem magánpénz lesz, hanem megőrzi a közpénzjellegét, legalábbis bizonyos formációk esetében - szerintem igen -, akkor ezeknek a szabályozását el kell érni. Ellenkező esetben újabb zűrzavar fog előállni, és nem arról van szó, hogy majd az ellenzék azt fogja mondani, hogy mert itt már megint valamiféle ádáz korrupciós helyzet van.

Nem erről van szó, hanem arról, hogy látni kell előre, hogy bizonyos helyzetek előállnak, és ezeket a helyzeteket meg kell tudni oldani, mert nem az a jó törvényhozó, aki, miután már ég a ház, akkor hoz egy szabályozót, hogy oltani kell a tüzet. Az a jó törvényhozó, hogyha előre gondolkodik, látja a lehetőségeket, és a lehetőségekből következtet arra, hogy milyen jogszabályokra lesz szüksége ennek a társadalomnak. Ezeket kell tudni.

És ezekben a fogódzóknak rengeteget segíthet az ÁSZ, a tapasztalataival, mindazzal, amit eddig már az elmúlt időszakban megszerzett; sokfajta adattal és lehetőséggel segíteni tud. És az ő feladata ez is, hiszen egyértelmű az én meggyőződésem szerint, hogy ha nekünk van - nekünk, ennek a Háznak - egy ilyen ellenőrző szervünk, akkor kutya kötelességünk azt úgy használni, hogy az a közösség céljait szolgálja a legmesszebbmenőkig. Az előterjesztést egyébként támogatom. *(Taps a kormányzó pártok padsorában. - Bangóné Borbély Ildikó és Bósz Anett tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő felszólaló a Jobbik képviselőcsoportjából

Varga-Damm Andrea képviselő asszony, parancsoljon!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Elnök Úr! Én a felszólalásomban abból indulnék ki, hogy elfogadom, ami a beszámolóban van. Elfogadom azt, hogy önök azt szeretnék, hogy ami a beszámolójukban van, azt higgye el az a társadalom, amelyik önöket felhatalmazta arra a tevékenységre, amit végeznek. Abból indulok ki, hogy amit önök ott tényleg színes-szagosban leírtak, azt hiszik és úgy teszik, és ebből az aspektusból pár kérdést, pár gondolatot megosztanék elnök úrral és képviselőtársaimmal.

A szóbeli expozéban is kiemelte elnök úr azt, hogy egy pénzügytudasabb társadalmat szeretne az ÁSZ elérni, ami nagyon helyénvaló törekvés. Azt gondolom, hogy e tekintetben 15 éves késés van, hiszen a... *(Jelzésre:)* Vagy 30, azt mondja kollégám itt, mert hiszen a devizahitelezés örülete sem történetet volna meg. De akkor, meg kell mondjam önnek, nem volt itt a teremben, egyik nap Novák Katalin államtitkár asszony az egyik ellenzéki képviselő kérdésére a családvédelmi akcióterv részleteiről beszélt, és a következő mondat hagyta el a száját: nagyon rosszul tudja az ellenzéki képviselő, minimálbéres házaspárnak is megadják a CSOK-ot a kérésére, és nem igaz, hogy csak a magas jövedelműeknek - talán DK-s képviselő volt, valakinek a kérdésére.

Én ekkor azért rosszul voltam, és ez rendkívüli módon ellenkezik az ön pénzügytudasabb társadalomról való elképzelésével, mert 10 milliós nagyságrendű kölcsönt úgy odaadni minimálbéres embereknek, hogy nem biztos, hogy az a gyerekszám megszületik, mert reméljük, hogy mindegyiküknél az a legalább három gyermek megszületik, és nem kell visszafizetni, de az is elképzelhető, hogy mégsem történik meg, mert azért a biológiát egyelőre még nem tudjuk uralni, egyelőre még ő van fölöttünk, és nem mi őfölötté. Ez azért fontos kérdés, mert valóban, az ellenzék azt indokoltan mondja például ebben a kérdésben, hogy csak a gazdagabbaknak segít. Erre államtitkár asszony mindjárt reagált, hogy nem, a minimálbéreseknek is, csak ő azt nem gondolta végig, hogy itt nem vissza nem térítendő támogatásról, hanem hitelről van szó, ugye? Egy hitelnél pedig pont az az örület, amibe a devizahitelek is már belekerültek, jellemzően mi volt? Minimálbéres embereknek majdnem 100 százalékon finanszírozták a lakásvásárlását, és kerültek be ebbe a csapdába.

E vonatkozásban tehát azt szeretném ehhez a beszámolóhoz elmondani, hogy ha az ÁSZ-nak valódi törekvése az, hogy a társadalom tudatosabb pénzügyi adottságait elérje, akkor tegye már meg azt is - és azért ez, meg kell mondjam, hiányzik az anyagból is, mert bár felvilágosítás, támogatás, törvényjavaslatok megtétele, és a többi, és a többi, szerepel a kormányvaló viszonyában -, akkor tegyék már meg azt, hogy ilyen helyzetek viszont ne álljanak elő, mert csak

azért, hogy pillanatnyi politikai előnyt szerezzen akár az egyik, akár a másik oldal, egy egész társadalmat használnak fel rá, és esetleg taszítanak olyan helyzetbe, amibe már nagyon nem szeretnénk, ha még egyszer ez a társadalom belekerülne.

A következő: közpénzellenőrzés, állami vagyon, önkormányzati vagyon ellenőrzése és a pártok. Sehol a világon olyan nincs, hogy az Állami Számvevőszék a pártoknak azt a pénzköltését ellenőrizheti, ami magánvagyonokból, adományokból ered. A világon sehol nincs ilyen, kivéve Magyarországot. És nem lehet elérni azt, hogy egy ellenőrzés során azt tudja mondani egy pártnak a képviselője, hogy: „Na de, kérem szépen, ezt a költést én a magánadományokból költöttem el; amit az államtól kaptam, annak itt van az elköltött kontingense, amit adományokból, az meg itt van.” És gyakorlatilag a magánadományokból származó forrásnak mi köze a közpénzfelköltségekhez? Ennek csak azért van jelentősége, mert önök igen gazdagon írnak ebben a jelentésben arról, hogy milyen módon igyekeznek támogatni az Országgyűlés és a kormány jogszabályalkotási munkáját.

Én azt gondolom, hogy ha valamiről, akkor erről kellene beszélni például az ÁSZ és a pártok vonatkozásában, hogy már ne tessenek haragudni, de tényleg a magánviszonyokba nem kellene beavatkozni. Úgyhogy én azt kérem nagy tisztelettel, hogy tegye már meg, ÁSZ-elnök úr, hogy miután elég erőteljes befolyása van a kormánypártoknál, és ez a nagy bizalom vélhetően ebből fakad az ön irányába, kezdjenek már erről beszélgetni, mert én tényleg egy csomó országot megnéztem, de ilyen egyszerűen nem létezik.

Azt mondja, hogy az ellenőrzésük minősége vagy az ellenőrzésük adottságai nem változtak az évek során, sőt Turi-Kovács Béla képviselőtársam, illetőleg F Kovács Sándor képviselőtársam azt mondja, hogy bizony, amikor az ÁSZ megjelent, akkor ott milyen komoly munka volt, meg mennyire fegyelmezettnek kell lenni. Én egyet tudok mondani. Én nyolc állami-önkormányzati szervezetet éltem végig ügyvédként úgy, hogy ÁSZ-ellenőrzés alatt állt. Tehát én meg tudom mondani, hogy mi volt tíz évvel ezelőtt, tizenöt évvel ezelőtt, öt évvel ezelőtt, és mondjuk, két évvel ezelőtt. Tehát gyakorlatilag végigasszisztáltam ilyenfajta ellenőrzéseket. Meg kell hogy mondjam, rendkívüli módon változott, még hozzá elmondom, hogy miben változott.

Amíg még három-négy évvel ezelőtt személyes tájékoztatókat tartottak arról, hogy mire figyeljenek oda; a bizonylatolási rendszerrel feltárt hibákról, amiket az ellenőrzések során az ÁSZ tapasztalt, részletesen tájékoztatták azokat a gazdasági szakembereket vagy pénzügyes szakembereket, akik ezeket a szervezeteknél végezték. Ha volt egy kérdése valamely szervezet képviselőjének, mert nem tudta, hogy jól cselekszik-e, jól csinálja-e, e-mailt írt az adott mentornak, aki az ÁSZ-nál ezt végzi, és korrekt válaszokat kapott.

Tehát egy olyan interaktivitás volt a szervezetek és az ÁSZ között, ami, azt kell mondjam, még ha valóban

szigorú volt is az elvárás egy-egy ellenőrzésnél, az ellenőrzések közötti időszakban is volt kommunikációra és tájékoztatásra lehetőség, sőt még az ellenőrzések során is erre sor kerülhetett.

(11.50)

Sőt, még arra is lehetőség volt - persze nem komoly ügyekben -, hogy még ott, az ellenőrzés alatt is korigáljon, hogyha egyszerű adminisztratív hibáról volt szó. És meg kell mondjam, hogy óriási változás van az elmúlt három-négy évben, tehát igenis nem az a mentalitás, nem az a stílus van az utóbbi években, mint ami korábban volt. Már csak azért is jobb lett volna, ha az marad, mert bármennyire is furcsa, de a társadalom bizalma az ÁSZ felé pont abból ered, hogy bár ellenőrző szerv, de ezt mindig rendkívül méltányosan és támogatóan csinálta. Ez van mindannyiunk képében, aki valaha is egy ÁSZ-ellenőrzéssel találkozott.

Van a beszámolóban egy rendkívül érdekes megjegyzés az ellenőrzési programok fejezetében: feladtunk a szegénységi küszöb alatt élők felemelésére tett intézkedések ellenőrzése. Bocsánatot kérek, de ez majdhogynem a cinizmust súrolja. Szeretném megkérdezni, hogy a romaprogram pénzével mi van, merthogy az például (*Közbeszólás a Jobbik soraiból: Bravó! - Taps a Jobbik és az LMP soraiból.*) valóban a szegénységi küszöb alatt élő társadalmunk munkaprogrammal való felemelését szolgáló 1,6 milliárd, ha jól emlékszem. Azzal mi van? Vagy például mi van a sérült emberek foglalkoztatásának kérdésével? Aki valaha találkozott ilyen szervezetekkel, amelyek sérült embereket foglalkoztatnak, hogy legalább érzék, hogy szükség van a társadalomnak számukra, olyan méltatlan és méltánytalan viszonyok között teszik a dolgukat, hogy ha az ÁSZ-nak ez valóban a zász-lajára tűzött feladata, akkor, elnök úr, nagyon gyorsan tessenek elindulni, és nagyon gyorsan számolják fel azokat a méltatlan és méltánytalan folyamatokat és viszonyokat, amelyek a szegény sorban lévő társadalom felemelését szolgáló programok, mert tényleg borzasztó, ami ezekben visszaélés van.

De mondok még valamit: a szegénységi küszöb alatt élők témája, a rezsicsökkentés. Elnök úr, tetszet-e azt vizsgálni ÁSZ-szempontról, hogy a rezsicsökkentés eredményeként keletkező spórolás 80 százaléka a társadalom 20 százalékánál keletkezett? Elnök úr, ha önök a beszámoló szerint érzékenyek arra, hogy a társadalmi különbségeket ne generálják állami intézkedések, akkor tisztelettel szeretném megkérdezni, hogy miután a rezsicsökkentés már hat éve zajlik, akkor hol van az az ÁSZ-ellenőrzési vagy kutatási program, amiben ki tudták volna mutatni, hogy a rezsicsökkentés azért nem váltotta be a hozzá fűzött reményt, mert - már bocsánatot kérek, de - a nyolcvanlelkes faluban élő asszonyka, aki a kútból veszi a vizet és fával tüzel, az mennyit kapott ebből a rezsicsökkentésből, de az a II. kerületi, Rózsadombon lévő palota, ahol még az autófeljárót is fűtik árammal,

na, az nagyon jól járt a rezsicsökkentéssel, és akkor nem beszélek egyébként a rezsicsökkentés hazugságáról úgy általában, ahogy van. Tehát ha önöknek egy ilyen kifejezett programja van, hát, ez a téma az utcán hever. Szeretném, ha az ÁSZ, ha már ennyire a zász-lajára tűzte ezt a kérdést, akkor legyenek szívesek ebben intézkedni.

A következő kérdés a Duna Aréna. Ő is az utcán hever. Elnök úr, önök beszámoltak arról ebben a beszámolóban, hogy milyen módon zajlik maga az ellenőrzés rendszere, céllenőrzés, tervezet, ellenőrzési program, mikor, mit hogy. Bizonyára nem mondok önnek újat, hogy például a mi pártunk ellenőrzésénél a korábbi évek ellenőrzése során az adott év jogügyleteit bevezették az ellenőrzési programba, és így sikerült minket 640 millióra megbírságotolni. Tehát nem a tervezett ellenőrzés adott erre alapot, hanem az adott évben való plakátvásárlási sztori. Akkor csak azt szeretném kérdezni, mivel a Duna Aréna már egy ideje megépült, mert már a világbajnokság is két éve lezajlott, a következő összegek voltak eddig, amelyeket megismertünk: 8 milliárd, 14 milliárd, 49 milliárd, 130 milliárd és 140 milliárd. Tehát eddig ennyit hallottunk az állam tisztviselőitől.

Azt szeretném megkérdezni, hogy ha egy pártot tudtak adott évben, ellenőrzési évben nem az adott ellenőrzéshez kapcsolódó adott évbéli jogügyletből eredően vizsgálni, akkor azt tessék nekünk elmondani, hogy miután már a '18-as ellenőrzési programban is benne kellett lenni a Duna Arénának, már csak azért is, mert ezek a tizenvalahányszoros számok már 2017-ben egyértelműek voltak, mint ahogy a vb abban az évben volt, hogy az önök ellenőrzési programjából hol van a Duna Aréna ellenőrzése, és akkor még jelzem, hogy napokkal ezelőtt kiderült, hogy bár olimpiai bajnokunkról, kiválóságunkról van szó, de azért álljon már meg a menet, a közpénz az mindenkinek közpénz, és a köztvagyon mindenkinek, hogy lehetett ingyen használatba kapni. Na, ez is például egy ÁSZ-ellenőrzési kérdés.

Ezek azért fontosak, elnök úr, mert a társadalmi igazságosságot elvárják mindannyiunktól a népünk tagjai, és ha már az ÁSZ-szal szemben, ahogy leírták ebben a beszámolóban, hogy milyen nagy a társadalom bizalma, akkor szolgálják meg azzal is, hogy az ilyen közérdeklődésre számot tartó kérdésekben tényleg lefolytattak akár céllenőrzést, és mutassák meg a társadalomnak, hogy valóban óvják a közpénzt. Jelezni kívánom, hogy az oroszországi kazanyi vizes vb infrastruktúrája mindössze 16 milliárd forintba került, tehát ők ennyivel ügyesebbek voltak.

Szeretnék még egy kérdéstről beszélni, ez pedig a Miniszterelnökség és társult csapatainak pénzköltése. Ez az 1200 milliárdos csapat, legalábbis a 2018-as költségvetési törvény végrehajtásában ezt az összeget lehet látni, hogy sikerült nekik elkölteni. Az 1200 milliárd másfélszer annyi, mint a teljes önkormányzati szervezet éves finanszírozása, és kettő egész hetednyi (*sic!*) az egész, EMMI alá tartozó szervezeti rendszer költségvetési finanszírozása. Ennek azért van fontos

jelentősége, mert azt látjuk, amikor megnézzük a költségvetési törvény végrehajtását, hogy ez alatt a három szervezet alatt valami elképesztő mennyiségű közpénz folyik el, és tulajdonképpen azt látjuk, hogy nagyon nem látjuk, hogy ebből milyen haszna, milyen előállított új dolog vagy érték az, amivel aztán a társadalom bírhat, tulajdonképpen egy ilyen pénzfolyamcsatorna ez a három szervezet.

Azt gondolom, hogy ha például az ÁSZ úgy gondolná, hogy ő ilyen erőteljesen a közpénzek ellenőrzése felett áll, hogy lehetséges az, hogy totálisan ellenőrizetlenül ez a három szervezet ilyen óriási közpénzzel gazdálkodhat, és nem lehet kimutatni ennek semmifajta értelmét, hasznosulását, csak azt látjuk, hogy kormányzati propaganda, azt látjuk, hogy folyamatosan Fidesz-propaganda, folyamatosan haverok szervezeteinek közbeszerzési segítsége az, amit ez a három szervezet elvégez, és ezt az óriási közpénzt elfogyasztja.

Köszönöm a figyelmüket. (*Taps a Jobbik padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A Párbeszéd képviselőcsoportból Tordai Bence képviselő úr, az Országgyűlés jegyzője következik. Parancsoljon!

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Domokos Elnök Úr! Kedves Polgártársak a képernyők előtt! Engedjék meg, hogy a téma jelentőségéhez és terjedelméhez képest nagyon röviden összefoglaljam a Párbeszéd álláspontját az Állami Számvevőszék jelentésével kapcsolatban. Az első gondolat a méltányosságé, ugyanis előre kell bocsánatom, hogy minden később elmondandó kritika ellenére nagyon fontos, hogy az Állami Számvevőszéknél nagyon sok, nagyon felkészült és nagyon lelkiismeretes munkát végző dolgozó végzi a feladatát. Nekik ezúton is szeretném megköszönni, hogy amikor csak tehetik, amikor engedik őket, akkor részrehajlástól mentesen és tényleg a megfelelő szakmai felkészültség birtokában teszik a dolgukat.

De sajnos az a helyzet, hogy az igazán fontos kérdések nem szakmai szinten, hanem politikai szinten dőlnek el, márpedig ez egy elvileg független intézmény esetében elég szomorú helyzet, de akkor is mondjuk ki halkán, kulturáltan, de nagyon világosan és egyértelműen, hogy az Állami Számvevőszék ma a fideszes pártállam fegyvere, amit az ellenzéki pártok ellen használ. Ez nem egy új megállapítás, de minden egyes adandó alkalommal el kell mondanunk, és minden alkalommal el kell mondanunk azt is, hogy Domokos László elnök úr függetlenségét nemhogy megkérdőjelezzük, hanem már nem is feltételezzük.

(12.00)

Teljesen egyértelmű mindenki számára, hogy az Állami Számvevőszék az ő irányítása alatt annak a fideszes pártállami struktúrájának az egyik fontos oszlopa,

amelynek célja a Fidesz hatalomban tartása és az ellenfelek meggyengítése. Ez annyira világossá vált az elmúlt években a tájékozott polgártársaink számára, hogy az Állami Számvevőszéket már leginkább csak pártállami számvevőszékként emlegetik, és az intézmény iránti közbizalom finoman szólva is jelentősen megcsappant, sőt lehet, hogy teljes mértékben elpárolgott.

Márpedig ez nagyon szomorú. Egyrészt szomorú azért, amit a munkatársak egyébként sokszor színvalóságos és fontos munkájával kapcsolatban az elején mondtam, másrészt pedig szomorú azért, mert majd egy rendszerváltás és kormányváltás után, amikor az Állami Számvevőszék újra az eredeti funkcióját fogja betölteni, akkor nagyon nehéz lesz ezt a közbizalmat visszaszerezni, hiszen a bizalom már csak olyan természetű, hogy elveszíteni nagyon könnyen és gyorsan lehet - önöknek ez sajnos sikerült -, visszaépíteni pedig lassú és nehéz munkával lehetséges csak.

Hadd idézzek néhány gondolatot elnök úr expozéjából! Az első, amikor azt mondta, hogy a céljuk nem a hibakeresés, hanem a támogatás, a jó irányba terelés, és hogy partnerként tekintenek a pártokra, az ellenzéki pártokra is az ellenőrzések során. Bárcsak így lenne! És talán lehet, hogy nem is a hibakeresés az elsődleges cél, sokkal inkább a már előre kiszabott ítéletek indoklása, ezeknek az indoklásoknak a legyártása.

Azt is mondta, hogy a pártok esetében a legfontosabb feladatuk talán a tiltott párttámogatásnak mint fontos korrupciós veszélynek a megakadályozása, és annak biztosítása, hogy a pártok átlátható, elszámoltatható, példamutató módon gazdálkodjanak a rájuk bízott közpénzekkel. Ennek fényében különösen szórakoztató az, hogy az a Fidesz, illetve KDNP, amely kormányon véghez vitte azt, amit tényleg csak a legsötétebb diktatúráknak sikerül, hogy a korrupciós indexek legaljára zuhantunk, nincs gyakorlatilag olyan nemzetközi összehasonlítás, ahol ne több tíz ponttal romlott volna a magyar kormányzat megítélése, nos, éppen ezeknél a kormánypártoknál valahogy sikerült minden alkalommal mindent rendben találni. Ehhez gratulálni tudok, tényleg csak önmagát minősíti önöknek ez az ítélete.

*(A jegyzői székben dr. Tiba Istvánt
dr. Szűcs Lajos váltja fel.)*

És a harmadik és talán legfontosabb gondolat, amikor azt fejtegette, hogy az Állami Számvevőszék feladata végső soron a jövő alakítása: nagyon kérem, elnök úr, hogy ne a pártállami számvevőszék alakítsa Magyarország jövőjét, ne akadályozzák a demokratikus versenyt, a korrekt és fair politikai versenyfeltételek megmaradását vagy helyreállítását! Önöktől a társadalom nem azt várja, hogy a jövőt alakítsák. Önöktől azt várják, hogy korrekt ellenőrző munkát végezzenek, én pedig állampolgárként azt várom öntől személyesen, hogy mondjon le, és adja át a helyét egy

olyan vezetőnek, akiről legalább feltételezni lehet a függetlenséget. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ismételt felszólalásra az MSZP képviselőcsoportjából Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony következik. Parancsoljon, képviselő asszony, ön a szó.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársak! Az előző felszólalásomban elmondtam, hogy két témával szeretnék még foglalkozni, ez a gyermekétkeztetésről elvégzett ellenőrzés és annak az eredménye, a másik meg az egészségügyben elvégzett ellenőrzés.

De hadd reagáljak az előttem szólókra néhány mondatban! Turi-Kovács Béla, nagyon sajnálom, hogy elment már; amikor beszél, nagyon szeretem őt hallgatni, és a mostani felszólalása is olyan volt az utolsó mondat kivételével - amikor támogatta a kormánypártot abban, hogy meg fogja szavazni a jelentést -, hogy akár itt is ülhetne az ellenzék oldalán.

Az egyik legjobb rész a felszólalásában az volt, amikor kitért az alapítványokra, hogy hogyan veszíthetik el, és felhívta az ÁSZ figyelmét arra, hogy hogyan fogják ezt majd ellenőrizni, meg feladatuk lesz ezzel, hogy az alapítványokba pumpált közpénzek hogyan veszíthetik el közpénzjellegüket. Szerintem az első vizsgálatot akkor Matolcsy Györgynél kellene kezdeni, és jó lenne, ha végre elkezdenék, mert ez már több éves sztori, hogy az MNB a közpénzeket hogyan lopja el a saját alapítványain keresztül. Több száz milliárd forintról beszéltünk az elmúlt években. És nagyon köszönöm, hogy kormánypárti politikustársam ezt itt, a parlament előtt elmonda, hogy erre nagyon oda kellene figyelni, és az ÁSZ-nak ezzel lenne dolga.

A másik, hogy nagyon köszönöm Varga-Damm Andreának, hogy felhívta a figyelmet arra, hogy az ÁSZ külön figyel azokra a társadalmi csoportokra, akik mélyszegénységben élnek. És akkor itt is lenne feladata az ÁSZ-nak, csak tudjuk nagyon jól, hogy kormánypárti politikusokhoz kötődik ennek a több milliárd forintnak az ellopása. Akár Farkas Flóriánt emlegethetném.

Elnök Úr! Akkor, amikor önöket azzal vádoljuk, hogy részrehajlóan végeznek vizsgálatokat, akkor itt vannak a példák, hogy miért történik ez meg. Bocsánat, itt is komoly összegekről beszélünk, több milliárd forint ellopásáról, úgy, hogy még duplán fizettük ki, mert Farkas Flórián ellopta, és még mi utána ezt még ki is fizettük újra. Mert a költségvetés vállalta a felelősséget, és azóta is várjuk, hogy valaki tegyen már valamit. Igen, lehet azt mondani, elnök úr, ön felszólal, feláll, és azt mondja, hogy tegyük meg a szükséges jogi lépéseket. Elnök Úr! Hányszor tettünk feljelentést ezekben az ügyekben? Önnel levelezünk, minden ellenzéki politikus! Felhívjuk a figyelmet azokra a vizsզásságokra, majd ön meg ad egy választ, hogy majd ezt fogjuk csinálni vagy azt nem fogjuk csinálni, vagy leírja, hogy tegyük meg a feljelentést, Polt Péter meg

végzi a dolgát. Érti, elnök úr, hogy miről beszélünk? Látom, hogy nem érti, mert nem akarja érteni.

Na, akkor konkrétan arra az ügyre térjünk ki, hogy milyen a gyermekétkeztetés helyzete. És szeretném, ha elmondaná, mert mondta, hogy önök egy ellenőrző szerv, és túl sok eszközük nincsen, megteszik az egészségüggyel kapcsolatban is az ajánlásokat, és akkor a kormányt hogyan lehetne... - és mondta, hogy vannak kényszerítő eszközei. Akkor jó lenne, ha meghallhatnánk, hogy mik azok a kényszerítő eszközök, hogy azokat az ajánlásokat a kormány betartsa, amiket önök leírnak.

De akkor térjünk rá a gyermekétkeztetésre! Idézni fogok elég sokat az önök jelentéséből. Ez a jelentés a gyermekétkeztetés rendszerének ellenőrzéséről 2019. VIII. hó 16. napján lett nyilvános, és ezt minden képviselő megkapta.

„Az ellenőrzés háttere, indokoltsága. A gyermekétkeztetés, az abban részt vevők számossága, a közpénz nagysága, a gyermekek életkoruknak megfelelő mennyiségű és minőségű étellel történő ellátása és ezzel összefüggésben az egészség megőrzése miatt a társadalom figyelmének központjában van.” Ezt teljesen jól látják itt. Ha tehetnék egy kritikai megjegyzést azonnal, az első mondatnál, annyit hadd tegyek már meg, hogy én megfordítanám a sorrendet. Értem, hogy nagyon fontos a közpénz nagysága, a résztvevők nagysága. Én azt hangsúlyoznám legfőképpen, hogy a gyermekek egészsége a legfontosabb, meg hogy a gyermekek azt a szolgáltatást olyan minőségben megkapják-e, ahogy kellene, és utoljára tenném azt, hogy a közpénz nagysága mit jelent. Számomra egy kicsit a gyermek mindig fontosabb, mint hogy azzal kezdjük, hogy a közpénz nagysága.

„Országos szinten a gyermekétkeztetést biztosító nevelési-oktatási intézmények többségében kiszervezett szolgáltatás esetén tálalókonyha, egyharmadában helyben működő főzőkonyha található. A 2014. évben a bölcsődék száma 736, a gyermekek és gyermekétkeztetésben részt vevők száma 37,3 ezer fő, amelynek 30 százaléka kedvezményben részesülő volt.” Most itt nem fogom felsorolni, hogy hogyan növekedett. Mindenki tudja, aki a parlamentben ül, hogy hogyan növekedett a kedvezményes étkeztetésben részt vevők száma az utóbbi években.

És itt utána kifejtik, hogy ugyebár azt megjegyzem, hogy a szociális gyermekétkeztetést a szocialista kormány vezette be, mert önök, amikor itt a parlamentben vitatkozunk, folyamatosan elfelejtik mondani. Ez olyan, mintha a Fidesz találta volna ki, és közben arról elfelejtenek beszélni, hogy a szociálisan rászoruló gyerekeknek az étkeztetést, majd a nyári szünidei étkeztetést mi vezettük be, és helyesen utána önök ezt folytatták.

És akkor felsorolják utána, hogy az évek alatt hogyan nőtt 2014-től 52,2 milliárd forintról 71,7 milliárd forintra ennek az étkeztetésnek az összege. Lényegében azért rendelték el ezt a vizsgálatot, mert meg kellett nézni, hogy hogyan hasznosítják az önkormányzatok ezt a költségvetési forrást.

A szünidei gyermekétkeztetésre jogosultak nyilvántartásával kapcsolatban az alábbiakat állapították meg. „A jogosult hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére a Gyvt. alapján az önkormányzatoknak a szünidei gyermekétkeztetést ingyenesen biztosítani kell.

(12.10)

A nyilvántartás vezetésének elmulasztása, illetve a nem szabályszerű vezetése következtében nem volt igazolható, hogy a szünidei gyermekétkeztetésre ingyenesen jogosultak szülei valamennyien megkapták az igénybevételre lehetővé tevő tájékoztatást, illetve hogy az ingyenes gyermekétkeztetést igénybe vevők megfeleltek az ellátáshoz való jogosultság feltételeinek, továbbá az előírt nyilvántartásokkal nem rendelkező önkormányzatok nem tudtak szabályszerűen eleget tenni a Gyvt. 137. § (1) bekezdésében előírt adatszolgáltatási kötelezettségüknek.” Ez arról szól - és többször megemlítik az elemzésben -, amit én személy szerint is többször kifogásoltam, amikor módosították a törvény szövegét, hogy ki a rászorult, és hogyan veheti igénybe a szünidei étkeztetést a gyermek. Beletettek egy fél mondatot - és a mai napig nem sikerült ezt a fél mondatot kivenni - úgy, hogy a minisztérium tudja, hogy hány rászorult gyermek van adott évben, akik a szünidei étkeztetést meg kellene hogy kapják. Nagyon érdekes számokkal szembesülünk - én folyamatosan levelezek a minisztériummal - : körülbelül hatmilliárd forintot terveznek be a szünidei étkeztetésre a 71 milliárd forintból, de a kikerülő adatok alapján folyamatosan körülbelül a felét tudják csak igénybe venni, azért, mert szünetenként körülbelül százezer gyermek nem kapja meg ezt a fajta szolgáltatást azért, mert nincs megfelelő tájékoztatás. Önök is leírják, mi meg már több éve elmondjuk, hogy az önkormányzatok tudják, a gyermekjóléti szolgálatok tudják, sőt maga a miniszter is elismerte számszakilag, számszerűen, hogy hány gyermeknek - több mint kétszázezer gyermeknek - kellene megkapnia minden szünetben ezt az ellátást, de azért nem kapják meg, mert nem kéri a szülő. Ennek több oka van, hogy miért nem kéri, leírják önök is, hogy megfelelően azt a fajta tájékoztatást a jegyzőtől és az intézménytől nem kapják meg, hogy ők erre a juttatásra jogosultak. S van még egy másik oka, ez meg ugyebár civil szervezetek és a Tudományos Akadémia elemzéséből derült ki, meg mi magunk is tudjuk, hogy sok esetben azért nem kéri, mert szegvellik azt, hogy ők rászorultsági alapon ezt a szolgáltatást igénybe kellene hogy vegyék.

Van egy olyan, hogy az önkormányzatok mint a feladat ellátására kötelezettek biztosították a gyermekétkeztetést, azonban a gyermekétkeztetés működésének felügyeletéről megfelelő módon nem gondoskodtak. Az önkormányzatok mint a feladat ellátására kötelezettek biztosították a gyermekétkeztetést,

azonban a feladatellátás felügyeletével kapcsolatos tevékenységet nem megfelelően végezték. A városi és községi önkormányzatok nem helyénvalóan jártak el, mivel saját hatáskörükben nem értékelték a gyermekétkeztetés igénybe vevőinek elégedettségét az étkeztetés színvonalával és minőségével kapcsolatban.

Nagyon sok hibát leír ez a jelentés a közbeszerzésekkel kapcsolatban, de nekem ez az egy mondat, ami nagyon fontos, hogy az önkormányzatok azt a fajta ellenőrzési feladatukat nem teljesítették a közétkeztetésben, hogy arra odafigyeljenek, hogy a végpontnál, a gyermekeknél elérték-e azt a célt, hogy minőségileg azt az ételt kapták-e, ami elvárható lenne.

S akkor most engedje meg, hogy hadd politizáljak. Én nemcsak azért örülök ennek a jelentésnek, mert a jelentés alátámasztja azokat a kritikákat, amiket mi évek óta a kormánypárt szemére vetünk, hanem azért nagyon fontos ennek a nagyon komoly ellenőrzése, mert évről évre több közpénz megy a gyermekek étkeztetésére. Itt most már arról beszélünk, hogy több mint 70 milliárd forint. S hadd jöjjön ki belőlem a kisördög, ha megengedi. Azt is látjuk, hogy az elmúlt években hogyan tarolták le fideszes politikusokhoz köthető cégek a közétkeztetési piacot. Azt is látjuk, hogy hiába történt törvénymódosítás, a menzareform - ahogy nevezzük -, hogy jobb minőségű és egészségesebb ételt kaphassanak a gyerekek, tapasztalatból meg szülői jelzésekből tudom, hogy nagyon-nagyon rossz minőségű ételt kapnak ma a közétkeztetésen keresztül a gyerekek; nemhogy jobb lenne, hanem lassan egyre rosszabb.

Én arra kérem az ÁSZ-elnök urat, vigye el az üzenetet: ha már ennyi közpénzt, több mint 70 milliárd forintot juttatunk fideszes politikusok cégeinek sok esetben, akkor legalább annyit tegyenek már meg - megfizetjük az árát, mi, adófizetők megfizetjük az árát -, hogy legalább minőségi ételt tegyenek már le a gyerekek elé nap mint nap. Kifizetjük. Nem kell mindent ellopni. Többszörösen kifizetjük, akkor legalább ehető és minőségi ételt tudjanak a gyerekek kapni. Tudja, elnök úr, tudnám sorolni azokat az intézményeket, ahová ezek a cégek betették a lábukat, és tömegével mondják fel a szülők a gyermekek étkeztetését, és mennek ki a piacra többszörös áron csak azért, hogy a gyerekek egészséges és jó minőségű étkeztetése meg legyen oldva.

Én nagyon remélem, hogy tudnak nyomást gyakorolni a kormányra egy ilyen fontos feladatnál, mert én azt gondolom, hogy amikor egy családbarát kormány - idézőjelben - folyamatosan arról kommunikál, hogy neki a gyermek az első, akkor ez a feladat is nagyon fontos kellene hogy legyen, már abból is kifolyólag, hogy gyerekeinkről beszélünk, és iszonyatosan sok pénzt fektetünk abba, hogy ez a probléma meg legyen oldva. És akkor még nem akarom azt mondani, hogy hosszú évekig küzdöttünk azért, hogy minél több forrást rakjon a Fidesz ebbe, hogy a gyermekek étkeztetése, a rászoruló gyermekek étkeztetése meg legyen oldva, évekig ellenállt ennek az ellenzéki kezdeményezésnek, volt civil kezdeményezés is, amit végül a

Fidesz-KDNP leszavazott, de aztán egyszer csak megvilágosodtak, és azt láttuk, hogy évről évre több tíz milliárd forinttal emelik az étkezésre szánt összeget. Ne bizonyítsák azt be, hogy ez csak azért van, mert a Fideszhez köthető cégekhez került a közétkeztetés egy része. Ne bizonyítsák be, hogy ez így van, hogy ha én felállok és elmondom a felszólalásaimban, hogy sok esetben ezt tapasztaljuk, és csak azért növelik, és nem javult a közétkeztetés minősége, nem kapja meg továbbra sem az a százezer gyermek azt a fajta juttatást, amit a mai napig nem értek, elnök úr, hogy ha számszakilag tudjuk, hogy hány gyermek rászorult, akkor miért kell egy fél mondatot egy törvénybe belerakni, hogy végül is mégse jusson hozzá. Ebben kérem a segítségét.

Sajnos továbbra sem tudtam az egészségügyről beszélni, de akkor mégiscsak fogok még mondani egy hozzászólást.

Kérem elnök urat, hogy ezt a fajta nyomásgyakorlást tegye meg a kormánynál, hogy a közétkeztetés is legyen rendben, mivel - Varga-Damm Andreára hivatkozva - önknek kiemelt célja, hogy a hátrányos helyzetű csoportokat hogyan tudják segíteni, és a kormánzatnak tegyenek olyan javaslatokat, amelyekkel ezt meg tudjuk oldani. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Ugyancsak ismételt felszólalásra következik a DK képviselőcsoportjából Varju László képviselő úr. Parancsoljon!

VARJU LÁSZLÓ (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Szerintem egy ritka pillanatnak vagyunk a tanúi, vagy voltunk talán egy órával ezelőtt, és én igazából elnök úr szavaira szeretnék reflektálni, vagy vele vitázni és rávilágítani arra, hogy mi az igazi nézetkülönbség közöttünk.

Őn azt mondta, hogy Magyarországnak van alkotmánya. Magyarországnak nincs alkotmánya; Alaptörvénye van, amelyből kiindulva ön azt gondolja, hogy jogszabályszerűen járnak el, erre hívta fel a figyelmet több ízben, és bennünket is arra kér, hogy ezek között a keretek között maradván igyekezzünk az önk munkájának megítélését elvégezni. S így vannak önk mint ellenőrök, mi pedig mint ellenőrzöttek kategóriába besorolva, ahogy ön is mondta; így válhatunk komoly országban komoly parlamentté, hogy egy komoly Állami Számvevőszék csinálja ezt. Csak, tisztelt elnök úr, mi ebben nem értünk egyet. Az a szabály, az a jogszabály, amire ön hivatkozik, az az állampárt jogszabálya, önk fogadták el, és azokat a törvényeket, azokat a szabályokat akarja velünk maradéktalanul betartatni.

(12.20)

Eközben egyébként mi igyekszünk ennek abban az értelemben eleget tenni, hogy ne büntessen halálra

bennünket, ne büntesse halálra azokat a szervezeteket, de ismételten fel kell hívnom a figyelmet arra, hogy amikor önök az ellenőrzési folyamatot szándékosan úgy alakítják ki, hogy azon csak elbukni lehessen, akkor az messze nem felel meg annak sem, ami a konkrét területekre vonatkozik, ahol az elvárható lenne, hogy ez hogyan működjön.

Még egyszer szeretném azt mondani, hogy amikor ön arra hivatkozik, hogy önök mint jogszabályalkotók, akkor abba, kérem, legyen szíves bennünket, engem semmiképpen ne értsen bele, mert az, ami alapján önök ezt az ellenőrzést végzik, és ami azt a szellemiséget tükrözi, ahogy ön ezt elmondja és ahogyan csinálják, az az állampárt megjelenése. S ön ma ebben az értelemben egyértelművé tette, hogy ennek az állampártnak az egyik szervezeteként működik, és ennek megfelelően teszi a dolgát.

Ha ezek után ön úgy érzi, s ilyen értelemben van egy mondat, amiben egyetértünk, ez nem személyes vita, hanem olyan óriási koncepcionális vita, amiben, azt gondolom, hogy az, amikor ön képviseli a Fidesz működése közben - hadd mondjam most azt - a nemzeti együtt rablás rendszerét, akkor ebben a rendszerben az Állami Számvevőszék helytelenül jár el, és jobb, ha nem ringatja magát abban a kellemes álomban, hogy amúgy egyébként ennek alapján kellene nekünk megítélni azt, amit ön csinál.

Rádásul ön farizeus módon előadja, hogy mi tegyünk feljelentést és forduljunk a különböző szervezetekhez. De mi lenne akkor, hogyha az említett esetekben vagy az itt kiemelt esetekben - s akkor ne is menjünk tovább, csak ezekben - készítené az Állami Számvevőszék olyan intézkedési tervet, amikor az államra, a kormányra is hárít felelősséget, hogy mi az, amit neki másként kellene csinálni. Mert ekkor csak a képviselőtársaim által itt említett esetekben egészen mást kellene csinálni. Ön eljutott addig a gondolatig, hogy például a kampányfinanszírozás különböző elemeiben azért nem tud másképp viselkedni, mert az állampárt által elfogadott jogszabály ezt teszi lehetővé, majd hivatkozik nemzetközi sztenderdekre, hogy azt lehetne és azt kellene betartani, amiben ilyen szempontból biztos - ha a működést így kéri rajtunk számon -, hogy benne kellene legyen a mi véleményünk.

De még egyszer mondom, én ezt a törvényt nem fogadtam el, hanem egy állampárt diktatúráját kell nekünk elviselni, majd jön ön, és mindezt számonkéri rajtunk. Számonkéri az intézményrendszeren, számonkéri mindazokon, akik ennek az elszenvedői. S akkor, hogy csak a krumplis hasonlatnál maradjunk, ön szétárja a kezét és azt mondja, hiába szállították ide kamionszámra a krumplit, hiába látszik az, hogy a király régóta meztelen, ezt ön nem tudja figyelembe venni.

Elnök úr, ez elfogadhatatlan. Én azt gondolom, hogy az Állami Számvevőszéknek az a formális megjelenítése és az a szándék, hogy ön szerint törvényesen jár el az Állami Számvevőszék, akkor ön ne ringassa magát abban az álomban, hogy ez az ország érdeke. Az állampárt, a Fidesz érdeke az, amit ön csinál.

Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmet. *(Taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Folytatjuk a rendes felszólalásokat. Az LMP képviselőcsoportjából Csárdi Antal képviselő úr jelentkezett ugyancsak ismételt felszólalásra. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

CSÁRDI ANTAL (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Ha ügyesen jegyzeteltem, akkor ön úgy fogalmazott, hogy a szervezet működése igazolja vissza, hogy az Állami Számvevőszék nem elfogult. Én ezzel egyetértek - majdnem. Szerintem egy kicsi módosítás kell hozzá: a szervezet működése igazolja vissza, hogy az Állami Számvevőszék elfogult szerve a magyar rendszernek. Miért is? Mert bizonyítani tudom. Amikor minden pártot ellenőrzött az Állami Számvevőszék, akkor a vezető kormánypárt, a legnagyobb párt ebben az országban valamiért kimaradt a szórásból. Énszerintem ez elfogultságra vall. Mint ahogy elfogultságra vall az is, hogy a vizsgálatok időzítése és az eredmények nyilvánosságra hozásának az időzítése - s itt IX. kerületi példáról beszélek, friss példáról beszélek - véletlenül sem tud úgy megtörténni, ahogy az következne a vizsgálat eredményéből. Biztos, hogy ez fideszes városvezetést elmarasztaló vizsgálat csak a választási eredmények nyilvánosságra hozása után kerül közzétételre. Ezzel szerintem - s ezzel még Turi-Kovács Béla képviselőtársam is egyetértett - minimum befolyásolják a választások tisztaságát is.

S megint csak az elfogultságról beszélek. Arra nem kaptunk választ, pedig engem rendkívüli módon érdekelne, s intakt vagyok a kérdésben, mert nem az LMP-ről és nem a személyemről van szó, de engem rendkívüli módon érdekelne, hogy az elfogultlanság bástyái mögött hogyan tud átalakulni egy Magyar Posta felé történő tartozás pártfinanszírozássá. Még nem is a tiltottat mondom, egyáltalán hogy tud átalakulni pártfinanszírozássá. S aztán egy másik kérdés, hogy hogy lesz ebből tiltott pártfinanszírozás, amikor tartozik egy szervezet, egy politikai szervezet a Magyar Postának, amelytől mindannyian vásárolunk szolgáltatást, szerintem a Fidesz is, minden ellenzéki párt is, sőt megkockáztatom, az Állami Számvevőszék is. Hogy hogy lesz ebből tiltott pártfinanszírozás, szerintem ez egy érdekes vita lenne. Ha erre esetleg tudna válaszolni, azért külön hálás lennék.

Azt a végtelen cinizmust, hogy mi nyújtunk be törvénymódosítást, ha olyan változás szükségességét érezzük - ezt Turi-Kovács Béla képviselőtársam mondta -, nos, ezt a cinizmust tényleg csak dadogó mondatszerkesztéssel tudom értelmezni. Mert az elmúlt ciklusban, de vélhetően ebben a ciklusban is, sőt ebben a ciklusban biztosan nem volt olyan törvényjavaslat, amelynek a módosítását, a létrehozását a fideszes többség tartalomtól teljesen függetlenül ne utasította volna el. De eddig el se jutunk! Azt is megpróbálja a kormányzó többség a maga kétharmados

felhatalmazásával megakadályozni, hogy vita legyen egy-egy törvényjavaslatról. Nézzük csak meg, itt maradt a tegnapi szavazási lista, amelyen itt vannak a tárgysorozatba-vételi kezdeményezések. Egyetlenegy ellenzéki tárgysorozatba-vételi kérelmet sem támogattott a Fidesz-KDNP-szövetség. És az egészet, a big picture-t kell néznünk, nekem ez meggyőződésem. És ez a big picture azt mutatja, hogy a Fidesz-KDNP, az Állami Számvevőszék, s mint ahogy elhangzott egy felszólalásban, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal mind egy csapatban játszik. De nem olyan csapatban, amiben az ildomos lenne, hanem gyakorlatilag egy politikai célú csapatban.

Mert mi is történik? Az a példa hangzott el a NAV-val kapcsolatban, hogy ha én veszek egy lakást, akkor rendre kijön a NAV és ellenőrzi, hogy az a négyzetméterár, az az összeg, ami az adásvételi szerződésben szerepel, életszerű-e. A mi családkunkban volt ilyen, történt egy lakásvásárlás, és a szerződés aláírását követő egy hónapon belül megjelentek a NAV munkatársai, körülnéztek, megnézték az ingatlan állapotát, elhelyezkedését és ellenőrizték, hogy az az összeg, ami az adásvételi szerződésben szerepelt, valós-e.

(12.30)

Na most, ezzel szemben a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, és ebben, azt gondolom, tökéletes partnere az Állami Számvevőszéknek, ezeket a vizsgálatokat nem végzi el például önkormányzati ingatlanértékesítések esetén. Mert ha ezt elvégezné, akkor nem tudna sem az V. kerület, sem a IX. kerület 200 ezer forintos négyzetméterárakon ingatlanokat értékesíteni, nem lehetne azt megcsinálni, hogy egy piaci értéken 30 millió forint közeli ingatlant 7,5 millió forintért adjon el az önkormányzat valakinek.

Értem én, hogy van értékbecslés, na de hát azért, bocsánatot kérek, ha ezt az értékbecslési módot az ön ingatlanára alkalmaznák, akkor föl lenne háborodva. De van egy rossz hírem. Az ön ingatlanára alkalmazták. Mert közpénz. Mert közpénz, tehát az öné is. A veszteség is az öné is. És önök még sem vizsgálták meg a kerület működésekor ezeket a visszaéléseket.

Azt gondolom, ugye, előkerült itt az uniós források közpénzjellege, hogy itt megint arról kell beszélnünk, bár legyünk őszinték, talán ebben az Állami Számvevőszék kevésbé érintett, de azért lássuk be, hogy az OLAF rendkívül sok megállapítást tett. És milyen érdekes, nem is értem, meglepetés volt! Milyen érdekes, hogy a magyar kormányzó párt nem hozta nyilvánosságra, csak a 4-es metróval kapcsolatos visszaéléseket! Azt gondolom, helyes, hogy az OLAF-nak ez a jelentése nyilvánosságra került. Az már nem helyes, hogy semmilyen jogi következménye nem volt. De önök ennél is tovább mentek, mert ezután született még legalább három önöket, illetve a kormányt joggal bíráló OLAF-jelentés. Ezeknek már a nyilvánosságot sem biztosították. Azt már nem is mondom,

hogy, ebben az országban sajnos természetesen, jogi következmények sem voltak.

Ugye, itt előkerült sok minden, mert ha már közpénz, aminek a felhasználását, működtetését, kezelését az Állami Számvevőszék ellenőrizni hivatott, akkor szeretném jelezni, képviselőtársaimhoz hasonlóan, a következőket. A Duna Aréna felépítése közpénzből történt. A Duna Aréna működtetése és üzemeltetése közpénzből történik. Ehhez képest, azt gondolom, nagyon furcsa, hogy csak egy újságnak szúr szemet, hogy gyakorlatilag ingyen használatba adták versenyzőknek. Piaci célokra, teszem hozzá, bocsánat, mert nagyon fontos, hogy nem közcélokra adták ingyen oda, piaci célokra adták ezt oda ingyen.

És önök erre azt válaszolják, hogy forduljunk a bírósághoz, tegyünk feljelentést. Jól értem, képviselőtársaim? Nos, meg szeretném önöket nyugtatni, hogy én tegnap ismeretlen tettes ellenében az ügyben feljelentést tettem. És, elnök úr, engedje meg, hogy minden egyes levelet, amit megkapok majd a nyomozó főügyészségtől, annak egy másolatát önnek is elküldjem, hogy személyesen is megtapasztalhassa, hogy az a rendszer, aminek ön része, aktív részese, aminek az ügyészség aktív részese, a NAV aktív részese, és hosszú lenne a felsorolás, hogyan bánik el egy ilyen kezdeményezéssel.

De az is lehet, hogy elküldöm önnek az összes törvény módosító javaslatunkat is, meg az arra adott válaszokat, meg a szavazási magatartást, hogy egyébként egy törvény módosítás ellenzéki oldalról, szeretném kiemelni, hogy tartalomtól függetlenül halára van ítélve. Ezt is elküldöm önnek. Sőt, el fogom akkor küldeni minden azon kezdeményezésünket, amit az átláthatóság irányában, az átláthatóság érdekében teszünk, és a kormányzó párt, a többséget adó kormányzó párt gondolkodás és hezitálás nélkül elutasít.

Azt gondolom, mindannyian pontosan tudjuk, hogy ez így van. De azt gondolom, ezt ön is pontosan tudja. Persze értem, hogy ha megnézzük a képet, hogy az Állami Számvevőszék beszámolóját tárgyaljuk, ehhez képest idejött most a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, idejött - puskáznom kell -, idejött sok más közpénzt használó szervezet, és ezt én miért önön kérem számon. Nem csak önön kérem számon, fideszes képviselőtársaimon kérem számon. És azért mondom el az Állami Számvevőszék beszámolója kapcsán, mert a big picture, a nagykép azt mutatja, hogy az Állami Számvevőszék politikai céllal, politikai célokból együttműködik ezekkel az egyéb ellenőrzési hatóságokkal, és érdekes módon politikai érdekeket képvisel. És szerintem ez bizonyított. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Csak tájékoztatni szeretném a még ismételt felszólalásra várókat, hogy a következő kétperces kör után majd Z. Kárpát Dániel és Varga-Damm Andrea képviselőknek jár még az ismételt felszólalásra való lehetőség. Viszont Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonyt arra kérem, hogy kétpercesre módosítsa át felszólalását,

mert már élt ismételt felszólalással a gép szerint, én erre hivatkozom.

Úgyhogy most kétperces felszólalások következnek. Elsőnek Gréczy Zsolt képviselő úrnak adok szót.

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim itt soroltak néhány ügyet, amelyekre az ÁSZ ugyanolyan érzékenységgel vagy vehemenciával reagálhatott volna, és indulhatott volna orrontani mindenféle gyanús üzemeket, mint amikor a pártokat ellenőrzi. Például a vörösiszap-adománygyűjtésnél 2 milliárd forint befolyt valamilyen állami számlára a magyar adófizető polgároktól, és ebből éppen csak azok nem kaptak egyetlen fillért sem, akik kárvallottjai voltak a vörösiszapdrámának. Ugye, itt is van egy történet, hogy hol van ez a bizonyos 2 milliárd forint.

Mondhatnám azt is, ha már Borkai Zsolt lemondott, illetve holnap teszi meg, hogy lemond a győri polgármesteri pozícióról, hogy amikor Győr városát több milliárd forintos vagyonszétválás érte az Audi-földek eladása kapcsán, akkor sem nagyon láttam ezt a fajta lelkesedést, hogy ugyanolyan vehemenciával járjanak utána ennek az ügynek. Vagy például a Matolcsy-alapítványok ügye, amikor elvesztette közpénzjellegét a magyar adófizetők pénze, amikor magánalapítványokat hoztak létre, és irodaházakat, szőnyeget, méregdrága bútorokat vásároltak az adófizetők pénzén. Egyébként hozzáteszem, ezekbe az alapítványokba ráadásul még rokonok, barátok és ismerősök is kerültek, szintén nem nagyobb dicsőségére annak, hogyan kezelik a közpénzeket.

Még egy, a pártok finanszírozásával kapcsolatos ügy. Ha azt nem tekintjük tisztességtelen pártfinanszírozásnak, hogy az ellenzék például nem jut plakát-helyekhez, ellenben a kormánypártok lenyúlják a plakát-helyek 90 százalékát, akkor nem tudom, mit kellene annak nevezni. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps az ellenzéki padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjából Z. Kárpát Dániel következik, kétperces felszólalásra.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Direkt nem kívántam a szakmai felszólalást keverni a személyessel, F Kovács Sándor urat fogom eligazítani két percben, azért, mert ön nélkül ez a vita sokkal minőségibb lehetett volna. De hát ön is itt van, és hozzászólt. A személyes minősítése, miszerint ki mennyire ért ehhez a témához, ugyanis nem ért. A helyzet az, hogy ön a demokrácia lényegét nem érti, ha ilyen kijelentéseket tesz. Nem akkor lesz demokrácia, és nem akkor szólhat hozzá egy vitához, ha az aktuálisan ébredező diktatúrát kedélyesen kiszolgálja, ezért az önök táplálékáncában egy magasabb szintre jut.

A helyzet az, képviselőtársam, hogy ebben a frakcióban, amelyikben én ülök, van, aki közpénzügyi ellenőrzésből írta a diplomamunkáját vagy diplomázott

le. Az ön végzettségét sem firtattam, amikor hozzászólt ehhez a vitához, kérem, hogy máséval se tegye mindezt. Ugyanis, ha értené a demokrácia lényegét, akkor látná, hogy itt nem az egyes képviselők személye a lényeges, hanem a mögötte álló szavazóknak nemcsak a száma, hanem a minősége is. Ha bárki mögött áll mérhető szavazatszám, és azzal bekerül egy parlamentbe, jár neki az a tisztelet, hogy nem a személyes kvalitásait vesszük górcső alá. Ha én az önént venném górcső alá, higgye el, találnék fogást azon, amit mondott. De nem ezt teszem. Az ön által elmondott érveket próbálom értékelni, ezzel szemben támasztva különböző minőségi követelményeket, amelyeknek ön nem igazán felelt meg.

(12.40)

A helyzet az, hogy itt gondolatok kellene hogy csatázzanak és nem személyek. Ha ön ezt elvitatja, akkor a demokrácia lényegét nem érti. Egy államtitkár a magyar parlamentben nem szólíthat fel egy képviselőt arra, hogy „Ne szakmaizzál!”, ráadásul tegező viszonyban. Ha ön ezt igazolja, akkor még egyszer mondom, a népképviselő rendszerét, egészét nem érti, ehhez képest teszi méltatlanná saját magát.

Ezért kérem, hogy tartózkodjon ettől a viselkedéstől, mert egész egyszerűen lehetlenné teszi azt, hogy szakmai érvek csatázzanak egymással. Ön a bizonyítványát kiállította, remélem, hogy a vita további sodrában azért tud javítani ezen. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki pártok padosoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Most Bangóné Borbély Ildikó asszony következik a kettőpercesre, majd utána az ismételtre, a második ismételtre.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Akkor megnyugtató elnök úr, hogy újra hozzászólhatok az ismételt hozzászólásomban. Már kezdtem megijedni, hogy valami olyan változott megint a házszabályban, amit mi nem vettünk észre.

ELNÖK: Egy blokkban ugye, egyszer lehet egy frakciónak.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Igen, igen, de... Igen, köszönöm, elnök úr. Annyit szeretnék reagálni, hogy szívesen vettem volna, ha ebben a blokkban is feláll elnök úr és válaszol a kérdéseinkre, mert amikor a politikai pártok büntetéséről és a szabályok betartásáról beszéltünk, akkor elég hosszasan kétszer is hozzá tudott szólni a vitához. Most szerettem volna, mert úgy látom, hogy minden képviselőtársam konkrét ügyekkel, a jelentésben szereplő ügyekkel jött elő, és szeretnénk azt látni, mert pontosan tudjuk azt, hogy amikor a végén feláll elnök úr és zárszóban elmondja a hozzászólását, arra mi már nem tudunk reagálni. Évek óta alkalmazzák ezt a trükköt,

hogy nem úgy mond a vitában vitatkozunk, hanem lényegében a zárszónál megteszi az észrevételeit, és arra már az ellenzéki képviselők nem tudnak reagálni.

Nagyon szeretném, ha tényleg a politikai pártok vizsgálatán kívül azokra az ügyekre reagálna a zárszó előtt, hogy tudjunk akár visszareagálni, hogy melyek még azok a problémák, amelyekben az ön segítségét kértük és a szervezetének a segítségét kértük. Mert igenis, el kell mondanom, azért kritikaként hadd éljek ön felé: ha önök a vizsgálatuk alapján arra jutnak, hogy valamiféle törvénytelenység történt akár gazdasági társaságoknál, önkormányzati, állami cégeknél, akkor önök hivatalból miért nem indítanak eljárást? Ne mutogassanak a képviselőkre, önök is tegyék meg! Sok ilyen ügy volt, akkor segítsenek az ellenzéki képviselőknél abban *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.)*, ha a kormánypárt minket mindig leszavaz, akkor önök tegyék meg ezeket a jelzéseket a megfelelő szervek felé. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Majd kérem, jelentkezzen be. Ugyancsak kettőperces felszólalásra F Kovács Sándor képviselő úrnak adok szót.

F KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Én már ilyen színvonalú vitában nem akartam részt venni, hiszen Z. Kárpát Dániel képviselőtársam az előbbi két percben szakmai jellegű vitát próbált kezdeményezni, és folyamatosan két perc alatt csak az én hozzászólásomat minősítette. *(Z. Kárpát Dániel: A hozzászólásodat, nem téged! Akkor megértetted a lényegét. - Az elnök csenget.)* Egyetlenegy szám sem jelent meg ebben. Én a hozzászólásomban konkrét számokat mondtam az ellenőrzésről, 323 darab jelentés készült, 2200 javaslatot tett az Állami Számvevőszék, több mint 200 darab figyelemfelhívó levelet írt; 5 százalék feletti gazdasági növekedés, 850 ezer új munkahely. Tehát ezek számok voltak, szakma, és nem minősítés, nem a másik minősítése. *(Z. Kárpát Dániel: Ne mondj már ilyeneket!)*

És ha a számoknál tart, képviselő úr, akkor számolja össze, amikor mondta, hogy ki mögött mennyi szavazó áll, és minősíti a szavazókat, én nem tenném az ön helyében, mert a demokrácia félreértése az, hogy milyen minőségű frakció és milyen minőségű szavazók állnak ki mögött. *(Z. Kárpát Dániel: Nem értetted a lényegét. Nem tehetsz róla, nem értetted.)* Ez igazán a demokrácia félreértése. *(Z. Kárpát Dániel: Nem értetted.)*

A másik dolog pedig az, hogy én egyéni körzetben megválasztott képviselő vagyok, az ön képviselőtársai közül én kétszer annyi szavazatot kaptam, mint az önök egyéni képviselője az országgyűlési választáson. *(Z. Kárpát Dániel: Pont ezt mondtam, hogy ez nem...)* Tehát, ha a mennyiséget és a minőséget szóba hozza *(Z. Kárpát Dániel: Nem hoztam szóba, te hoztad szóba.)*, akkor a számoknál maradjon, és ne a képviselőtársait minősítse! Köszönöm szépen. *(Taps a*

kormánypártok soraiban. - Z. Kárpát Dániel: Figyelj ide, ennyire nem értetted?!)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Képviselőtársaim, nagyon szépen kérem önöket, ne vigyék el egymás közötti személyes síkra ezt a vitát. Domokos László elnök úrnak adok szót. Parancsoljon, elnök úr!

DOMOKOS LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke: Köszönöm, elnök úr. Nem értem Bangóné Borbély Ildikónak - de most nincs is itt - a határozott vitára szóló felszólítását, mert nincs is jelen, de miután hozzá akar szólni még egyszer, ezért órá reagálok, mert hogy tudjon akkor ő is reagálni. Szerintem nem méltó egyébként, hogy a Házban, ami az önöké, az ÁSZ-elnök ugyanolyan vehemenciával vitázzon. Én igyekszem azokat a tényeket folyamatosan prezentálni, ami talán a vita állapotát érdemi irányba tudja keretezni. De nem merek minősíteni sem, csak mégiscsak, ami tény, fontos. *(Bangóné Borbély Ildikó visszatér az ülésterembe.)*

Először is szeretném jelezni, hogy szerintem nemcsak ő, mások is tévedésben vannak, a Nemzeti Bank alapítványát nem mi minősítettük nem közpénznek vagy közpénznek. Erről volt egy vita, az Alkotmánybíróság döntött, és meghozta az Országgyűlés a döntést, hogy a Számvevőszéknek ellenőriznie kell. Azóta tudjuk, hogy az Európai Statisztikai Hivatal be is helyezte az államadósság közé, tehát ilyen értelemben ez a vita már rég lezárult, én úgy tekintem. A kormány is elfogadta ezt, hiszen ezt tudtuk meg a sajtóközleményből, amikor az adósság mértékének a módosításáról a híradások pár héttel ezelőtt hírt adtak. Az ÁSZ pont '18 végén meg '19 elején meg is jelentette ezt a jelentést hibákkal, eredményekkel együtt.

A Cigány Kisebbségi Önkormányzatot szintén ellenőriztük. Tévedés. Feljelentést is tettünk. *(Dr. Varga-Damm Andrea: És mi van vele?)* Igaz, hogy nem '18-ban, hanem még korábban, abban az időszakban, amiből önök próbáltak idézni. Olvassák el a jelentést, javasolom.

A harmadik kérdéskör, próbálok nagyon határozottan elmondani, én értem, hogy nem akarják, hogy a hatósági eljárást és nyomozást mi nem teszünk meg vagy nem mi folytatjuk le, de ha ellenőrzés alapján gyanút találnak a számvevőink - egyébként 177 jelzést tettünk a hatóságok felé csak a múlt évben, és minden évben száz fölötti ez. Tehát mi elvégezzük azt a munkát, amikor ellenőrzés alapján van, de csak vélemény alapján mi nem tudunk ebből a szempontból partnerek lenni, de a számvevőink, én kontrolálom, elvégzik a gyanújelzéseket, és ezek meg is érkeznek a hatóságokhoz. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Rendes felszólalásra a Jobbik képviselőcsoportjából, mint

ismételt felszólalásra, Z. Kárpát Dániel képviselő úr következik.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tettem egy ígéretet többek között magamnak is, és tényleg szakmai fronton maradok, mellőzve mindenféle személyeskedést. Lenne muníció bőven, de talán fontosabb a jövődő számára a jegyzőkönyvben inkább azt hagyni, ami nemzeti sorskérdések szempontjából valóban fontos.

A mai vita során többször szóba került a korrupció, a folyamatábrája, a mechanizmusa, egyes részletei. Ezért szeretném a jelenlévők figyelmébe ajánlani azt, hogy általában távolságtartó vagyok akkor, amikor külföldi civil szervezet, európai uniós szakszerv, szakszolgálat valamilyen kritikát fogalmaz meg Magyarországgal, a magyar gazdasággal szemben. Jellemzően annak a pártján álltam egész életemben, hogy a saját ügyeinket oldjuk meg itthon, szuverenitástranszfer ne következzen be egyik irányba sem, és akkor lehessen beszélni, mondjuk, uniós együttműködésről, amikor végképp nincsen nemzeti megoldás. Tehát még egyszer mondom, távolságtartó vagyok, e tekintetben vitaképes is, hiszen ha az általam felsorolt tényeket, számokat valaki meg tudja kérdőjelezni egy termékeny vita során, akkor el tudom fogadni az esetleges igazát. Remélem, hogy ilyen bekövetkezik.

Ugyanakkor azt látjuk, hogy a korábbi évek jelentései tekintetében nagyságrendileg évente 4000 milliárd forintba becsülik a korrupció által érintett összeg volumenét Magyarországon. A jelentések nagy többsége, legyen szó európai bizottsági vagy más szakszolgálati jelentésről, jellemzően a közbeszerzések piacával foglalkozik. Megjelent egy nagyon érdekes kimutatás, amely a kormányközeli üzletemberek részesedését vette górcső alá, mégpedig jelesül a közbeszerzések tekintetében. Az itteni számok szerint 2013-ban nagyságrendileg a közbeszerzések 11 százalékánál volt kimutatható az, hogy kormányközeli oligarcha, üzletember lett a befutó vagy pedig az egyetlen induló. 2017-re ez az arány 11-ről 26 százalékra emelkedett. Még egyszer mondom, ezek tisztázandó számok.

(12.50)

A helyzet az, hogy a TED 2017-re vonatkozó nyers adatai szerint a közbeszerzések mintegy 30 százaléka valósult meg verseny, érdemi verseny nélkül. Ez alatt ne csak az egyindulós, egyszereplős közbeszerzési eljárásokat tessék gondolni, hanem jellemzően két rizikófaktort határoz meg a szakma. Egyrészt a nagyon alacsony indulói létszám is rizikófaktorként kezelhető, tehát amikor két induló teljesen hasonló cégháttérrel indul, nyilvánvaló módon felmerül a visszaélés gyanúja, valamint akkor is, amikor a közbeszerzés által érintett összeg vagy az az összeg, amit a munkálatok kivitelezése fejében megjelöl a vállalkozó, mondjuk, kerek millió forintba végződik.

Jellemzően nem a piaci árak kiszámítása eredményezi azt, hogy millió és nulla forintba végződik egy ilyen ajánlat, hanem egészen másfajta közrehatások. Tehát ezen két rizikófaktor értékelése alapján a közbeszerzések mintegy 36 százalékát minősítette - tehát a nyers adatok alapján - verseny nélkülinek.

És az érintett időszakban 33 ország górcső alá vételével, jellemzően EGT-tagállamok és a térségben található górcső alá vételével, Magyarország hátulról a hatodik helyet „kaparintotta meg”. A „kaparintotta meg” idézőjelben értendő, hiszen nem egy előkelő hely az, ahol Görögországgal és mondjuk, Bulgáriával kell versenyeznünk a tekintetben, hogy a közbeszerzési rendszer és általában a gazdaság mennyire korrupcióval átszótt. Én egyébként a pozitívát is el szoktam ismerni, tehát az áfarendszer tekintetében történetek érdemi elmozdulások. Az áfarendszert máshol vitatom, tehát inkább ott, hogy rekordösszegű, világ bajnok 27 százalékos áfa terheli, mondjuk, a gyermeknevelési cikkeket is, és ebből óriási bevételt generál Magyarország, miközben társaságiadó-fronton a multiknak a közteherviselésre utaló befizetései nem jelennek meg ugyanezekben a költségvetésekben. De ez egy másik vita tárgya lesz.

Teljesen jogosnak tartom a felvetést, hogy az ár alatti önkormányzati ingatlanértékesítések tekintetében legalább ekkora aktivitást várnánk el. És persze, ez egy sokszereplős játszma, nem lehet kizárólag az ÁSZ vagy kizárólag ilyen vagy olyan szerveződés érdemi, egyedüli, önálló munkáját elvárni, de ezek együttműködését igen.

És, még egyszer mondom, tisztázandónak tartom azt, hogy bár az egyindulós közbeszerzések száma 2017-es - tehát a sok fellelhető közül az egyik - adat alapján 16,6 százalékos, szeretném hangsúlyozni, hogy a nagyon kevés indulós, tehát ugyanígy rizikófaktornak minősített közbeszerzési eljárások aránya, és azok, ahol feltételezhetően érdemi verseny nem valósult meg, 36 százalék, brutálisan magas, európai uniós szinten is kiemelkedő módon magas. És ha ebből a becsült évi 4000 milliárdos korrupciós volumenből csak 20-30 százalékot rövid, illetve középtávon vissza lehet hozni a magyar gazdaságba adott esetben fejlesztési forrás gyanánt, elképesztő eredmények várhatnának ránk. Tehát sokszor mondják azt, hogy kicsi a magyar gazdaság, kitétt, nagyon ki van szolgáltatva a regionális viszonyoknak, mindez igaz is, de azt is el kell mondanunk, hogy ha ez a gazdaság nem működne ennyire korrupció módra és nem működne ennyire a magyar, hazai mikro, kis és közepes méretű vállalkozások kárára, akkor még a jelenlegi rendszer is óriási erőforrásokkal bírhatna. Én afelé gondítanám el a döntéshozót is, a kormányzó pártok képviselőit is, hogy próbálják ezt a tartalékok megragadni, ne engedjenek annak, hogy meggyökeresedjenek ezek a korrupciós mechanizmusok.

Az ÁSZ feladatát pedig vitálisnak érzem ezen feladatkörben, hiszen a korrupciónak és a bűnnek nem lehet színe, nem lehet pártszíne; irtani, pusztítani kell minden tekintetben, hiszen a saját jövőjét zabálja fel

az a nemzetgazdaság, amely hasonló mechanizmusokat megtűr az életében. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki padosorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony következik. Parancsoljon, képviselő asszony!

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Próbálok egy kicsit rövidebb lenni, de muszáj, hogy az egészségügyre tett jelentésükből néhány dolgot azért felolvassak, meg hogy reagáljak, hogy miért nagyon fontos ez, hogy az Állami Számvevőszék nem ebben az évben, hanem ahogy az anyagban is fellelhető, évek óta teszi a jelzéseket a kormány felé, és tesz ajánlásokat, hogy mit kellene a kormánynak megvalósítania.

És azért nagyon fontos, hogy beszéljünk az egészségügyről, mert akár a költségvetési törvényénél, akár az egészségügyi témát érintő törvényeknél folyamatosan elmondjuk, hogy ha a magyar embereket megkérdezik, hogy mit tartanak a legfontosabb problémájuknak, akkor folyamatosan évek óta az első helyen az egészségügy kérdése szerepel. És hozzá kell tennem, hogy évek óta egy romló tendenciát látunk, hogy hogyan vélekednek a magyar állampolgárok arról, hogy milyen ma az egészségügy helyzete Magyarországon, és hogyan reagálja le a kormány azokat a problémákat, amivel találkozunk. Itt beszélhetünk arról a rettenetes nagy orvoshiányról, a magánpraxisok betöltetlen számának az emelkedéséről, a korfa kinézetéről, beszélhetnénk a gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi ellátásról, de mindenhol, amit az egészségügy takar, ott óriási problémával küszködünk.

Két jelentésből szeretnék idézni. Az egyik „Az ÁSZ tájékoztatása az egészségügyi gazdálkodó szervezetek ellenőrzéséről”. Itt egy mondatot, egy szakaszt egyszer már elolvastam, mert azzal kezdtem a vezérszónoki hozzászólásomat, hogy „Az ÁSZ elnöke rámutatott, hogy a feltárt szabálytalanságok az érintett intézményeknél és társaságoknál veszélyeztették a felelős pénzügyi gazdálkodás megbízhatóságát, kockázatok keletkeztek a pénzügyi folyamatokban és az intézmények fizetőképességében, valamint a gazdálkodási szabálytalanságok jelentősen növelték a korrupciós kockázatokat. Fontos hangsúlyozni ugyanakkor, hogy a feltárt szabálytalanságok nem minden gazdálkodó szervezetnél jelentkeztek egységesen, néhány intézmény, illetve társaság esetében az ÁSZ szabályos gazdálkodási gyakorlatokat is tapasztalt.

Az ellenőrzések során feltárt szabálytalanságokra, hibás gazdálkodási gyakorlatokra az ÁSZ az elmúlt években számos alkalommal felhívta a döntéshozók és a közvélemény figyelmét, és összegző tapasztalatait a Magyar Kórházszövetséggel, valamint egyéb szakmai szervezetekkel is megosztotta. Igény esetén az ÁSZ ismét eljuttatja összegző tapasztalatait az érintettekhez. Az ÁSZ álláspontja szerint fontos, hogy az egyes intézményeket és gazdasági társaságokat megfelelő pénzügyi-gazdasági szaktudással irányítsák.”

Nagyon fontos megállapításokat tesz ez a jelentés, és itt azt is el kell mondanom, hogy folyamatosan azzal szembesülünk, hogy a kórházi adósságállomány évről évre nagyobb kockázatot hordoz magában, és azt látjuk, hogy 60-70-80 milliárdos adósságokat görgetnek folyamatosan a kórházak maguk előtt, és ezzel valahol a kormányzat évek óta nem hajlandó semmit sem tenni. Próbáltak változtatásokat eszközölni, újabb vezetőket kinevezni a kórházak élére, akár fenytésekkel próbálkozni, hogy jobban gazdálkodjanak a kórházak, de láthatjuk az elmúlt évek tapasztalataiból - és az ÁSZ jelentései ezt támasztják alá -, hogy valahogy nem hatékony az, ahogyan ezt a problémát kezeljük.

Van egy jelentés, a legfrissebbek között van, 2019. VII. hó 12-én tették nyilvánossá, ez a sürgősségi betegellátásról szól. Engedjék meg, hogy ebből is idézzek néhány mondatot: „A sürgősségi, avagy vészhelyzeti betegellátás célja, hogy az emberek - éljenek, lakjanak bárhol is az országban - azonos eséllyel, az egészségi állapotuk által indokolt időben jussanak megfelelő minőségű egészségügyi ellátáshoz. A vészhelyzeti betegellátás közszolgáltatás, amely komplex és összetett rendszer, elemei közé tartozik a mentés, az ügyeleti tevékenység és a kórházi sürgősségi ellátás.” - emelte ki Domokos László. Az Állami Számvevőszék elnöke kifejtette: „Magyarország területén állampolgárságtól függetlenül minden betegnek joga van sürgős, szükség esetén az életmentő, illetve a súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzését biztosító ellátáshoz, valamint fájdalomának csillapításához és szenvedéseinek csökkentéséhez.”

Itt el kell mondanom azokat az adatokat, amiket most már maga a miniszter is elismer, bár van itt egy kis vita, de szerintem majdnem mindegy, hogy most 28 vagy 34 ezer betegről beszélünk, akik azért halnak meg éves szinten Magyarországon, mert a megfelelő egészségügyi ellátáshoz, alapellátáshoz nem jutnak hozzá. Nem a betegségük által, nem a betegségük súlyja idézi elő a halált, hanem az, hogy nem jut időben hozzá ahhoz a szolgáltatáshoz, amiről ön is ebben a jelentésben említést tesz, hogy függetlenül attól, hogy hova tartozik, milyen társadalmi csoportba, joga van a megfelelő egészségügyi ellátáshoz minden magyar állampolgárnak.

Ebben a jelentésben négy pontban foglalja össze az ÁSZ elnöke, hogy milyen ajánlásokat tesz a tárcának. Engedjék meg, hogy ezt is elmondjam: „1. Intézkedjen a sürgősségi betegellátásra vonatkozó célokhoz kapcsolódó területek és eszközök, személyi, tárgyi, szakmai feltételek, illetve a nyomon követés és értékelés rendszerének meghatározásáról, határozza meg az értékelés módszerét és a felhasználandó mutatók körét.

(13.00)

2. Intézkedjen a stratégiai célkitűzések megvalósításának nyomon követéséről, a beszámolási kötelezettségek teljesítéséről.” Mert ugyebár az anyag

elmondja, hogy milyen hibákat és milyen nyomon követést nem végez el a szaktárca ezzel kapcsolatban, hogy ennek a sürgősségi ellátásnak a minősége javuljon Magyarországon.

„3. Intézkedjen, hogy előre meghatározott ütemezés történjen meg a sürgősségi betegellátás személyi és tárgyi minimumfeltételei rendelkezésre állásának ellenőrzéséről.” Nagyon fontos pontról beszélünk, mert itt a minimumfeltételekről, nem egy jó minőségű szolgáltatásról, hanem minimumfeltételekről beszélünk, ahol egy sürgősségi betegellátást le kellene bonyolítani.

„4. Intézkedjen a beteg állapotromlásának időben történő megelőzése, illetve ellátása érdekében a sürgősségi betegellátó osztályokon a betegosztályozási rendszer egységes elvek szerinti előírás: szakmai protokoll, illetve irányelv elkészítéséről.” Azért is nagyon fontos, mert az anyag kitér arra, hogy ugyebár végeztek egy közvélemény-kutatást, hogy hogyan értékelik maguk az állampolgárok, maguk a betegek, akik igénybe vették a sürgősségi ellátást, és nagyon fontos megállapításokat tesz az Állami Számvevőszék, amiről mi is nagyon tudunk, mert azért valljuk be őszintén, nincs Magyarországon olyan ember, aki rövid időn belül ne venné igénybe – idézőjelben - ezt a szolgáltatást.

Azért is nagyon fontos, hogy ez a jelentés napvilágra került - itt is arra szeretném kérni az elnök urat, mint ahogy a közétkeztetésnél is kértem -, mert azt a fajta nyomásgyakorlást, amire egy fél mondatban utalt a felszólalásában, hogyan kívánják megvalósítani, mert látom, hogy így írja a jelentésben, hogy „ismételten” megteszik az ajánlásokat a megfelelő szervek felé, akár a kormány, akár az egészségügyi intézmények és a minisztérium felé. Azt látjuk, hogy évről évre rosszabb állapotok vannak az egészségügy területén, és ez nem tartható tovább.

Vezérszónoki felszólalásomban is arra utaltam, hogy nem elfogadható, hogy ma Magyarországon több tízezer ember csak azért hal meg, mert egy olyan alapvető ellátást nem tud igénybe venni, ami ott van a kormány kötelességei között, sőt az Alaptörvény rendelkezik róla, hogy joga van minden embernek, állampolgárnak a megfelelő egészségügyi ellátáshoz.

Azt gondolom, ez egy nagyon fontos része volt, hogy erről beszéljünk néhány percet. Nekem nagyon fontos a gyerekekről beszélni, és ha a gyerekeknél meg a családoknál is és a magyar embereknél, azt gondolom, első helyen van az a probléma, hogy egészségügy, akkor én örülök, hogy ezek a jelentések napvilágra kerülnek. Csak elnök urat arra kérem, minden vitánk ellenére, hogy valahol ne azt kelljen már évről évre olvasnunk, hogy megint nem tudtunk előrelépni. Hiába teszik meg az ajánlásokat a kormány felé akár a szakmai szervezetek, akár a politikusok, akár az ÁSZ, valahogy úgy látjuk, nemhogy előrelépni, hanem még mindig azt mondhatjuk, hogy rosszabb helyzetbe kerül az egészségügy finanszírozása, a probléma kezelése. Azt gondolom, ha ilyen erős problémáról beszélünk, akkor lehet, azt tudnám tanácsolni,

hogy erélyesebben lépjenek fel a kormánnyal szemben, a miniszterrel szemben, az intézményekkel szemben, vagy kérjék szakmai szervezetek tanácsát, hogy hogyan lehetne ezt megoldani.

Szerintem a feladat adott, a probléma nagysága is adott, és szerintem ezt a helyén kellene kezelnünk. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Megköszönöm együttműködésüket. Látom, hogy kétpercesre nem jelentkezett senki, úgyhogy majd Varga-Damm Andrea képviselő asszony fog következni rendes felszólalásra. Az elnöklést átadom Hiller István alelnök úrnak. Köszönöm szépen.

(Az elnöki széklet dr. Hiller István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

ELNÖK: Jó napot kívánok! Folytatjuk a munkánkat. Képviselő asszony, öné a szó. Parancsoljon!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Elnök Úr! Az elmúlt percekben szó volt arról, hogy önök számtalan jelzést tesznek a hatóságok felé, amikor jogellenes magatartásokkal találkoznak szembe, sőt ebben a beszámolóban le is írják, hogy az ön által említett számú nyomozó hatóság értesítésében 36 százaléknyi a gazdasági társaságok működéséből eredő, 16 százaléknyi az önkormányzati tevékenységből eredő és 18 százalék pedig egyéb ellenőrzött szervezetek vizsgálata után érkezett. Azt szeretném öntől megkérdezni, ha esetleg hajlandó rá válaszolni, hogy miután 2018-as beszámolóról van szó, azért 11 hónap telt el lassan 2018 vége óta, ezekben az ügyekben kapnak-e a visszajelzést a hatóságtól arról, hogy mi lett e feljelentések vagy bejelentések sorsa, hiszen számtalan felszólalás valamelyest ezt a kérdést taglalta.

A következő kérdés, és hangsúlyozom továbbra is, hogy a beszámoló alapján teszem meg hozzászólásomat: azért van Magyarországon körülbelül 3 millió családanya, aki gazdálkodik. Mi, 3 millióan körülbelül pontosan tudjuk, hogy mi mibe kerül, pontosan tudjuk, mennyi beszerezni élelmiszert, háztartási eszközöket, és jó sokan közülünk építkeztek is már, lakást rendeztek be, autókat is vásároltak, és nagyon sok olyan szolgáltatással és termékértékesítéssel találkoztunk, amikor is, azt kell mondjam, meglehetősen gyakorlottak voltunk abban, hogy mi mibe kerül.

Többször említettük már most ezen tárgyalás és az előző évi beszámoló alkalmával is a pártok ellenőrzése kapcsán ezt a bizonyos, jelesül a mi pártunk plakátúgyét, amikor is az volt a megállapítás, hogy a piaci árnál kevesebb összegért kapta a párt a plakáthelyeket, és emiatt ez tiltott pártfinanszírozásnak minősül. De akár az OLAF-jelentéseket tekintjük át, akár egyébként az ÁSZ különböző ellenőrzéseit vizsgáljuk meg, rendre szerepel az benne, hogy a piaci árnál jelentősen magasabb értékben szereztek be közpénzből

bizonyos beruházások, bizonyos fejlesztések során. Az a furcsa ebben az esetben, hogy érdekes módon a lefelé történő piaci ár vonatkozásában ennek ilyen komoly jogkövetkezménye van, míg ezermilliárdos költségek kapcsán eszébe se jut sem az ÁSZ-nak, sem a nyomozó hatóságnak, hogy azt mondja, kérem szépen, a piaci árhoz képest kicsit drágán szereznek be azt, azt és amazt. Hogy lehet az, hogy Magyarországon egy kilométer autópálya többször épül meg, mint Németországban, ahol négyszerese az átlagbér a magyarnak?

Tehát azt szeretném ezzel kapcsolatban kérni a tisztelt elnök úrtól, hogy bár valóban nem elnök úr végzi ténylegesen ezeket az ellenőrzéseket, de tegyék már meg, hogy ha a piaci árhoz képest a kevesebb összeg ilyen óriási jogkövetkezménnyel jutalmazandó, akkor amikor a közpénzt pontosan pazarlóan pazarolják fel, annak is legyen következménye, és tessék szíves lenni üzeni 3 millió családjának, hogy nem a ti műszeretekben, készülétekben van a hiba, ti nagyon okosan, jól gazdálkodtok, és tudjátok, mi mibe kerül, hanem az állam az, aki pazarlóan gazdálkodik.

A következő tétel: az elmúlt percekben, amikor elnök úr megtisztelt minket felszólalásával, és köszönöm is, akkor elmondta, hogy az MNB-alapítványok ügye nyugvópontra jutott, mert az Alkotmánybíróság is megállapította, és az volt a szava az elnök úrnak, hogy a kormány is elfogadta. Elnök úr, hát nem alapvetés, hogy ha a közösségünk pénzéből bármilyen vagyontárgyat létrehozunk, az a közé marad? Már bocsánatot kérek, nem vécepapírt vásároltak, nem irodaszert, hanem az állam közös vagyonát áthelyezték egy másik szervezethez úgy, hogy szolgáltatás, ellenszolgáltatás nem volt. Tehát odaadta ellenérték nélkül, nem vásárolt belőle semmit, nem elköltötte, hanem annak a pénztömegnek az elköltését átruházta egy olyan szervezetre, amely átláthatatlan nemcsak az országgyűlési képviselők, nemcsak a nép, hanem bizony a kormányzat számára is. Ne haragudjon, csodálkozom, hogy azt kell mondani, hogy elfogadta a kormány. Nem kellett elfogadni, ez egy alapvetés. Már azt se értettük, egyáltalán hogyan lehet ez kérdés.

(13.10)

A következő, hogy a 2009-es ÁSZ-beszámolóban le van-e írva, hogy rendkívül rossz Magyarország gazdaság szerkezete abból a szempontból, hogy a külföldi tulajdonú vállalatok az árbevétel, az össz gazdasági élet, gazdasági szektor árbevételének 50 százalékát realizálják, és 75 százaléka az exportnak külföldi irányítású vállalatoktól ered. Ez azért fontos, hogy egy 2009-est hoztam ide, merthogy 2010-ben már Fidesz-kormány lett, és azt mondták mindannyiunknak, hogy azért kell ezt az új magyar tőkecsoportot létrehozni - egyébként közbeszerzés útján való tőketuningolással -, merthogy a külföldi tőke aránya milyen sok, szeretnénk végre megszabadulni a külföldi tőke befolyásától, azt akarjuk, hogy magyar vállalatok

legyenek magyar tulajdonosokkal, magyar árbevétel s a többi, s a többi, hogy ezt az ÁSZ által is elismerően egészségtelen, legalábbis a fejlődés szempontjából egészségtelen szerkezetet felszámoljuk. Majd a KSH 2017-es beszámolóját, ha megnézi bárki, mit találunk benne? Hogy a külföldi irányítású vállalatok az egész gazdasági teljesítmény 51 százalékával bírnak változatlanul, azaz a hét év alatt nemhogy csökkent, hanem még 1 százalékkal nőtt is ez.

Ez azért fontos, és azért említem elnök úr számára, mert a beszámolóban le van írva, hogy az ÁSZ feladatának tekinti az ország gazdasági versenyképességének a javítását. Bele van írva! Ha az ÁSZ-nak a tevékenységével az a célja, hogy ezzel is segítse Magyarország versenyképességét, akkor tegyék meg már, valakinek tegyék fel azt a kérdést, ha máshol nem, egy szakmai konferencián, hogy ha ilyen nagyon fontos volt, és ki kellett tömnünk Mészáros Lőrinc és társait olyan pénzüsszeggel ennyi idő alatt, hogy a száz leggazdagabb világpolgár közé valaki be tud kerülni, hogy lehet mégis, hogy az az eredeti szándék nem tudott megvalósulni? Itt akkor azt jelenti ez, hogy ami magyar tulajdonú tőkecsoportot létrehozta, az nem tud részt venni a magyar gazdaság teljesítményében olyan értékben, hogy ezt le tudja gyúrni, amit a külföldi irányítású vállalatok tudnak teljesíteni.

Még egy kérdést szeretnék a versenyképességgel kapcsolatban elmondani. Az nem volt különösebben váratlan a szocialista rendszer legyűrése után, hogy egy külföldi irányítású vállalat sokkal profibban végzi a munkáját, és ez volt az az indok a tőkehiány mellett, hogy tömegével jöttek külföldi vállalatok Magyarországra, aminek nem lehet elvitatni egyébként gazdaságtéremtő tényezőjét, nem lehet eltekinteni attól, hogy valóban, minden szempontból fejlődést generáltak, de tény, és ez érthető volt, hogy húsz év után, 2010-ben azért már nyugodtan törekedhetünk arra, hogy megköszönve az ő áldásos tevékenységüket, vegyük át azokat a profi technológiákat, vállalatstruktúrákat, a minden tekintetben való humán erőforrás-gazdálkodást, amely egészségesebb szemléletű, és tudjanak a magyar vállalatok ebben a versenyképességben jobb pozíciókat szerezni.

Azt gondoltuk, hogy ha már ez a szándék húsz év távlatában vagy húsz év után kialakult, akkor most ezzel az óriási gazdasági fejlődéssel - hiszen minden évben látjuk, hogy a GDP-emelkedés micsoda csoda, és a világ mennyire csodál és támogat minket -, még mindig 2017-es adat, hogy a külföldi irányítású vállalatok versenyképessége és termelékenysége Magyarországon belül 2,5-szerese a magyar tulajdonú vállalatoknak. Ez azt jelenti, hogy még 30 év után is ennyivel rosszabb a helyzet, pedig tömegével tanultak magyar szakemberek külföldön, külföldi vállalatok tömegével képeznek Magyarországon embereket, akik vállalatirányításban tényleg nyugati - most már sajnos azt kell mondjuk, keleti, mert az ázsiaiak is jobban tudnak gazdaságot szervezni - magasságokat tudnak megütni, és itt tartunk, hogy még az ÁSZ-nak is kife-

jezett célja, hogy a tevékenységével a termelékenységget, a versenyképességet segítse, és ott tartunk, hogy gyakorlatilag nem mozdultunk el a holtpontról ilyen hosszú időn át.

Én csak azt szeretném kérni mindenkitől, aki ebben részt vett vagy részt vesz, hogy nem kell hogy nagy nyilvánosság előtt, de legalább otthon szálljon magába és gondolkozzon el azon, hogy hozzá tudott-e bármi pozitívumot tenni ahhoz, hogy ez az ország gazdasági értelemben ne csak szép statisztikai számokat jelentsen, hanem valóban egy versenyképes gazdaságot, egy versenyképes társadalmat, amivel azt az ígéretet, amit 1989-ben sokan tettek, hogy Ausztria-szintű országgá válunk, legalább kezdjük megközelíteni, ha utolérni már soha nem is fogjuk. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelentkező.)* Megállapítom, hogy nem. További felszólalásra senki nem jelentkezett, az együttes általános vitát lezárom.

Megkérdezem Domokos elnök urat, az Állami Számvevőszék elnökét, kíván-e reflektálni az elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Elnök úr, parancsoljon!

DOMOKOS LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Sokan kritizálták, hogy zárszót is szoktam mondani egy előterjesztéskor, de úgy gondolom, ez elvárható, hiszen önök megtiszteltek bennünket azzal, hogy a jelentéseinket, elemzéseinket olvasták, sőt idézték a mai vitában is, és láthatóan eltérő véleményekkel, de mégis a témához hozzá tudtunk járulni azzal, hogy mi mit látunk, és önök hogy látják, nyilván mi az ellenőrzési tapasztalatok alapján, bizonyítékok alapján. Én több száz számvevő munkáját próbálom képviselni, önök meg nyilván sok millió embernek, a választóiknak az érzéseit próbálják itt megfogalmazni, de nyilvánvaló, hogy az érzés és a tényleges mérés azért nem szokott sokszor egybeesni, tehát én ezt el tudom fogadni.

A nézőponttal kapcsolatban viszont nagyon fontos, vagy ha úgy tetszik, szerintem egyikünk sincs abban a helyzetben, hogy a magyar jogállamiságot elutasítsuk. Az Alaptörvény szerinti berendezkedésre mindannyian esküt tettünk, önök is, én is. Ez egy olyan adottság, amely, én azt gondolom, a jogállamnak és a jogkövető magatartásnak egy olyan alapja, amit egy Számvevőszék elnökétől lehet számonkérni, de joggal biztos, hogy nem lehet ezt megkérdőjelezni.

Hogy önök úgy gondolják, és Magyarországon valóban nagyon sokan vannak, akik a magyar törvényeket, úgy gondolják, hogy nem kell betartani, illetve egy része mostanában az európai uniós szabályokat jeleníti meg - ami a magyar jogrendszernek egyre nagyobb részét képezi egyébként -, és valóban látjuk, hogy vannak, akik tudatosan elutasítják ezeket a törvényeket, nem kívánják betartani, és vannak olyanok is, akik pedig nem tudnak róla, ezért vagy ügyetlenül vagy tudatlanul, de mégiscsak európai vagy magyar,

vagy a kormányzat által, vagy az önkormányzat által... - vagy más jogszabály-alkotók, akik megalkották, sértő módon viselkednek.

Ezért is volt az az alapvető álláspontom, amikor 2010-ben számvevőszéki elnökséget vállaltam, hogy a rend mindennek az alapja, a rend értéket teremt, és azok a jogszabályok, azok a szabályok, azok a törvények, amelyeket nem ellenőriz senki sem, azokat jellemzően nem is tartják be, azok a törvények fölöslegesen, nem töltik be a szerepüket, azt egy bürokrácia-csökkenés górcsőve alatt újból meg kell vizsgálni, hiszen ha még arra se méltatja egy ellenőrző szervezet, hogy ellenőrizze azt a szabályt, akkor feltehetőleg - elfogadom önöktől - akár a szabály léte is megkérdőjelezhető. Erre az ÁSZ meg is próbálja felhívni a figyelmet, amikor a jelentési tapasztalatok alapján látjuk, hogy ezek a jogszabályok nagyon nehéz helyzetet teremtenek a betartás oldalán, de azért az nem fogadható el, gondolom, akár a pártokról, akár a kampányról, akár az egészségügyről beszélünk, hogy ezek egy része azért van, akinek kellemes, van, akinek kellemetlen, van, akinek előnyt jelent, van, akinek hátrányt jelent, ha a törvényt betartja vagy nem tartja.

Most maradjunk az egészségügynél! Az egészségügyi jogszabályok, az orvosok, az orvosadminisztráció nyilvánvaló terhet jelent. Nyilván az orvosok azt gondolják, hogy először gyógyítani kell, aztán majd leadminisztráljuk ezt a dolgot, másrésztől viszont - pont amiről képviselő asszony külön is szólt - az állampolgárnak meg fontos a tájékoztatás. Egyébként a gyermekétkeztetés ugyanez, tehát természetesen ez a véleményünk ebben. Én azt gondolom, hogy jogállami keretek között meg a méltányosság oldaláról is arra kell hogy helyezkedjünk, ugyan lehet, hogy kényelmetlenek a jogszabályok az egészségügyben vagy éppen a szociális ellátásban, vagy az étkeztetésben, de ki kell kényszeríteni, mert azok az állampolgárok javát, az ország javát szolgálják.

(13.20)

Visszacsatolva pedig, igazából az állami szolgáltatásoknak, a közszolgáltatásoknak a minőségbiztosítását szolgálja, hiszen egy modern állam gyakorlatilag csak dokumentált és minőségbiztosított szolgáltatásokkal tud átlátható módon, elszámoltatható módon, szakmailag... - és nem csak pénzügyileg, mert elhangzott, hogy talán csak pénzügyileg vetettük fel. Azt gondolom, hogy pont a vészhelyzeti ellátás, sürgősségi ellátás kitért vizsgálatánál mi azt mondtuk, hogy ott bizony a szakmai kérdések is legalább annyira fontosak, hiszen hatnak a pénzügyi, gazdasági és természetesen az eredményességi, tehát a teljesítménykritériumokra, amiről Z. Kárpát Dániel is külön beszélt, hogy ez mennyire fontos.

Azt kell mondanom, hogy Magyarországon az egyik legnagyobb probléma, hogy az emberek java része azt gondolja, hogy nem kell a célszerűséget alátámasztania; most bármelyik intézményvezetőt idehozhatom. Úgy tudom alátámasztani, hogy most már

évek óta megpróbáljuk a teljesítményellenőrzés feltételeit vizsgálni; külön egy ilyen része van. Nem igaz az az állítás, amit Z. Kárpát Dániel mondott a módszertan kapcsán, hogy mi szeretjük valamelyik módszert. Azt kell mondanom, a kockázatok alapján ma még mindig a jogszabálykövetés a legmagasabb kockázat az országban, de rögtön utána természetesen hozzátartozna, hogy eredményes is legyen, hatékony is legyen ez a pénzfelhasználás. Viszont, ahogy jeleztem, nemcsak a sürgősségi, vészhelyzeti ellátásnál, nemcsak a gyermekétkeztetésnél, hanem jó néhány más területen is azt tapasztaljuk, hogy a felelős vezetők, akik közpénzhez hozzájutnak, kapnak a feladataik ellátásához, a belső kontrollrendszerrel szóló, az Alaptörvényben, az ÁSZ-törvényben, az államháztartási törvényben, a vagyonról szóló törvényben megfogalmazott kritériumokat, hogy eredményes és hatékony legyen, ennek nincsenek meg az igazolható körülményei - most így kell mondanom. Nincs mögötte dokumentum, ami tudom, hogy sokaknak fáj, hogy dokumentumot keresünk.

Az ÁSZ alapvetően bizonyíték alapján ellenőriz, ez az egyetlen eszköze. Tehát az adott pillanatban a számviteli törvény szerint vagy más törvények szerint, ha egy tranzakció, cselekmény történik, ott meg kell születnie egy dokumentumnak, és annak a dokumentumnak a bekérése alapján következtetünk a múltban. Tehát most megkérjük egy múltbeli időszak dokumentumát, és abból következtetünk arra, hogy ott mi történt, betartották-e a szabályokat. Ennek egy széles köre ez a pénzzel való pazarlás vagy a pénzzel való gondosság kérdése, amely kapcsán az eredményességi, hatékonysági kritériumok meghatározása, adatok gyűjtése, értékelése nincs felépítve Magyarországon. Évszázados hagyománya van; mondhatnám, hogy nincs így, nem is tanulták talán eléggé. Ezt is látjuk, hogy ez a pénzügyi tudatosságnak eleve... - és az állammenedzsment szintjén, az állami vezetők, tehát állami intézmények, önkormányzatok, vállalatok szintjén kell először lépni, hiszen ott vannak a szakemberek. De ha ez a szaktudás nincs ott, ha ez a szakmai igényesség nincs ott... Az ÁSZ az elmúlt években ugyan elkezdte következetesen, a hatékonysági, teljesítménykritériumokat szeretnénk volna leellenőrizni, de valóban, ha megnézik, sok-sok jelentésben egyetlen mondatot tudtunk leírni: nem alakították ki a feltételeit, így a teljesítményértékelésnek nincsenek meg a feltételei, nem tudjuk megítélni valójában, hogy célszerűen, hatékonyan, eredményesen használták-e fel a közpénzt. Ezekben a kérdésekben egyetértünk, és úgy látom, hogy önök is elolvasva megértették az ÁSZ közpénzügyi elképzelését ezzel kapcsolatban.

Most egy picit dilemmába kerültem hirtelen, hogy hogyan tudok méltányos lenni, hiszen egyik oldalról el se fogadják, hogy a magyar törvények legitímek. Több képviselő gyakorlatilag ezt tette. Másik oldalról pedig pont a jogszabályok betartásának az ellenőrzését kérték számon, akár ugyanabból a pártból, ugyanabból a frakcióból is. Ha nem haragszanak meg,

biztos, hogy olyan választ nem tudok adni, ami mindenkinek jó lesz, nem is biztos, hogy ez a feladatom, de innentől kezdve élnék azzal az eszközzel, nem az idejünkkel visszaélve - hiszen tudom, még fognak ülésezni -, hogy majd írásban válaszolunk, mert rengeteg tévhit, megszólalás jelent meg, és úgy gondolom, hogy mindenkinek a saját kérdése nagyon indokolt volt.

Néhány témára mindenféleképpen vissza kell térnem, és azért egy-két kérdésre fogok válaszolni, de nem mindenre. Először is, meg akarom köszönni minden képviselőnek azt, hogy láthatóan felkészült, elolvasta, tehát nem csak úgy, mondjuk így, az újságokból hallva mondott az ÁSZ munkájáról véleményt. Van, aki túl színesnek-szagosnak látta a beszámolókat, más tartalmasnak, más meg vitatkozni is tudott vele. Mindenféleképpen láthatóan mindenkinek elérte azt a minimum-ingerküszöböt, hogy kézbe vette, olvasta, vagy legalábbis az elektronikus változatát fellapozta, kikereste.

Az egyik témakörként a hatósági visszajelzéseket és a hatóságokhoz való fordulás dilemmáját vetették fel. Varga-Damm Andreának külön jelzem, hogy igen, jellemzően kapunk visszajelzést, különösen a Közbeszerzési Hatóságtól. Sőt, nem csak visszajelzést kapunk, ott láthatóan az elnöknek az egyébként lényegesen megjavult közbeszerzési törvényi környezetben közvetlenül kibővült a hatásköre, ezért az ÁSZ-nak nincs is annyi ellenőrzési feladata, mert már mint második védelmi vonal, az elnöknek szerződések felülvizsgálata során, sőt a szerződések teljesülésének a folyamatában is módja van ellenőrizni, és kikényszerítő eszközöket alkalmazni a közpénz védelmében. Az ÁSZ-nak nem volt ilyen jogköre. Mi úgy látjuk, hogy a Közbeszerzési Hatóság valóban egy nagyon kritikus területet felügyel, rengeteg javulás történt.

Z. Kárpát Dániel hozzászólására viszont a közbeszerzéssel kapcsolatban annyiban hadd reagáljak, hogy egyrészt nekik van éves beszámolójuk. Én amennyire elolvastam - mert én is el szoktam olvasni más társhatóságokat, bár itt többen kritika alá vonták, hogy mi együttműködünk. Én legalábbis a jelentéseket igyekszem elolvasni, sőt a rendezvényein részt veszek például a Közbeszerzési Hatóságnak is, amikor hozzászólásra felkérnek. És ott láthattam azt, hogy ezeket a számokat ők vitatták, és pereskedtek, és nem voltak valóságok. Hogy most pont melyik számokról van szó, azt nem tudom megmondani, de óvatosabban kezeljük ezeket az egyajánlatosokat. Az elemző nem teljesen a tudományosság szakszerűségével végezte el, legalábbis, amit én tudok, de nem vagyok illetékes ki-mondottan, csak szerettem volna jelezni, hogy igen, egy másik hatóságnak is van vitája, mondjuk, jogvédőkkel meg lobbistákkal is, meg az sem egy egyszerű helyzet, lássuk be. Aki közbeszerzésen veszít, annak a főnöke, aki az ajánlatot tette, biztos, hogy megkérdézi, hogy ez hogy következhetett be. Nyilván mindenféle reakciókat vált ki ez. Ez egy csatatér, azt gondolom, üzleti terület. Nyilvánvalóan sokféle érdek ütközik benne. Az ÁSZ ezt érzékelte. Mi azt tudtuk mondani, lényegesen javult Magyarországon a közbeszerzési

környezet, mondjuk, a '14 előtti helyzethez képest. Ez egyértelműen látszik, európai uniós szempontok.

Az előbb, ha félreérthető volt, akkor még egyszer elmondom: nem azt mondtam, hogy a nemzetközi szervezetek szerint kell eljárunk, hanem a nemzetközi szervezetek ajánlásait figyelembe véve a párttörvény módosult, azt mondtam el. A másik esetben pedig, amikor ez a kérdés, azt hiszem, a másik képviselő asszony, Varga-Damm Andrea részéről megjelent, a kormányzat nem azt ismerte el, hogy közpénz vagy nem közpénz, én nem ezt mondtam, hanem azt mondtam, hogy az az Eurostattal folyó vita, amely szerint ez az államadósságot növeli-e, hogy ezekről, a nemzeti banki alapítványok költségeiről be kell-e számolni, ebben a vita lezárult, és a kormány is elengedte ezt az ügyet, és visszakorrigálták ezért a magyar államadósságot, megemelték, hogy egész pontos legyenek. Én ezt próbáltam mondani, lehet, hogy túl röviden próbáltam mondani, ezért kevésbé volt nyomon követhető. Én is azt gondolom egyébként, hogy a magyar jogszabályoknak kell megfelelni. Nyilván a magyar jogszabályalkotóknak meg mérlegelni kell a nemzetközi szempontokat is, vagy éppen elutasítani, vagy támogatni, ebben én nem foglalnék állást.

Ezen túl a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ebben az évben már egészen sok visszajelzést ad, és a kormányhivatalok részéről is jellemzően látunk cselekvést, bár nem beszámolási kötelezettséggel bír. Jelzem, ezért az idei évben a függelékbe helyezük többnyire a hatósági jelzéseket, tehát önöknek is van most már módjuk részletesen olvasni, hogy melyek azok a területek, ahol az ÁSZ gyanúfelvetéssel bír.

(13.30)

Ezt korábban nem olvashatták így direktben, hanem csak benne volt a jelentésben, egy-egy mondatban, most én ezt külön kiszedtem, pont az önök kérdésének megfelelően, hogy önök is nyomon tudják követni. Az ÁSZ nem tud jobban mögé menni, mert valamilyen hatósági eljárás, nem feltétlenül ügyészi vagy nyomozati, hanem valamilyen hatóságnak az eljárása indokolt, például akár a kormányhivatal, a Közbeszerzési Hatóság vagy a Kincstár is ebben a körben van, és jó néhány hatóság van még, amelynek szoktunk különféle jelzéseket adni.

Duna Aréna-ügyben: ha feljelentés van egy hatóságnál, ott már az ÁSZ igazából elé engedi nyomozati érdekből a nyomozó hatóságot, hiszen neki sokkal erősebb eszköze van, mint az ÁSZ-nak. Tehát ilyen értelemben nyilvánvaló, hogy köszönjük, jó néhány jelzést kaptunk, amit levélben is el szoktak önök is küldeni, mások is, és itt is elhangzott, hogy mit ellenőrizünk, de azért szeretném helyre tenni: Győrt is ellenőriztük, az emlegetett kerületeket is ellenőriztük, nem is egyszer egyébként, kampányidőszak előtt is meg valóban utána is. Elmondtam, hogy a kampányidőszakban nem hoztunk nyilvánosságra ellenőrzést, ezért valóban ott lehetett az, hogy hirtelen az elmúlt két

hétben sokkal több önkormányzatnak vagy gazdasági társaságának a jelentése jelent meg.

Itt is köszönöm annak, aki azt látta, hogy igen, ha az ÁSZ elmegy ellenőrizni, ott általában valamilyen hiba található. A számvevőink, az ellenőrzés vezetői próbálnak a tények alapján megállapításokat tenni. Nem a Számvevőszék elnöke teszi a megállapításokat, ezt szeretném, ha értenék. Gondolom, nem is képzelik el, hogy a kétezeregyszáz-egynéhány megállapítást az ÁSZ elnöke írogatja vagy először leírja, elhangzott ilyen észrevétel, hogy és utána majd a számvevők keresnek hozzá bizonyítékokat. Nem így működik a rendszer; gondolom, hogy ez inkább csak a politikai vita hevében hangozhatott el. Tehát ez egy téves feltételezés, ezt kell mondanom.

Törvénymódosításokat küldenek a képviselők nekünk - ne tegyék! A fák jajgatni fognak. Mi is látjuk, amikor benyújtják a törvénymódosításokat, mi is nyomon követjük az Országgyűlés Hivatalának az információs rendszerét, külön nem kérjük, hogy még ezt nekünk elküldjék, higgyék el, nyomon követjük, azt is egyféle értékelés alatt tartjuk, mint minden parlamenti jegyzőkönyvet és egyéb kérdéseket is nyomon követünk.

Még amit úgy gondolok, hogy talán ki kellene emelnem, az Turi-Kovács Béla alapítványokkal kapcsolatos megjegyzése. Hamarosan egy értékelés fog megjelenni, nem kormánymegrendelésre, jelzem, egy olyan mennyiségű ellenőrzést hajtottunk végre, ami alapján egy kockázati alapú értékelést tudunk végezni, hogy ma mit látunk az alapítványoknál. Valóban sok kockázat van az alapítványi működési modellben, és főleg ha ott közpénz van, ezért ennek az értékelését majd ajánlom figyelmükbe, még ebben az évben várhatóan meg fog jelenni, éppen a tegnapi napon tárgyalta a megfelelő vezetői értekezlet.

A pénzügyi tudatosság kérdése, amit Varga-Damm Andrea felvetett: etikus pénzügyi tudatosság, én odatettem ezt a szót, nem véletlenül, mert tudatosan lehet élni meg visszaélni is pénzügyi okossággal, ismeretekkel. Az ÁSZ kimondottan az etikus oldalra helyezi a súlyt, de az a kérdés, amit ön felvetett, a Nemzeti Banknak a szabályozási környezetében van, hogy kik vehetnek föl hitelt és hogyan, mi annak az ellenőrzési jogkörében, tehát a mikroszintű ellenőrzésekben véleményt mondunk, viszont a monetáris politikában, a makroszintű kérdésekben nyilván nem ellenőrizhetünk a törvénynek megfelelően.

Az egyik képviselő úr jelezte, hogy azért micsoda szégyen az, hogy a monetáris politika és a fiskális politika mennyire összhangban van. Jelzem, az ÁSZ csak megállapította, hogy ebből most előnye volt az országnak, abban az időszakban, amikor ezt értékeltük, amikor erről az elemzésünk szólt. És úgy gondolom, abban a gazdasági növekedésben, amit a kormányoldalról pozitívabbnak ítélünk, önök ezt lebecsülve mondják, vagy kevésbé hangsúlyozottan, fontos szerepe van annak, hogy a gazdaság aktorai együttműködnek, tehát képesek együttműködni, a külföldiek és a hazaiak,

a monetáris politika és az állam, az állam és a nagyvállalatok, a hatóságok és az állampolgárok; hogy egy ügyfélbarátabb helyzet kezd kialakulni az adóhivatalban - ezek mind-mind hozzájárulnak az együttműködőbb, erősebb állami működéshez. Ezt lehet politikai értékelésnek is tekinteni nyilván, ha önök nem így gondolják, de az objektivitásukat fogadják el, hogy a mi számvevőink ezt így ítélték meg, így értékelték, és én azt gondolom, hogy ezzel személyesen is egyet tudok érteni.

Az ellenőrzés módszere megváltozott, mondta Varga-Damm Andrea. Igen, meg szeretnénk volna változtatni, mert megváltoztak a nemzetközi kritériumok, meg a magyar ellenőrzés hatékonyságával szemben önök egy nagyon komoly kritériumot állítottak. A Számvevőszéket '11-ben arra kötelezték az új ÁSZ-törvényben, hogy következményekkel járó ellenőrzés legyen. És csak egyetlenegy elemet mondom: Btk.-s fogalom lett az, ha valaki az ÁSZ-szal nem működik együtt, ha nem ad adatot, illetve ha nem hajlandó kijavítani a hibákat, nem hajlandó intézkedési tervet elkészíteni, hogy egész pontos legyek. Erre utaltam, hogy megerősödtek a jogkörök, és az önök törvényhozási szándéka is ezt jelezte, hogy az ellenőr szervezetek határozottabban lépjenek fel, és ez kevésbé az ellenőrzés közbeni beszélgetés, egyébként se általam, se senki által nem kontrollálható tanácsadás, illetve a konkrét ellenőrzést és a tanácsadást válasszuk külön, azokat nem lehet összekeverni. Amikor ellenőrzünk, akkor a fekszik-nyugszik elve van, amikor túl vagyunk az ellenőrzésen vagy még nem vagyunk ott, akkor lehet konzultálni, lehet együttműködni, ez a főszabály. Az együttműködésnek szabályozott keretei vannak az ellenőrzés közben is, ez pedig a 15 napos észrevételezésnél, egy törvényben biztosított jogkör, mi ennek szeretnénk igazából a jövőben is érvényt szerezni.

A szegénység elleni ellenőrzéssel kapcsolatban lehet, hogy félreérthető a jelzés, de akkor itt szeretném tájékoztatni önöket, hogy egy nemzetközi környezetben, az ENSZ 2030-as fenntartható céljai érdekében több országgal együttműködve egy szegénység-gel szembeni fellépés ellenőrzési programjának az előkészítése van, és itt elmondhatom egyúttal azt is, hogy az ÁSZ nem rajtaütésszerűen megy senkihez se. Azon kívül, hogy értesítjük előre az ellenőrzöttet, mielőtt még adatot kérnénk be, ezt a rendszert, ugye, bevezettük, emellett minden félévben a mindenkori nyitott elnök vagy alelnök, az Országgyűlés elnöke vagy alelnökei számára személyesen is elhozom, konzultálok, hogy milyen ellenőrzési elképzeléseink, terveink vannak, és az attól a perctől fogva nyilvános is, és ebben - Z. Kárpát Dánielnek mondom - benne van a módszertan is. Tehát ott le van írva, hogy milyen típusú ellenőrzést végzünk. Azért nem szóltam erről, mert nem változott semmi azóta a nemzetközi környezetben sem és a magyar viszonyok között sem, hiszen ennek együttesen kell megfelelni.

A Nemzeti Bank alapítványáról szóló jelentés már megjelent, éppen a '18. évben, tehát ezt csak szeretném mondani, hogy az tényszerűen nem igaz, hogy

nem ellenőrizte az ÁSZ, mint ahogy az is tényszerű, hogy Gyórt ellenőrizte, a kerületeket ellenőrizte, és valóban a belső kontrollt...

A korrupciós témáról akartam még egy mondatot szólni. A korrupciós témában a Számvevőszéknek az igazi eszköze a megelőzésen alapuló intézkedéseknek a része. Magyarországon nagyon komoly jogszabályalkotás történt ebben a törvényhozás által és a kormányzat által, konkrétan a pénzügyminiszter és a belügyminiszter aktív közreműködésével, amiben már eleve olyan helyzetet próbál teremteni a törvényhozás, illetve a jogalkotók, hogy ne is alakuljon ki ilyen. Ez az a dolog, amit nagyon intenzíven ellenőrzünk, és nagyon sok önkormányzatnál, akár a győrinél, akár másoknál is komoly gondot jelent a belső kontrollrendszer kiépítése, ez nem egy egyszerű dolog. Egy vezetési tudás kell hozzá, egy fegyelem kell hozzá, és ez gondot okoz a kórházigazgatóknak, gondot okoz a múzeumigazgatóknak, a pártoknak, a különböző vállalatoknak. Ez a típusú szabályozási környezet és működés láthatóan... - egyébként a 2004-es európai uniós csatlakozás óta kötelezte el magát az Országgyűlés, hogy átáll egy ilyen szisztémára, és nem volt elég 15 év, hogy átálljon, ezt kell mondanom. Ezért mi, amikor korrupciós helyzetben javulást mondunk, akkor azt mondjuk, hogy a nullához képest évről évre mi változott, mi lett jobbá, mi ezt próbáljuk mondani, de ezt folyamatosan ellenőriznünk kell, szabályossági alapon, nem azért, mert szeretjük, Z. Kárpát Dánielnek mondom, hanem azért, mert egyszerűen ma a jogszabályokat nem akarják, nem tudják, nincs módjuk betartani.

(13.40)

Köszönöm szépen a visszajelzést a gyermekékeztetéssel, az egészségügyi intézményekkel és a vészhelyzeti ellátással kapcsolatban.

Manninger Jenőnek mint a Gazdasági bizottság előadójának is külön szeretnék visszajelezni. Igen, a modernizáció, a digitalizáció az új kihívás nemcsak a Számvevőszék számára, hanem mindannyiunk számára. Az erre való átállásban nagy együttműködésre lenne szükség. Én azt kérem, hogy ezt a határozatot támogassák, hiszen nemcsak az ÁSZ beszámolójáról szól, hanem egyúttal a jövőbeli irány megerősítéséről. Mi felkészültünk erre. Már múlt évben elkezdtük, az idei évben nagy lépéseket tettünk, de szükség lesz arra, hogy az Országgyűlés is megerősítse, hogy jó úton járunk. Úgy gondolom, a Gazdaság bizottság emellett tett voksot, ezt köszönjük.

Aki pedig úgy érzi, hogy most nem tudtam válaszolni, megpróbálom majd még írásban ezt megtenni. Nagyon szépen köszönöm a figyelmüket és a türelmüket is. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Megkérdezem a Gazdasági bizottság előadóját, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Nem.

Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy a módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Most soron következik a **Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2018. évi egységes költségvetésének végrehajtásáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Költségvetési bizottság által benyújtott előterjesztés T/6265. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Bejelentem, hogy a kormány képviselője előzetesen jelezte, hogy nem kíván álláspontot ismertetni a vita során.

Elsőként megadom a szót Szűcs Lajos képviselő úrnak, az Országgyűlés jegyzőjének, a Költségvetési bizottság előadójának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon!

DR. SZŰCS LAJOS, a Költségvetési bizottság előadója, a napirendi pont előadója: Mélyen tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Ahogy ön is elmondta, ez a T/6265. számú törvényjavaslat egy olyan furcsa állatfaja a törvénykezésnek, amelynek a Költségvetési bizottság maga a benyújtója és a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, valamint a nemzeti Médiatanács az elkészítője. Éppen ezért fontos az, hogy a hatóság a törvényi előírásoknak megfelelően május 31-ig benyújtotta az előző évre vonatkozó zárszámadását.

A Költségvetési bizottság a május 29-i ülésén megtárgyalta és a törvényi szabályoknak megfelelően benyújtotta az Országgyűlés részére. A bizottsági ülésen a hatóság zárszámadásának benyújtásáról 9 igen szavazattal, 4 nem ellenében, tartózkodás nélkül döntött a bizottság. Ahogy megszoktuk, a benyújtott törvényjavaslat összesen négy külön zárszámadást tartalmaz. Fontos megjegyezni, hogy a törvényeknek megfelelően az NMHH a kiadásait saját bevételéből és költségvetési hozzájárulásból fedezi, a médiatörvény tehát garanciális jelleggel meghatározza a hatóság bevételeit. Saját bevételeit képezik a frekvenciadíjak az azonosítók lekötéséért és használatáért, továbbá a hatósági eljárásokért fizetett díjak, valamint a felügyeleti díj. Ezek a díjbevételek jelentik a hatóság gazdálkodásának alapját.

Az NMHH költségvetési főösszege 34,3 milliárd forint volt, a bevételek túlteljesültek mintegy félmilliárd forinttal, 34,8 milliárd forint bevételt realizált a hatóság. Többletbevétel keletkezett a bírság sorokon, mintegy 240 millió forint, a felhalmozási bevételeken 180 millió forint, az igazgatási szolgáltatási díjknál 90 millió forint, a felügyeleti díjból pedig 100 millió forint többletet szedtek be, mint a tervezett, és a működési bevételek előirányzatain is lett egy 80 milliós többlet. Ezzel ellentétben a működési célú támogatások államháztartáson belüli előirányzaton 100 millió forinttal kisebb lett a bevétel, mint a tervezett. Ennek egyenlege összességében a félmilliárd forintos bevételi többlet. A kiadási főösszeg 36 milliárd forint volt a 2018-as évben. Ez 4,9 százalékos túlteljesítést jelent. Az egyéb működési célú kiadásokban van ennek jelentős része, mintegy 1,8 milliárd forint a többlet,

míg a beruházásokon megtakarítás keletkezett mintegy milliárd forintos értékben.

A Médiatanács tekintetében egy jóval kisebb költségvetésről van szó. A Médiatanács működési költségvetésének végrehajtása során 475,9 millió forint bevétel keletkezett. Ennek túlnyomó többsége áfabevétel, ami a kiadási oldalon is megjelenik, hiszen ez befizetésre kerül a központi költségvetésbe. A költségvetési előirányzat pedig 549,5 millió forinttal teljesült. A Médiatanács kezelésében lévő bevételi és kiadási előirányzatok tulajdonképpen túlnyomó többségében a médiaszolgáltatási díjat tartalmazzák, amiket a médiahatóság szed be, de a bevétel továbbutalásra kerül az MTVA részére, és ebből kerül finanszírozásra a „Média mecenatúra” program. Ennek az előirányzata túlteljesült elég jelentősen, mintegy 1 milliárd 638,2 millió forinttal, ez 46,3 százalékos túlteljesítést jelent. Ennek pedig az oka az 1. számú kereskedelmi rádiós szolgáltatás indulása volt, hiszen ennek a mediaszolgáltatási díja jóval magasabb lett, mint a tervezett, 800 millió forint. Ez okozza ezen a soron a többletet.

Az MTVA 2018. évi költségvetésének bevételi oldala, 92,8 milliárd forint, a költségvetési és kereskedelmi bevétellel és 4,6 milliárd forint költségvetésen kívüli tétellel, ami rövid lejáratú hitelt jelent összesen, 97,6 milliárd forint összegben teljesültek. A kiadási oldal ezzel megegyező összegben teljesült. Az MTVA legfőbb bevételeit a közszolgálati hozzájárulás képezi, amely a költségvetéssel azonos összegben, 71,2 milliárd forinttal teljesült. A közszolgálati hozzájárulás mértékét a médiatörvény 2011-ben fix összegben határozta meg. Abban azóta módosulás csak az infláció mértékében történt. Az MTVA pénzalap funkciójából eredő bevételei terhére teljesíti a Médiatanács, a Közszolgálati Közalapítvány, a Duna Médiaszolgáltató, a Magyar Rádió Művészeti Együttesei Kft., a Nemzeti Audiovizuális Archívumot működtető Digitalizációs Műhely Kft., valamint a Közszolgálati Médiaakadémia Alapítvány működéséhez szükséges források továbbutalását, amelyek együttesen 8,3 milliárd forintos kiadást jelentenek. A mediaszolgáltatási, támogatási és vagyonnevelési tevékenység kiadásai 76,8 milliárd forintban teljesültek, amelyből 17,2 milliárd forintot a személyi juttatások, 53,8 milliárd forintot a dologi kiadások, és 7,8 milliárd forintot pedig a beruházások tettek ki.

Mélyen tisztelt Képviselőtársaim! Tekintettel arra, hogy mind a négy zárszámadást független könyvvizsgáló auditálta, és jelentésükben megállapították, hogy a 2018. évi gazdálkodásról, a vagyoni helyzetről valós és megbízható képet nyújtanak az előterjesztett zárszámadások, ezért kérem a tisztelt képviselőtársaimat, hogy a benyújtott törvényjavaslatot tárgyalják meg és fogadják el. Köszönöm a szót, elnök úr. *(Taps a kormánypart pádsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Dunai Mónika képviselő asszonynak, a Fidesz vezérszónokának. Parancsoljon!

DUNAI MÓNIKA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A Fidesz képviselőcsoportja támogatja a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2018. évi zárszámadási törvényjavaslatát. Támogatjuk mindazokat a gondolatokat, mindazokat a számokat, főösszegeket, alköltségvetési fejezeteket, amelyeket az imént Szűcs Lajos elnök úr ismertetett a Házal. Elfogadjuk mind a négy költségvetést, mind a négy költségvetési beszámolót és zárszámadást, amelyet az egyeséges költségvetési javaslat tartalmaz, vagyis az NMHH, a Médiatek, a Médiatek kezelésében lévő előirányzatok, valamint a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap, vagyis az MTVA zárszámadását.

(13.50)

De mi alapján is támogatjuk? Az alapján támogatja képviselőcsoportunk a benyújtott zárszámadást, amit hangsúlyozott elnök úr is az imént, hogy a benyújtott zárszámadásitörvény-javaslatot független könyvvizsgáló megvizsgálta, auditálta, és olyan megállapításokat tett, amely arra a következtetésre jutott, hogy a gazdálkodásról, a vagyoni helyzetről valós és megbízható képet mutatnak az előterjesztett zárszámadások.

Szeretném egyben tájékoztatni képviselőtársaimat, hogy az általános vita lezárása után a jövő hétkeddi kulturális bizottsági ülésen fogjuk a törvényjavaslat részletes vitáját lefolytatni. Arról is szeretném tájékoztatni önöket, hogy amikor ezeket a zárszámadásokat tárgyaljuk, akkor a Kulturális bizottság ülésén a médiahatóság elnöke rendszeresen jelen van, s jelen lesz a jövő heti bizottsági ülésen is. Amennyiben képviselőtársaimnak szakmai kérdései vannak a zárszámadással kapcsolatban, azt jövő héten kedden a Kulturális bizottság ülésén úgy tehetik fel, hogy azokra elnök asszony és munkatársai rögtön tudnak válaszolni. Erre szeretettel várom tisztelt képviselőtársaimat.

Egyébiránt pedig most is, mint az előző viták alkalmával is, a médiahatóság képviselője itt van a teremben, és figyelemmel kíséri a mostani általános vitát. Köszönöm szépen a figyelmet. Még egyszer: a Fidesz képviselőcsoportja javasolja az elfogadást. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Potocskáné Kőrösi Anita képviselő asszony, a Jobbik vezérszónoka következik. Parancsoljon!

POTOCSKÁNÉ KÖRÖSI ANITA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Szűcs Lajos képviselőtársam részletesen ismertette azokat a számszaki adatokat, amelyeket a négy zárszámadást összefoglalóan tartalmazó törvényjavaslat alapján a tisztelt Ház most tárgyal. Egyetértünk abban, hogy ez a gazdálkodás jónak mondható.

Miért mondhatom azt, hogy jónak mondható? Egyébként a költségvetési bizottsági ülésen is elmondtuk már Varju László elnök úr tolmácsolásában, s én magam is hozzátettem, hogy könnyű százmilliárdból agyat mosni. Mert itt semmi másról nincs szó, csak arról, hogy közszolgáltatás címen önök kormánypropagandát folytatnak, és erre közel százmilliárd forintnyi közpénzt költenek el négy rendszeren keresztül.

Csak hogy egy pár konkrétumot emeljek ki ebből a törvényjavaslatból: közel százmilliárd forintból működtetik ezt a gépezetet, és ebből 46 milliárd forint úgynevezett maradványokon szerepel. Dunai Mónika képviselőtársam azt mondta, hogy a szakmai kérdéseket a bizottsági ülésen tegyék fel, de szerintem ennek el kell hangoznia itt a plenáris ülésen is, mert ennek a 46 milliárd forintnak a fele fejlesztési projektekre áldozott forrásmaradvány. Ez rendszerben is van, mert fejleszteni kell, de a másik fele jövőbeni kötelezettségekre képzett maradványok. Vajon milyen jövőbeni kötelezettségre képeznek több mint 20 milliárd forint maradványt? Készülnek már a következő választásokra? Ez csak egy költői kérdés volt.

Meg kell állapítani, hogy az MTVA végül 2018-ban 98 milliárd forintból gazdálkodott, amelynek 71 milliárd forint a költségvetési támogatási része, 12 milliárd forint pedig az NMHH által átirányított közhatalmi bevétel. Tehát az látható, hogy a közhatalmi bevételekből is, amely közszolgálati célokra lenne hivatott, arra, hogy a magyar embereket tájékoztassák, ebből is propagandát folytatnak, s gyakorlatilag meggyalázzák ezeket a közszolgálati célokat. S láthatjuk, hogy a propagandák nemcsak nagy kék plakátokon vannak kint folyamatosan az utcán, hanem azok az emberek, akiknek nincs más lehetőségük, ezek leginkább a kisebb településeken élők, az MTVA-ból, az M1-ből és a Kossuth Rádióból tájékozódnak, és olyan információkat kapnak, ami nemhogy nem közszolgálati célokat szolgál, hanem egyenesen elszomorító és felháborító.

Összességében annyit szeretnék még elmondani, hogy strukturális problémák vannak ebben a rendszerben. A közszolgálat, az NMHH tevékenysége nem azokat a célokat teljesíti be, amelyekre hivatott lett volna, ezért nem tudjuk támogatni a 2018. évi zárszámadást. Tettük ezt már sok alkalommal, jeleztük, személyesen is jelen voltunk a Duna Médiaszolgáltatónál, a vezérigazgató úrral is személyesen találkoztam Varga-Damm Andrea képviselőtársammal együtt, aki jelezte, hogy majd szeretne szót kérni. Ő is valószínűleg arról fog majd beszélni, hogy mit is tapasztaltunk ott a Duna Médiaszolgáltatónál.

S még egy apró megjegyzés a végére: körülbelül annyi pénz fordítanak médiafelügyeletre és propagandára, mint amennyit a teljes felsőoktatásra, ami felháborító. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nacsá Lőrinc képviselő úr, a Kereszténydemokrata Néppárt frakciójának vezérszónoka következik. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A mostani zárszámadás részletes számairól a Költségvetési bizottság előadója, Szűcs Lajos képviselőtársam részletesen beszélt, így a négy zárszámadásban szereplő számokat nem ismételném meg. Ugyanakkor felhívnom a figyelmet arra, hogy megítélésünk szerint az NMHH 2018-ban is tartalmas szakmai munkát végzett, hogy a magyar emberek számára hatékonyabbá és tartalmasabbá váljon a tájékozódás.

Meg kell említenünk azt a kihívást itt a XXI. században, hogy a negyedik ipari forradalom korában, az innováció korában, amikor az infokommunikáció és a gyors hozzáférés talán még gyorsabbá válik és fölgyorsul, ahol az 5G mobilhálózatról beszélünk, közteri vezeték nélküli internet-hozzáférésről, ezek a rendszerek gyakorlatilag a mindennapjaink részévé válnak, akkor az az ország, amely az innovációs vagy a digitalizációs képességében lemarad, az nyilvánvalóan versenyhátrányt fog elszenvedni a többi országgal szemben, s lépéshátrányba kerül a negyedik ipari forradalomban. Éppen ezért gondoljuk azt, hogy a magyar kormány, s külön az NMHH lépéseinek is köszönhetően Magyarország ma kifejezetten nagy hangsúlyt fektet ezeknek a kérdéseknek a megvitatására, és ezeket a kérdéseket előtérbe helyezi. Az a célunk, hogy választ adjunk ezekre az innovációs kérdésekre, és mindenki számára elérhető infokommunikációs eszközöket biztosítsunk, és ezeket a lehetőségeket folyamatosan bővítsük.

Tudjuk, hogy 2018. január 1-jétől Magyarországon Európában is szinte egyedülálló módon csökkent az internet áfája 18 százalékról 5 százalékra. Ezzel a lépéssel is azt a célnak erősítettük, hogy Magyarországon az internet és az internet adta lehetőségek mindenki számára megfizethetővé és elérhetővé váljanak. Most is látjuk azt, hogy már az elmúlt évek fejlesztéseinek köszönhetően számtalan olyan település van, ahol a magyar emberek élvezhetik a köztéri vezeték nélküli internet-hozzáférést. Önkormányzatoknál, állami intézményeknél vagy akár köztérenél is megvalósul ez a fejlesztés. A magyar kormány, illetve az Európai Unió által finanszírozott projekteknek köszönhetően újabb 142 magyarországi településen lesz ingyenes wifipont a közeljövőben.

Fontosnak tartom megemlíteni a diákok, a tanulók digitális kompetenciájának a növelését, illetve digitális tudatosságának a fejlesztését. Itt is különböző programok indultak el. Nagyon fontos, hogy az a cél, hogy egyetlen magyar diák se hagyhassa el úgy az iskolarendszert, hogy akár a szakmájához, akár a továbbtanulásához szükséges digitális kompetenciarendszerrel ne rendelkezzen. Éppen ezért 14,5 milliárd forintot költünk az iskolák okoseszközökkel, illetve interneteléréssel való felszerelésére, hogy a közösségi terekben, illetve az ehhez szükséges tantermekben is kiépítésre kerüljön ez a hozzáférés. Ez sok helyen már megvalósult, sok helyen pedig ez a közeljövő feladata.

Két projektről szeretnék egy kicsit bővebben beszélni. Az egyik az európai szinten harmonizált és az európai jogrendszerbe foglalt e-segélyhívó rendszer, amelyben az NMHH nagy szerepet játszott az elmúlt évben. Ez egy komplex, többszereplős fejlesztés, ráadásul az egész Európai Unióban egységesen kell megvalósítani. Magyarországon 2018-ban elkészült az európai uniós rendelet átültetése, és a harmonizált e-segélyhívó rendszer és szolgáltatás 2018. március 31-én megkezdte a működését, így a 112-es hívószámon elérhető segélyközponttal, illetve az ezzel felszerelt gépkocsikkal, okoseszközökkel már folyamatos kapcsolat van. Azt gondolom, ez egy nagyon fontos előrelépés és fejlesztés.

(14.00)

A fiatalok védelme az internetes adatvédelmi projektekben nagyon nagy hangsúlyt kapott az NMHH elmúlt éves tevékenységében is, a 11 és 18 év közötti korosztályt célzó népszerűsítési kampányban. Az internet hotline jogsegélyszolgálat, ahol minden idők második legmagasabb esetszáma vagy ügyszáma érkezett be a 2018-as évben, ez is azt mutatja, hogy szükség van egy ilyen rendszerre. Itt a legtöbb eset adattal való visszaélés, nagy cégeknek adták ki magukat különböző adathalász személyiségek vagy szervezetek, illetve engedély nélküli közzététel, adatokkal való visszaélés volt a legtöbb bejelentés tárgya.

Azt gondolom, hogy egy ilyen, a 11-18 éves korosztályt célzó médiakampányra, illetve népszerűsítő kampányra, internetes kampányra mindenképpen szükség van a továbbiakban is. Éppen ezért az NMHH az SOS Gyermekfalu Magyarországgal is megújította partnerségét, illetve tovább folytatta azokat a közös projekteket, amelyek elindultak. A bejelentések megvizsgálása után nyilvánvalóan megtették az internet hotline és az NMHH munkatársai a szükséges lépéseket.

Fontos elmondani, hogy a jogellenes tartalmak, a sérelmezett tartalmak, esetleg bűncselekményre utaló vagy bűncselekményt már ki is merítő tartalmak elleni föllépés hatékonysága mindenképpen fontos cél. Ebben szerintem nincs köztünk vita, hogy az új formák, az internetes zaklatás, internetes bűncselekmények és adattal való visszaélések ellen szigorúan kell föllépni. Ezért azt gondolom, hogy ezen a területen is az NMHH kifejezetten jól teljesített.

Továbbá a gyermekvédelemre szeretném még fölhívni a figyelmet, hogy „Bűvösvölgy Médiaértés” oktató központok működnek Budapesten és Debrecenben, és már további helyek is vannak tervben. Itt korszerű eszközökkel felszerelt stúdiókban az iskolás korosztály tapasztalt médiaértés-oktatókkal maga készít médiatartalmat, alkotás közben felmerülő döntési helyzeteken keresztül érti meg, hogyan jön létre az a tartalom, egy reklám, egy rádióműsor, egy televíziós műsor, egy film vagy bármilyen olyan jellegű tartalom, amivel ők is találkozhatnak. 2018-ban 280 iskolából tízezernél több tanuló vett részt a két központ

munkájában, ezáltal is a médiatudatosság növeléséhez járult hozzá.

Meg kell említeni az NMHH gyermekvédelmi internet-kerekasztal tevékenységét. Beleillik abba a témakörbe, amit az elmúlt percekben már fejtegettem. Szerintem a gyermekeink, unokáink érdekében a gyermekvédelem az interneten is egy olyan különálló tevékenység vagy különálló kör lett, amely kiemelt figyelmet kell kapjon. Ezzel itt is foglalkoznunk kell, a kormányzat aktuális és felelősségi területén is foglalkozni kell, illetve szerintem fontos, hogy ezt a feladatot az NMHH, a médiahatóság fogja össze és próbálja koordinálni azt a kerekasztalt, hogy a gyermekvédelem online térben való megjelenése is kifejezetten erőt kapjon. Ezek olyan témák, amelyekről talán most itt a zárszámadás kapcsán kevesebb szó esik, ugyanakkor, azt gondolom, fontos tevékenységét képezte az NMHH-nak. Erre is költötte el költségvetésének egy részét, ezért jó, ha tudunk erről.

A többi részről pedig Szűcs Lajos és Dunai Mónika képviselőtársaim már beszéltek. A KDNP-frakció is támogatja a zárszámadást. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

*(Tordai Bencét a jegyzői székben
Arató Gergely váltja fel.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony az MSZP vezérszónoka. Parancsoljon!

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársak! Azért amellet nem mehetünk el szó nélkül, hogy a kormány képviselői közül senki nem vesz részt ebben a vitában. Sajnos azt kell mondanom, hogy én is legszívesebben azt mondanám, hogy ha a kormánynak nincs erről véleménye, akkor jobb lenne, ha nekünk se lenne, mert pozitív véleményt erről a jelentésről nem sokat lehet elmondani vagy szinte semmit.

Az Országgyűlés egyszerre tárgyalja a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, vagyis az NMHH, a Médiatanács és az MTVA 2018. évi egységes költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot és a jövő évi költségvetésről szóló javaslatot is. Éppen ezért érdemes e kettőt összevetni, összehasonlítani, mert ez alapján jól látható, hogy milyen sorokon emelkedik az elkölthető közpénz összege az érintetteknel. Az NMHH 2018-ban 7,3 milliárd forintot fizetett ki személyi juttatások címén, ennél azonban már lényegesen többet, 10 milliárd forintot kíván 2020-ban kifizetni. Mindez két év alatt igen jelentős emelkedésnek tekinthető.

Ezzel együtt a hatóság a tavalyihoz képest érzékelhetően több pénzből, majdnem 38,5 milliárd forintból gazdálkodhat majd 2020-ban. A tervezett kiadások struktúrája hasonlóan alakul, azonban láthatunk egy-két érdekesebbnek tűnő kiadási tervet is. Ezek közé tartozik az a több mint 1 milliárd... *(Nacs*

Lőrinc közbeszól.) Tudom, én egyszerre akarom a kétót, elmondtam, képviselő úr, hogy érdekes összefüggéseket találhatunk a 2018-as zárszámadás és a 2020-as költségvetés között. De elmondtam az elején, képviselő úr.

Ezek közé tartozik egy több mint 1 milliárd forint, amit az NMHH budapesti ingatlan megszerzésére kíván fordítani. Ezzel kapcsolatban érdemes lenne tudni, hogy pontosan hol és milyen célú épületet kíván a hatóság megvásárolni, erre miért is van szükség. Ennek részleteiről ugyanis még a javaslat indoklása is hallgat, pedig 2018-ban már megtörtént két ingatlan megvásárlása, az egyik ráadásul az MTVA-tól Húvösvölgyben. Láthatjuk tehát, hogy tovább növekedne a hatóság ingatlanvagyonára. Nagy kérdés, hogy miért van szükség egy 1 milliárd forintos ingatlanvásárlásra.

Az ingatlan megvásárlása mellett az NMHH egyéb módon is támogatja az MTVA-t 2018-ban. Ugyanis hiába támogatja az Országgyűlés minden évben több mint 70 milliárd forinttal az MTVA-t, és itt elhangzott, hogy milyen jól gazdálkodott a hatóság, jól látható módon az alap ennyi év után sem tud sem megbízhatóan, sem felelősen és átlátható módon gazdálkodni. Mit láthattunk a tavalyi évben? Azt, hogy ennyi támogatás mellett még az NMHH-nak is meg kellett támogatnia 12 milliárd forinttal a közmédiát, ami még így sem tudott kijönni a pénzből, hiszen még többmilliárdos hitelt is fel kellett venni ahhoz, hogy működőképes maradjon a szervezet.

Itt engedjék meg, hogy egy érdekes sztorit elmeséljek. Leveztem a hatósággal, mert kiderült, hogy ha iskolai csoportok be akarnak menni az MTVA székházába, a közpénzből fenntartott székházba, akkor bevételt szednek az iskolai csoportoktól, közel 900 forintos belépti díjat kell a gyerekeknek fizetni, hogy a magyar adófizetők pénzből fenntartott épületbe tudjanak menni és körül tudjanak nézni. Hát, szerintem nem tekinthető viccesnek, hogy az adófizető családok eltartanak egy intézményt, és ha a gyerekek ezt meg akarják látogatni, akkor fizetni kell érte.

Mondjuk azt el, hogy közben azt látjuk, hogy több tíz-, majd' százmilliárd forintot dobunk ki évente ennek a rendszernek a fenntartására. Itt érdemes megállnunk még egy pillanatra, ugyanis a közmédiát, amely ma már közel százmilliárd forintból gazdálkodik évente, és amelyet a Fidesz a saját szócsövénél silyányított, hírhamisító vezetőikkel az élén, 2010 előtt ennek töredékéből látta el a feladatát. Csak néhány szám ebből az évből: Magyar Rádió támogatása 6 milliárd forint, MTV és Duna Televízió együttes támogatása 9,8 milliárd forint.

Tisztelt Képviselőtársaim! Meg lehet vizsgálni, hogy melyik közmédiát működtött jobban, költséghatékonyabban, minőségibb módon, és egyáltalán hányan nézték Magyarországon a közmédiát, mondjuk, 2010 előtt, és hányan nézik ma ezeket a csatornákat vagy hallgatják. Ennek az MTVA-nak a büdzsáját 2018-ban eredetileg 80 milliárdosra tervezte az Országgyűlés, de a zárszámadásban látjuk, hogy ez 97,5 milliárd fölé teljesült. Nem mondanám túl fegyelmeztetnek és

hatékonyak a költségvetést, ami végül 20 százalékkal szállt el a parlament által jóváhagyotthoz képest. Nem beszélhetünk felelős gazdálkodásról.

Attól tartok, hogy hiába van most itt, a tisztelt Ház előtt az MTVA újabb költségvetési javaslata, jogosan attól kell tartanunk, hogy ezt sem fogják tudni betartani a közmédia intézményei. 80 milliárd helyett most éppen 93 milliárd forint a tervezett kiadás, tehát ez is szépen hízik két év alatt. Attól kell tartanunk, hogy ez is újabb hitelekkel, újabb rendkívüli támogatásokkal sem lesz majd tartható, és végeredményképpen majd el fogjuk érni a körülbelül 100 milliárd forintos támogatási összeget.

Tisztelt Országgyűlés! Úgy gondolom, hogy hiába vitatjuk meg ezeket a keretösszegeket évről évre, hiába mondjuk el azokat a kritikákat ellenzéki képviselőként, hogy mi mit tapasztalunk ezeknél az állami pénzeknél, mi elmondjuk, önök ezt nem veszik figyelembe. Elmondják a dicsérő hozzászólásokat és épp ugyanúgy meg fogják ezt szavazni. A Magyar Szocialista Párt részéről sem a zárszámadást, sem a 2020-as költségvetést nem tudjuk elfogadni. Köszönöm szépen, elnök úr.

(14.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Gréczy Zsolt képviselő úr, a DK vezérszónoka következik. Parancsoljon!

GRÉCZY ZSOLT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Érdekes, hogy mi, ellenzéki képviselők úgy beszélgetünk erről az intézményről és törvényről, hogy oda nem mehetünk be. Tehát valamiről ki kell hogy fejtjük az álláspontunkat és el kell mondanunk, hogy ez a gazdálkodás rendben van, vagy nincs, csak oda ellenzéki képviselő be nem teheti a lábát.

Itt szeretném jelezni, hogy október 13-án volt egy önkormányzati választás Magyarországon. Több mint három és fél millió magyar van, akinek ma már nem fideszes a polgármestere, de azoknak a városoknak, kerületeknek a polgármesterei, beleértve Budapest székesfőváros főpolgármesterét, a kerületi polgármestereket, vidéki polgármestereket, azóta sem tették be a lábukat a Magyar Televízióba épületébe. Önök egy olyan intézményt próbálnak itt menedzselni a mi adófizetői pénzünkön is, a mi szavazóink adófizetői pénzén is, amelybe egyébként az ellenzéki szavazókat képviselők egyszerűen be sem tehetik a lábukat. Most képzeljék el, hogy fordított helyzetben itt mi történe! Nacsa képviselő úr ezen kedélyesen mosolyog. Képzelje el azt a helyzetet, ha mondjuk, kormányváltás lenne - előbb-utóbb úgysis megtörténik, mert mindenki megbukik -, tehát szeretném kérni, hogy képzelje el most azt a helyzetet, hogy jön egy következő kormány, amely azt mondja, hogy maguk nem tehetik be a lábukat a Magyar Televízió vagy a Magyar Rádió épületébe! Mit csinálnának? Felgyűjtanák a várost

(Nacsa Lőrinc: Jaj! - Demeter Zoltán: Mit beszélés?), ahogy már csinálták 2006-ban.

De egyébként ezt a 90 milliárd forintot, amit elköltünk erre a történetre, hasonlítsuk már össze azzal, hogy mondjuk, mennyit költ az ország a felnőttképzésre, vagy mennyit költ az ország az otthonápolásra, vagy mondjuk, az izomsorvadásos gyermekek gyógyítására mennyit költ az ország. Ez a 90 milliárd forint semmi más célt nem szolgál, mint az önök propagandaérdekeit és a propagandakiadványaik megjelentetését. Hiába tehát mindenféle NMHH-s gyermekvédő program, meg egyéb szolgáltatás, internet-népszerűsítő valami, ha az egész alapvetően semmi másról nem szól, mint a hazugságról. Nincs olyan egyperces híradó, amelyben megjelenéne ellenzéki politikusok. Ha éppen nem jelenik meg abban az egy percben 35-40 másodpercben valamilyen migránszóság, az is csak annak köszönhető, hogy valamelyik nemzetközi szervezet éppen az Orbán-kormány orrára koppint ez ügyben.

Ráadásul mindez úgy történik meg, hogy emelkedő költségek járulnak ehhez, tehát minden évben egyre többet kell nekünk, magyar adófizetőknek, ellenzéki szavazóknak is fizetni azért, hogy az önök televíziója és rádiója működjön.

Történik ez, mondom, nemcsak úgy, hogy az ellenzéki politikusok oda nem mehetnek be, hanem még azt sem veszik tudomásul, hogy a nézettség milyen rettenetesen visszaesett az elmúlt tíz évben. Össze sem lehet hasonlítani, hogy a Magyar Televízió nézettsége mennyi volt 2010 előtt és mennyi most. Ennek nemcsak az az oka, hogy önök hazugságpropagandát tolnak, hanem az az oka, hogy teljesen elsilányították a közmédia - közmédia?! -, közmédiának nem nevezném, az állami média általános színvonalát. Még azt a tévécsatornát is megszüntették, azt az M3 nevű csatornát, ahol egyébként a Magyar Televízió egészen fantasztikus archívumából lehetett színházi közvetítéseket, tévéjátékokat, sportközvetítéseket és egyebeket újra megtekinteni. Ez például szerintem egy szintén súlyos mulasztás volt az önök részéről.

Nagyon-nagyon fontosnak tartanám azt is ebben az ügyben megjegyezni, hogy ezen a struktúráján mindenképpen változtatni kell. Nem lehet ennyi televíziós csatornát fenntartani úgy, hogy ezek nézettsége gyakorlatilag kimutathatatlan, nem lehet olyan rádiós hírszolgáltatást gyártani folyamatosan, ahol egyébként az ellenzéki politikusok csak lejárató hangnemben tudnak megjelenni, és ahova utána az önök állítólagos szakértői szaladnak be a stúdióba, hogy újra elmondja a független elemző politológus, független közgazdász és Bakondi úr, aki minden héten százezer migránst lát a magyar határon, és más hazugságok jelennek meg a médiában. (Egy tüsszentés hallatszik.) Köszönöm szépen az egyetértő tüsszentést. (Dr. Szűcs Lajos: Egészségére! Azt kell mondani ilyenkor!) Igen, igen. (Dr. Szűcs Lajos: Köszönöm szépen.) Ettől még nem változik ez ügyben a helyzet.

Tehát azt javasolnám természetesen, hogy ennek az átvilágítását előbb-utóbb az ellenzéki pártoknak el kell kezdeni. Az sem maradhat így természetesen, hogy az ellenzéki politikusok nem tehetik be a lábukat az állami televízióba és a Kossuth rádióba se. Én például a 2018-as választás után egy hónappal voltam utoljára a Magyar Rádióban. Akkor élő adásban összevesztünk természetesen a Fidesz szlogenjeit és szövegeit felmondó riportterrel, majd soha többet nem hívtak a rádióba. Egy ellenzéki párt képviselőjének ez a sorsa ma Magyarországon.

Nagyon nem szeretném, ha az a helyzet állna elő, ha előbb-utóbb úgy fordulna vissza, hogy olyan düh lesz az emberekben, hogy önkön verik le (*Nacsa Lőrinc: Ne fenyegezz!*), mindazt, amit csináltak a sajtóval (*Nacsa Lőrinc: Ne fenyegezzél!*) és a médiával. Nem fenyegetem a képviselő urat, csak jelzem, hogy ami most zajlik az állami médiában, az teljességgel elfogadhatatlan. Ez semmire nem jó, ezt sehol máshol nem alkalmazzák, csak és kizárólag diktatúrákban. Köszönöm szépen. (*Taps az ellenzéki padosorokból.*)

ELNÖK: Örülök, hogy a humanista jókívánásoknak bővebben volt a hozzászólás és a beszólás. Mindemellett kérem szépen a házszabály betartását.

Mint hogy a vezérszónoki felszólalások végére értünk, most kétperces felszólalásokra van lehetőség. Ezzel többen élni is kívánnak. Elsőként megadom a szót Dunai Mónika képviselő asszonynak, Fidesz. Parancsoljon!

DUNAI MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Nem véletlen az, hogy a kormány képviselői nem ülnek most itt a bársonyszékekben. Egyik vitánál sem szoktak itt ülni, amikor a médiahatóság beszámolójáról van szó. Ez pedig azért van, azon elv alapján, hogy ezzel is ki lehessen fejezni, hogy a média független. (*Dr. Varga-Damm Andrea: Hoppá!*)

A törvény szerint meghatározott eljárás pedig az, amit jelen pillanatban folytatunk, vagyis a médiahatóság a zárszámadásról, illetve - mert most már belemertünk picit a 2020-as költségvetési tervezetbe is - a költségvetésről szóló előterjesztéseket, javaslatokat betérjeszti a Ház elé úgy, hogy a Költségvetési bizottság felé kell eljuttatnia, a Költségvetési bizottság megtárgyalja, és ő terjeszti ide, a tisztelt Ház elé. Most az általános vitájában vagyunk ennek a törvényjavaslatnak, és amint említettem, a következő fázis az lesz, hogy jövő héten, kedden a részletes vitáját fogjuk lefolytatni a Kulturális bizottságban, majd ezt követően fog a házszabályban előírt szakaszokon még végigmenni szokásos módon a törvényjavaslat.

Tehát ez így volt eddig is és most is így van, hogy a kormány képviselői semmilyen befolyást nem szeretnének a Házra gyakorolni abban, hogy a 2018-as költségvetését elfogadja-e a tisztelt Ház, és a 2020-as költségvetést ebben a betérjesztett változatban fogja-e támogatni.

A másik... - de most látom, hogy lejár az időm, úgyhogy majd a következő felszólalásomban folytatom. Köszönöm szépen a figyelmet. (*Taps a kormánypártok padosoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nacsa Lőrinc képviselő úr, KDNP, két percben.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Azt visszautasítanám, hogy Gréczy Zsolt bennünket fenyegeessen erőszakkal és különböző módokon. Ezt határozottan vissza kell utasítani. Ez a stílus a Népszabadságban még csak-csak elment, itt már azonban kevésbé; bár az utóbbi időben láttunk elég sok mindent önkéntől.

Azért annak van külön bája, hogy a tisztelt jobbkos képviselőtársak annak a felszólalásnak tapsolnak, amelyben a 2006-os, rádiónál történt események után azt mondja Gréczy Zsolt, hogy a polgári oldal és a tüntetők voltak a hibásak, amiért ott bármilyen esemény történt. Tisztelt képviselő úr, önkök szemeket lövettek ki és kardlapoztattak békés tüntetőket ezen események után (*Gréczy Zsolt: Ezt a pert most fogod elveszíteni tizedszer!*), önkök pedig szabadon randalírozhattak egy középületben, ez a különbség a kettő között. (*Gréczy Zsolt: Tizedszer fogod elveszíteni! Sok milliót fogsz fizetni!*) Lehet, hogy azért is nőtt meg (*Gréczy Zsolt: Sok milliót fogsz fizetni!*) az NMHH költségvetése, mert új ajtókat kellett felszerelni, mert önkök tönkretették. Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypártok padosoraiból. - Gréczy Zsolt: Sok milliót fogsz fizetni!*)

ELNÖK: Gréczy Zsolt képviselő úr, DK, két percben!

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. 2006-ban Nyitray András fideszes képviselő azt kifogásolta a Rendészeti bizottság ülésén, hogy miért nem használt éles löszert a rendőrség, amely megpróbálta megmenteni Budapest rendjét és biztonságát.

(14.20)

Nézze vissza a jegyzőkönyvben, ott van, Nyitray András, az önkök képviselőtársa, éles löszert akart belelővetni a tömegbe. Üzenem Nacsa Lőrinc képviselő úrnak.

Másrészt a „szemkilövető” szövegért már nagyon sokan fizettek sok millió forintot, Gyurcsány Ferenc ezeket a pereket jogerősen megnyerte. Úgyhogy remélem, a jogászok figyeltek, de ha nem, akkor én most fölhívom majd a figyelmüket arra, hogy ön is járuljon majd a kasszához. Köszönöm szépen. (*Taps az ellenzéki pártok padosoraiban.*)

ELNÖK: Több kétperces felszólalásra jelentkezés nincs. Normál szót kérő képviselők felszólalásai következnek. (*Gréczy Zsolt Nacsa Lőrinchez: Még fogsz*

fizetni!) Élvezettel hallgatom mindig a vitájukat, sajnálattal kell mégis felhívnom a figyelmüket, hogy ez a napirendi pont a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2018. évi egységes költségvetésének végrehajtásáról szól. Kérem szépen, hogy leginkább ehhez ragaszkodjanak!

Nem nehéz a helyzetem, hiszen elsőként Varga-Damm Andreának, a Jobbik képviselő asszonyának adhatom meg a szót, parancsoljon!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! *(Nevetve:)* Nagyon vicces volt hallani, hogy a kormány független a médiától, és azért nincs itt. De nem szabad azon csodálkozni, hogy bármely ellenzéki képviselő, amikor a Médiatanács és társult szervezetei éves költségvetéséről van szó, akkor meglehetősen mérges, egyszerűen azért, mert iszonyatos mennyiségű közpénzt kapnak, és gyakorlatilag semmifajta, a köz szolgálatát jelentő eredményt ez a szervezeti rendszer nem tud produkálni.

Szervezeti rendszerről beszélünk, mert van Médiatanács, van médiahatóság, van mecénatúra és van az MTVA. Ebből a négy tételből áll össze ez a költségvetés. Azt kell mondani, hogy amikor a Médiatanácsról és az MTVA-ról olvassuk a számokat, akkor teljesen természetes, hogy egy ellenzéki képviselő mérges, hiszen micsoda fontos társadalmi programokat nem valósít meg a kormány, illetőleg nagyon sok olyan, tényleg rászoruló honfitársunk van akár betegsége, akár élethelyzete okán, akin lehetne segíteni ezekből a pénzekből, aki ehhez ezért nem jut hozzá.

Én szeretek mindig a tárgynál és a témánál maradni, és pár kérdésre vagy pár körülményre felhívom a figyelmet. A Médiatanács sorainak rendre, évről évre ott van egy 45 milliárdos tartalék. Minden évben meg szoktam kérdezni Karas Monikát, aki általában nem tud rá válaszolni, hanem valamelyik szakemberét viszi magával vagy hozza magával és ő válaszol, hogy miért kell évről évre ezt a tartalékot maguk előtt hordozni. Évről évre az Országgyűlés kétharmada megszavazza azt a pénzt, amit kérnek. Majd év közben, mint ahogy ebből a beszámolómból is tetszenek látni, év közben a kormány rendre módosítja az előirányzatot, mindig emeli. Tehát ebben sem lehet semmi probléma, hogy ne kapják meg a pénzt.

Sokat gondolkodtam azon, hogy vajon miért is van erre szükség. Aztán rájöttem: ez a félelem ára. Ugyanis azt szeretnék, hogy amikor egyszer majd nem lesz ez a hatalom, akkor ennek a csapatnak ott legyen a költségvetési forrásában 45 milliárd forintos tartalék, amit gyakorlatilag korlátlanul lehet még költeni arra, hogy valahogy legalább az átmeneti időben ezt az egészet működtetni tudják. Nincs más indoka. Oda vannak írva beruházások, oda vannak írva mindenféle ismeretlen előirányzatok, de már bocsánatot kérek, ez a kormány eddig mit nem épített meg, amit meg akart építeni? Nem tudom elképzelni, hogy mi az a beruházás, amit sem tavaly, sem tavalyelőtt, sem a következő évben - mert hiszen a tartalék még a következő évre is

majd a következő törvényjavaslatnál látható - miért kell 45 milliárdot magunk előtt tolni úgy, hogy gyakorlatilag senki nem tudja megmondani, hogy majd ezt mire fogják elkölteni.

Viszont az MTVA költségvetése egy másik téma, másik sor, másik táblázat. Hát, ez a táblázat maga a csoda! Hogy ebben a táblázatban mit látunk? Azt látjuk, hogy terveztek több mint 80 milliárdot, aztán módosították 99 milliárdra, aztán lett végül a teljesítés 97 milliárd. Ha meg tetszenek nézni, hogy ebből milyen valódi költségvetési tervezet volt: költségvetésből 72 milliárd tervezve, 84 milliárdra emelve, és - láss csodát! - el is költötte azt a 84 milliárdot. Ez ugye a költségvetésből történt finanszírozás.

De ami ebben az egész csomagban, amit be tettek terjeszteni, maga a rendszer tükre az, amiről most fogok beszélni. Kérem szépen, azt mondja 2018-ra, hogy 7,9 milliárd forint kereskedelmi bevétele van az MTVA-nak. 7,9 milliárd forint. Ez azért nagyon szépen hangzik, ez szép szám lenne, bár az is igaz, hogy tízszeresét kapja a költségvetésből, és azt feltételeztem, hogy esetleg ez a 7,9 milliárd - merthogy miért ne? - esetleg reklámból jövő bevétel.

Mit csináltam? Megtekintettem, hogy a 6 darab médiafelületnek, ami az MTVA rendszerében működik, mennyi a hirdetési percdíja. Nem percdíj van, másodpercdíj van, „harmincmásodperc”-díj van - ha meg tetszenek a díjtáblázatot nézni -, és ez átlagosan, hiszen sokféle időszáv, sokféle tétel van, de átlagosan 432 ezer forint a 30 másodperces kereskedelmi reklámdíj.

És képzeljék el, milyen szám jött ki 2018-ra! Tudják, hogy egy-egy médiafelületen hány másodpercet tudott eladni az MTVA és csapata 2018-ban? Elmondom önöknek. Napi 8,1 másodperc. Jól tetszenek hallani, ennyit. Ami, tudják, mit jelent? Azt jelenti, hogy az összes reklám, amit egyébként látnak, mind még plusz költségvetési forrásból finanszírozzák, mert a kereskedelmi bevétel nem jöhet a költségvetésből. És ha a 2020-as költségvetést megnézzük, akkor azt látjuk, hogy érdemben ez nem fog emelkedni, mert mindössze 8,3 milliárd a további bevétel, amit a kereskedelmi forgalomban gondolnak.

Tehát úgy gondolom, hogy Magyarországon, ahol közel lassan 100 milliárdot csak az MTVA-ra plusz még a másik 80 milliárdot a Médiatanácsra fordítunk - mert ez két teljesen külön mozgó szervezet -, akkor azt tessenek már megmondani, hogy hol van az a minőség, az az eredmény, amiért ezt érdemes elkölteni. Mindig mesélnek ezekről a nagy szavakról, hogy olyan dokumentumműsorok készülnek, olyan, a társadalmat tájékoztató műsorok készülnek, a mecénatúra megteremtésével majd magyar filmek fognak készülni; ugyan természetesesen költségvetésük volt, de még egy darab forgatókönyv nem volt, ahogy a Költségvetési bizottságban megtudtuk az arra rendelt képviselőktől.

Tehát azt kérem a kormánypárti képviselőktől, hogy ne csodálkozzanak azon, hogy amikor ezeket a számokat és azt az eredményt, amit minden áldott

nap emberek milliói láthatnak a képernyőkön és hallhatnak a rádió hullámhosszán, azt a minőséget nem tudja szolgáltatni, és bocsássanak meg, de ez megint tény, ezzel megint nem tudnak vitatkozni. Ha az elmúlt 30 évben megnézem az összes, mondjuk, választási évben, hiszen egy közszolgálati médiarendszernek választási évben sokkal több közszolgálati feladata van, mint egy nem választási évben. Ha megnézem csak a választási éveket az előző 30 évben '14-től visszafelé, és azokat a költségvetési forrásokat, amiket a közszolgálati médiumokra költött a költségvetés, és azt jelenértékre felszorozom, akkor ez, ami a költségvetési törvényben évről évre van, háromszorosa a legmagasabb összegű korábbi költségvetési tételnek. Háromszorosa!

Tehát ez olyan örült szám, hogy ehhez már tényleg el lehetne várni, hogy valaki jöjjön ide az Országgyűlés elé vagy a bizottságba, és mutassa meg azt az eredményt, amiért a magyar adófizetőknek erre a bázisra ilyen sok pénzt kell elkölteni. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szabó Szabolcs képviselő úr, független képviselő felszólalása következik, parancsoljon!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Én részletesebben majd a 2020-as költségvetéshez szólnék hozzá, itt csak néhány megjegyzést engedjenek meg az alapján, ami eddig elhangzott itt a '18-as zárszámadás kapcsán.

Egyrészt én azt készsággal elhiszem, hogy a beszámolóban szereplő, táblázatokban szereplő számok számszakilag rendben vannak.

(14.30)

Én azt készsággal elhiszem, hogy a számviteli feyelmet betartják, minden le van papírozva, akár azt is elhiszem, hogy olyan mélységig és olyan pontossággal, hogy az ÁSZ elnöke, aki itt volt egész hosszan a mai napon, mind a tíz ujját megnyalná, merthogy olyan szinten rendben van, csak nem erről beszélünk. Például, amikor gazdálkodásról és a jó gazdálkodásról beszélünk, akkor szerintem azt kellene megnézni, hogy akkor azt a közpénzt mire költik, amit odaadunk az NMHH-nak, a Médiatanácsnak, az MTVA-nak, és mi történik azzal a pénzzel, amit saját bevételként ők megtermelnek.

Mondok egy-két ilyen példát, amit érdemes lenne egy kicsit megbolygatni, és önöknek is egy picit jobban utánanézni, és lehet, hogy rájönnek, hogy van ott kérdőjel bőven. Mondjuk, ha megnézzük, hogy a közmédiában - bár szerintem ez valóban nem jó kifejezés, és azt hiszem, hogy Gréczy Zsoltnak van ebben igaza, hogy ezt állami médiának lenne jobb inkább nevezni, de ezt most zárójelbe teszem - kik, mármint kinek a tulajdonában lévő cég, cégek értékesítik a reklámidőt, vagy megnézzük, hogy kik a beszállítói bizonyos műsoroknak, hiszen ki van szervezve a műsorok

egy része vállalkozóknak, akik hozzák a felvételt, azt csak le kell játszani, hogy, hogy nem, mindig az derül ki, hogy a Fidesszel - hogy is fogalmazzak finoman? - nagyon jó barátságban lévő emberek cégeiről van szó, akik nem kevés pénzt számláznak ki nagy rendszerességgel. Ha már erről beszélünk, akkor én azt gondolom, hogy azért a gazdálkodás nem biztos, hogy olyan jó. Azt elhiszem, hogy a számlák, amiket benyújtanak, azok rendben vannak, csak szerintem ez nem jó felhasználása a közpénznek, és nem a felelős gazdálkodásnak megfelelő felhasználása a közpénznek.

Én azt nagy örömmel hallgatom, amit Dunai Mónika mondott, hogy azért nincs itt a kormány, mert ezzel is szimbolizálják, hogy ennyire távol tartják magukat a közmédiától. Akkor az hogy van például, hogy a közmédiában korábban dolgozó hölgy ilyen beszámolókat mondott a munkájáról - mert elhagyta a közmédiát -: egy alkalommal azzal bíztak meg, keressék adatokat arról, hogy milyen rémes új betegségeket hoznak be a migránsok Európába. Nagyon ritkán voltak ilyen esetek, nagyon alacsony számú esetről találtam csak számadatot, de addig kellett kutakodnom, amíg egy szakértő - idézőjelben - el nem mondta, hogy mennyire veszélyes ez a sok afrikai és arab ember.

Vagy egy másik idézet ugyanúgy tőle: a baloldali politikusokat érintő blokkokban az elvárás volt, hogy minél több szituációban állítsuk be nevetségesnek őket. Nekem alapvetően nem politikával kellett foglalkoznom, más viszont nem volt ilyen szerencsés. Akadt, aki szándékosan beemelt a riportjába olyan elemeket, amikről pontosan tudta, hogy ki fogják vágni onnét, csak azért, hogy így nyugtassa a lelkiismeretét. A többség nem tud azonosulni a szerkesztési gyakorlattal, de a megélhetés miatt kénytelen vállalni a kompromisszumokat. És egy csomó ilyet mondott.

Egyébként amikor így, nem hivatalosan az ember beszélget olyan emberekkel - mert akad ismerős azért még mindig a közmédiában -, akkor egyébként ugyanezeket mondják, hogy kapják az utasítást azoktól a kollégáktól, akiknek egyébként lehet, hogy itt kéne ülni, tehát azért az nem teljesen igaz, hogy ez ilyen független a kormánytól, mert hogy, hogy nem, a kormányzati message boxok, tehát az üzenetek ott takkra jelennek meg minden egyes műsorban. Ez olyan, mint a Pravda, hogy lassan azt nézzük, hogy mit mond az MTVA, és nem azt nézzük, hogy egyébként a Kormányinfón mit mond Gulyás Gergely. Sajnálatos módon ez nem független média, ez nem közszolgálati média, ez állami média.

Még egy apró megjegyzés: egyszer voltam olyan bátor, azt mertem mondani, hogy a közmédiában vagy állami média rendszeresen híreket gyárt, hamisít és magyaráz, és ezért nulla forintot érdemelnek. Erre engem beperelt az MTVA. Elmentünk a bíróságra, és hogy, hogy nem, a bírósági ítéletben az szerepel - megnyertem természetesen a pert, tehát elutasították az MTVA keresetét, jogerősen is -, az indoklásban az szerepel szó szerint, hogy nem csak hogy mint

közzereplő én ezt mondhatom, az MTVA meg kénytelen ezt tűrni, nem; az szerepel az ítéletben, hogy én a tárgyalás során bizonyítottam, hogy tényleg rendszeresen híreket gyártanak, magyaráznak, hamisítanak, tehát a keresetet a bíróság elutasítja, oszt' jó napot, boldog karácsonyt. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, kíván-e még valaki felszólalni. *(Nincs jelzés.)* Megállapítom, hogy nem.

Mint hogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Szűcs képviselő urat mint előterjesztőt, kíván-e válaszolni most. *(Dr. Szűcs Lajos nem int.)* Mutatja, hogy nem.

Bejelentem, tisztelt Országgyűlés, hogy a módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2020. évi egységes költségvetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Költségvetési bizottság által benyújtott előterjesztés T/7839. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Bejelentem, hogy a kormány képviselője előzetesen jelezte, hogy nem kíván álláspontot ismertetni a vita során.

Elsőként megadom a szót Szűcs Lajos képviselő úrnak, az Országgyűlés jegyzőjének, a Költségvetési bizottság előadójának, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon!

DR. SZŰCS LAJOS, a Költségvetési bizottság előadója, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Mélyen tisztelt Képviselőtársaim! Megpróbálok kicsit keretbe foglalni magát a történetet, még egyszer elmesélem önöknek, hátha be fog menni a dolog a fejekbe, hogy a Költségvetési bizottság azért a benyújtója ennek a törvényjavaslatnak, mert egyébként maga a médiahatóság nem nyújthat be törvényjavaslatot független szervezetként.

Azért azt mindenképpen érdemes elmondani, meg önök is, talán nem baj, ha visszaemlékeznek rá, hogy magáról a számról egyszer már szavaztunk, hiszen a 2020-as parlamenti törvényjavaslatnál, az ország költségvetésénél a jó része már szerepelt ezeknek a számoknak, és ezek alapján készítette el az NMHH a jövő évi költségvetési javaslatát.

Azt pedig csak megjegyzésként mondom, hogy természetesen minden elköltött forintról a szakbizottság előtt beszámolás történik, és ez általános, meg az NMHH zárszámadásáról szóló törvényjavaslatban pontos, tételes elszámolás történik magáról a költségvetésről.

Akkor kezdjük el a T/7839. számú törvényjavaslatról szóló előterjesztést. A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságnak a működését saját bevételeiből és költségvetési hozzájárulásból kell fedeznie. Törvényi

előírás szerint a hatóság egységes költségvetése egyaránt tartalmazza az NMHH, a NMHH Médiatanácsa és a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap költségvetését.

Az NMHH elnöke a törvényben rögzített szeptember 15-ei határidőig megküldte a költségvetést, amit a Költségvetési bizottság az október 29-ei ülésén megtárgyalt, és 10 igen szavazattal, 4 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül benyújtotta az Országgyűlésnek.

Sokszor felmerül kérdésként, hogy a hatóság költségvetése miért nem része a központi költségvetésnek. A hatóság jogállását szabályozó médiatörvény többet között a külön költségvetéssel igyekszik biztosítani az intézmény autonómiáját és függetlenségét. Éppen ezért a jogalkotó saját bevételeket biztosít számára, mint például a frekvencia használatáért, az azonosítók lekötéséért és használatáért fizetett díjak, a felügyeleti díjak, az eljárási díjak, valamint a beszédett bírságok.

A mostani költségvetés újdonsága, hogy kiegészült egy új tétellel, ez a Televíziós Film Mecénatúra, amelyet a médiatörvény 2019. január 1-jén hatályba lépett módosítása hozott létre. A pénzalap kezelője a Televíziós Filmkollégium. Létrehozásának pedig az volt a célja, hogy az elsődlegesen médiaszolgáltatásban való közzétételre szánt játékfilmek, filmsorozatok, dokumentumfilmek, ismeretterjesztő filmek és animációs filmek gyártásának támogatását előmozdítsa, biztosítva ezzel azt, hogy az állampolgárok lehető leg szélesebb köréhez juttasson el értékes, többek között a magyar történelmi múltat és a magyar kultúrát bemutató filmalkotásokat. Ennek a költségvetése összesen 3,5 milliárd forint, kiadási oldalon ennek a 10 százaléka a saját működési költségeire fordítható, ez 350 millió forint, és filmtámogatásokra a maradék 90 százaléka, 3 milliárd 150 millió forint.

(14.40)

Az NMHH alaptevékenységi bevételeit a frekvencia használatáért, az azonosítók lekötéséért és használatáért fizetett díjak, a felügyeleti díj, eljárási díjak, valamint a beszédett bírságok képezik. A várható bevételi főösszeg 2020-ban 38,4 milliárd forint lesz. Ezzel egyező a kiadási főösszeg, ebben az összegben jelentős arányt képviselnek a személyi juttatások és az ehhez kapcsolódó, munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adók.

A személyi juttatások előirányzata 10 milliárd forint, míg a munkaadókat terhelő járulékokra 2 milliárd 50 millió forint szerepel a tervben. A személyi juttatások és járulékok előirányzata 700 fős létszámmal került tervezésre. A beruházások kerete 4,8 milliárd forint, ebben jelentős részt képviselnek a mérőszolgáltatásokat biztosító fejlesztések, valamint az informatika területét érintő beruházások.

A Médiatanács költségvetésére áttérve: a közvetlen működési költségek fedezetére 197,8 millió forint

használható. Ez magában foglalja az öttagú Médiatanács személyi juttatásait, járulékait, a szakmai működésüket segítő szakértők kereteit, valamint a társszabályozó szervek működésének tervezett támogatását.

A Médiatanács kezelésében lévő előirányzatok bevételi és kiadási főösszege 1,6 milliárd forint. Az MTVA költségvetése pénzforgalmi szemléletben a bevételi és kiadási oldalon összesen 93 milliárd 364 millió forintot tartalmaz.

Mélyen tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Előterjesztőként a Költségvetési bizottság kéri a törvényjavaslat megtárgyalását és később annak az Országgyűlés általi elfogadását. Köszönöm a szót, elnök úr. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként Dunai Mónika, a Fidesz vezérszónoka mondhatja el véleményét. Parancsoljon!

DUNAI MÓNIKA, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A Fidesz képviselőcsoportja támogatja az NMHH 2020. évi költségvetés-tervezetét és azt alkalmasnak tartja az általános és részletes vitára.

Szeretném ismételtén kérni képviselőtársaimat mind az előző napirend, mind a mostani napirend tárgyalásakor, hogy amennyiben olyan konkrét kérdésük van, amelyekből sajnálatomra csak egy-kettő érkezett az előző napirendnél, a többiek általános jelenségek voltak, azokat a keddi kulturális bizottsági ülésen tegyék fel, és ott a médiahatóság elnöke, illetve gazdasági vezetője, munkatársai azokra konkrét szakmai választ tudnak adni. Úgy láttam az előző vitában is és most is, hogy inkább általánosságban érintették képviselőtársaim kritikával - amihez megvan a joguk természetesen, demokráciában vagyunk - a médiaügyeket, nem a konkrét, beterjesztett 2018-as és most pedig 2020-as költségvetésről, illetve zárszámadásról beszéltek. Engedjék meg, hogy vezérszónokként különösen egy tételre hívjam most még fel a figyelmet. Nagy örömünkre szolgál az, hogy a korábbi négy kis alköltségvetés, külön költségvetés ezen NMHH egységes költségvetés-tervezeten belül megjelent már a jövő évi költségvetés-tervezetben, mégpedig a televíziósfilmmecenatúra költségvetési forrástétel, amely egy nagyon régi vágyunk volt már, és ezt sikerült tavaly törvénybe is iktatni. Vagyis külön egység kell hogy foglalkozzon a magyar kultúra, a magyar irodalom, a magyar történelem jeles eseményeivel, alkotásaival, és annak a többletnek egy jó része, amely egyébként az egységes költségvetésben is többletként jelentkezik, azért van, mert ezt a tételt is egyelőre ideterveztük, illetve az NMHH ebbe az egységes költségvetésbe tervezte. *(Potocskáné Kőrösi Anita közbeszól.)*

Tisztelt Képviselőtársaim! Még egyszer hangsúlyozom, a Fidesz képviselőcsoportja támogatja a benyújtott javaslatot, és várjuk természetesen a hozzászólásokat és a keddi kulturális bizottsági ülésen a

konkrét kérdéseket is. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Potocskáné Kőrösi Anita képviselő asszony, a Jobbik vezérszónoka következik. Parancsoljon!

POTOCSKÁNÉ KŐRÖSI ANITA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A 2020. évi, előttünk fekvő NMHH-s költségvetés nemcsak az NMHH, hanem az MTVA, a Duna Médiaszolgáltató, a Médiatanács és a Közszolgálati Közalapítvány 2020. évre vonatkozó számadatait tartalmazza, amelyről már hallottunk Szűcs Lajos képviselőtársamtól egy nagyon részletes beszámolót, így azt ismételni nem kívánom, azonban egypár számadatra azért felhívnam tisztelt képviselőtársaim figyelmét.

Nézzük először az NMHH költségvetését, amely közel 10 százalékkal nő majd 2020-ra, 34,6-ról 38,4 milliárd forintra, amely egyébként beruházások növekedéséből következik. Tehát látható, hogy az NMHH fejleszt, 2,25 milliárdot új mérőműszerekre, egymilliárdot kisebb dologi kiadásokra és félmilliárd növekményt bérköltségre. Tehát ez egy beruházásokból és ilyen típusú növekményekből származó pluszköltségvetés, amelynek a fedezete a közel 3 milliárd forintnyi, frekvenciadíjakból származó bevételek növekedéséből és egyébként a fennmaradó összeg működési bevételek növekedéséből lesz majd fedezve, tehát erre a fedezet biztosított.

Vissza szeretnék utalni az előző napirendi pontban tárgyalt T/6265. számú törvényjavaslatra, amely 2018. év végével 46 milliárd forint összegű tartalékot tartalmaz. Ez jelentheti azt, amire egyébként Varga-Damm Andrea képviselőtársam felhívta már a figyelmet, hogy ez egy görgetett tartalék, így lehetne csökkenteni akár azt a több mint 70 milliárd forintos költségvetési támogatást, amelyet kap akár az MTVA és az NMHH is, és így természetesen lehetne ezt más célokra is fordítani. Hiszen ahogy az előző felszólalásomban is elmondtam, a közszolgálat már csak a nevében a köz szolgálata.

Nézzük a következőt, a Médiatanácsnál csökkentek a működési költségvetések láthatóan 54 millió forinttal, ami egyébként egy 7-8 százalékos csökkenés, és az áfakiadások csökkenése magyarázza, valamint egy előirányzatban 200 millió forintos csökkenést találhatunk, amely 12,5 százalék. Ez pedig abból adódik, hogy a mediaszolgáltatási díjakat ugyan a Médiatanács kapja, de az tovább is utalja az MTVA-nak, így ez odavándorol.

Ahogy Dunai Mónika képviselőtársam is elmondta, és ennek egyébként mi is örülünk, hogy végre valamilyen minőségi film, azaz a televíziósfilmmecenatúra mint új támogatási forma is megjelent. Természetesen nagyon fontos, hogy minőségi filmek készüljenek, de miből? Láthatjuk, hogy ez egy 3,5 milliárdos összeg, ez látható a költségvetésben. Az viszont egy nagymértékű csökkenés a médiamecenatúra vonatkozásában, egy

60 százalékos csökkenést láthatunk, erre már csak 1,3 milliárd forint jut. Talán nem véletlen, hiszen a kisebb televíziók, a helyi vidéki televíziók innen pályázhattak eddig támogatásokra, összegekre, ennek ez a nagymértékű csökkenése tovább csorbítja azokat a lehetőségeket, hogy a közszolgálat valóban beteljesedjen ebben a konglomerátumban.

Nézzük a MTVA-t utoljára! Ez egy meglepő fordulat volt az összegeket tekintve, sok év után először nem nagymértékben nőtt, hanem csak 0,65 milliárd forinttal, de aztán meg is találtuk, hogy azért ez nem így van teljesen, hogy nem csak ez a kicsit több mint félmilliárd forintos növekmény van az MTVA költségvetésében, hiszen mi történt? Összesen 93,3 milliárd forintról beszélünk, amelyből a médiatartalom előállítására 77,3 milliárd forintot terveztek, ami egyébként 2,6 milliárd forinttal nő az előző évhez képest.

(14.50)

Tehát azért nőtt csak ilyen minimális mértékben az MTVA költségvetése, mert a Televíziós Film Mecénatúra külön fejezetbe került, így amiatt ilyen alacsony a növekmény.

Összességében: én az előző vita során is elmondtam azokat az aggályainkat, amelyek a Jobbik képviselőcsoportjának most már évek óta folyamatosan meglévő aggályai, és az ellenzéki padosorokból érkező visszhangok miatt is mondhatom azt, hogy a Jobbik képviselőcsoportja nemhogy a 2018-as beszámolót, de a 2020-as NMHH-költségvetést sem tudja támogatni. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Nacsa Lőrinc képviselő úr, a KDNP vezérszónoka. Tessék!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr, a lehetőséget. Tisztelt Országgyűlés! Nagyon röviden csak azt szeretném elmondani, hogy itt a keretszám már a 2020-as költségvetés tárgyalásakor és elfogadásakor ismert volt mindenki számára, erről a parlament többsége már döntött idén nyáron, így ez már biztosított, itt most a négy alfejezet részletesebb bontását is láthatjuk, illetve tárgyalhatjuk.

A működésről és az alapelvekről, azt gondolom, hogy az előző napirendben már sok szót ejtettünk, én csak azt a három területet szeretném kiemelni, amit már az elmúlt napirendnél is mondtam, hogy egyrészt a mecénatúraprogramra, másrészt az NMHH online gyermekvédelemben végzett tevékenységére, illetve a médiatudatosság érdekében végzett tevékenységére a jövő évi költségvetésben is biztosított a forrás. Tehát mind a mecénatúra, mind a gyermekvédelem, mind a médiatudatosság területére nemcsak hogy az ideai források, illetve a tavalyi források is rendelkezésre állnak, hanem tovább növekszik a költségvetése ebben a

témakörben az NMHH-nak, pontosan azért, hogy ezeken a fontos területeken, ami a mecénatúrát vagy a gyermekvédelmet vagy a médiatudatosságot jellemzi, további programokat, illetve bővített programokat tudjanak elindítani. Úgyhogy az egységes költségvetést a KDNP-frakció támogatja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. A vezérszónoki felszólalások végére értünk, tisztelt Országgyűlés. Most az elsőként jelentkező független képviselő szólhat. Így aztán megadom a szót Szabó Szabolcs képviselő úrnak. Parancsoljon!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Az elején szeretném leszögezni, hogy abszolút igaz van Szűcs Lajosnak, sőt önmagában ezért nem is bántotta szerintem senki. Ugye, a törvény erejénél fogva kell ezt a Költségvetési bizottságban... Ha egy ellenzéki képviselő lenne a Költségvetési bizottság elnöke, akkor is onnan kellene benyújtani. Tehát ez tiszta sor. *(Dr. Szűcs Lajos: Ellenzéki! - Nacsa Lőrinc: Most is ellenzéki!)* Tehát ezt írja elő a törvény. Ja, most Varju László? Bocsánat! *(Dr. Szűcs Lajos: Csak nem akarja!)* Ez bizonyítja, hogy igazam van. *(Nacsa Lőrinc: Csak nem akar dolgozni!)* Vagy egyetértünk. Elnézést! Szóval, ez teljesen rendben van, nincs ezzel önmagában semmi probléma szerintem. És a Költségvetési bizottságot tényleg nem bántotta, meg nem is fogja ezért bántani senki.

Itt a probléma az, hogy önök, fideszes képviselők ezt majd meg fogják szavazni itt a plenáris ülésen. Nyilván ebben van vitánk elsősorban.

A másik, amit Dunai Mónika mondott, hogy egy részt várja a részleteket, és egyébként a Kulturális bizottságba valóban megkaptuk a meghívót, láttam én is, hogy jön majd az NMHH képviselete, delegációja. Általában elég nagy számban szoktak megjelenni, és lehet tőlük ott még részletesebben kérdezni. Csak azért hoztam ezt szóba, mert ha megnézzük a napirendet, ott az szerepel e mellett a napirendi pont mellett, hogy általános vita, és ez az a parlamenti műfaj, amikor általánosságban beszélünk egy adott előterjesztésről, annak a környezetéről, megpróbálja az ember esetleg azoknak az embereknek, akik nézik a közvetítést interneten keresztül - mert ha jól gondolom, ezt sem közvetítik már máshol - bemutatni, hogy mi a problémánk úgy általában a javaslattal. És a részletes vitaszakasz valóban majd a bizottságban fog lefolyni.

Na, de akkor részletesebben beszélnék egy kicsit erről az előterjesztésről. Valóban, mint itt elhangzott az előzőekben, alapvetően öt nagyobb blokk található ebben az előterjesztésben. Ez tartalmazza az NMHH-nak mint hatóságnak a 2020-as költségvetését, a Médiatanácsnak, a Médiatanács kezelésében lévő elirányzatoknak, a mecénatúrapályázatoknak és az MTVA-nak a 2020-as költségvetését.

Összességében ezek közül, amivel nekem végképp semmi problémám nincs, az a mecénatúrapályázat. Azt láttuk már a korábbiakban is, hogy elég jól

használják fel a rendelkezésre álló támogatást, ebből televíziós filmek, sorozatok, dokumentumfilmek készülnek. Emlékszem a korábbi beszámolókra is, amikor el is mondják, hogy milyen díjakat nyertek különböző fesztiválokon, legalábbis egy részük ezeknek az alkotásoknak. Abszolút nincs semmi problémám azal, hogy állami forrásból támogatunk televíziós filmeket, sorozatokat.

A másik négygel nekem már nagyobb problémám vannak. Onnan indítanám, mint ahonnan emlékeim szerint tavaly is kezdtem, hogy van egy nagyon jó dokumentuma az NMHH-nak: „NMHH Stratégia 2018-22”, ez a címe. Ebben van egy ilyen szöveg: „(Egy papírt mutat.) - nem nagyítottam ki, hogy ne-hogy büntetést kapjak tiltott demonstrálásért -, azt mutatja meg, hogy milyen értékeket gondol magára érvényesnek az NMHH. Milyen szavak szerepelnek itt jó nagy betűvel? Függetlenség, csapatjáték, felelősségvállalás, partnerség, hitelesség, átláthatóság, szakmai együttműködés. Tehát azt gondolja magáról az NMHH, hogy ezek az ő értékei. Hát, megmondom őszintén, elég falsnak gondolnám ezt az önértékelést, szerintem egyik sem igaz vagy csak nagyon kifordítva.

A függetlenséget az előbb már megbeszéltük, hogy arról én mit gondolok, ezért hosszabban ezt nem elemezném, én elég egyértelműen azt gondolom - és nagyon ebben szerintem nem tud vitatkozni senki, aki a közmédiát műsorait nézi vagy a Médiatanács döntéseit nézi -, hogy mindennek tekinthető ez a konglomerátum, csak éppen függetlennek nem.

Aztán a következő a csapatjáték. Erre azt tudom csak mondani, hogy kétségtelenül a kormánnyal meg a Fideszsel nagyon jó csapatjátékban dolgozik az NMHH meg az MTVA. Csak hogy konkrét példákat is mondjak akkor, hogy megfeleljek Dunai Mónikának: emlékszem ilyen rádiók nevére, hogy Rádió 1, Broadway Rádió meg Rádió 88, meg hosszasan sorolhatnám az elmúlt évekből a különböző rádiók neveit. Itt voltak olyan szolgáltatók, amelyeknek ilyen hajánál fogva előrangot indokokkal nem hosszabbították meg a szerződését. Volt olyan, meglepő módon kormányhoz közeli rádió, amelyik kalózádként tudott konkrétan működni, és nem volt hajlandó a hatóság kiszállni és elkobozni, mint más esetekben, az eszközeiket, mert a kalózádként így szokás eljárni. Volt olyan rádió, ami egyszerűen névváltoztatást akart végrehajtani, de mivel nem volt csókos, hát húzódtott, mint a rétestészta az ő ügye. Voltak olyan rádiók, aminél konkrétan a bíróság mondta ki, hogy a hatóság a saját belső szabályait megsértve adott nekik koncessziós jogot. És ilyenkor mindig azt szokta mondani Karas Monika a bizottság előtt, hogy a bírósági ítéleteket beépítjük a napi döntési mechanizmusunkba és gyakorlatunkba, ami önmagában rendben van, csak az hiányzik még, hogy utána azt is mondja, hogy jó, de egyrészt akkor én elnézést kérek és bocsánatot kérek azoktól, akikkel szemben a törvénytelen eljárást lefolytattuk, a mai nappal lemondok. Ugyanis ez nem egyszer fordult elő. És innentől kezdve nagyon nehéz úgy tekinteni az NMHH-ra, a Médiatanácsra,

hogy ez egy ilyen független szervezet, amelyik tök jól működik, mert láthatóan nem, csapatjátékban a Fideszsel meg a kormánnyal.

Állítják magukról, hogy a partnerség az ő nagy értékük. Hát igen, ez az előzőekben már elmondott példából is jól látszik, hogy nagyon-nagyon jó partnerek, akivel ők szeretnének jó partnerek lenni.

(15.00)

Nekik mindent megengednek, saját belső működési szabályokat áthágva, esetenként értelemszerűen törvénytelen módon hoznak döntéseket, amit a bíróság majd aztán megállapít, csak éppen azokkal szemben, akik nekik nem tetszenek, egyszerűen egy pacázó hivatal szerepét játsszák el.

Az meg egy másik kérdés, hogy mondjuk, menyire partnerek az újságírókkal. Van azért olyan magyar újságíró, aki ilyen vörös posztó Karas Monika meg a hivatala szemében. Volt már olyan, amikor a bizottsági ülésen az volt az egyik fő téma, hogy egy konkrét újságírót, hogy is mondjam, állított pellengrére azért, mert kérdezni mert.

Meg azt is nagyon jól tudjuk, hogy bizonyos adatokról szeret nem beszámolni és nem átlátható módon kezelni az NMHH. Mondjuk, ezt speciel a NAIH elnöke is már megállapította egyszer, hogy legyen szíves már a közérdekű adatokat a törvényeknek megfelelően, normál módon közzétenni, mert ezzel is vannak problémái az NMHH-nak.

Aztán van a szakmaiság, ezt is gondolják magukról. Hát, igen. Az előzőekben elmondott példák alapján talán egyértelmű, hogy itt a szakmaiság, mondjuk azt finoman, nem túl nagy erőssége sem az NMHH-nak, sem a Médiatanácsnak és egyébként az MTVA-nak sem, mert ott meg nem újságírási folyik, ezt nem újságírásnak hívják ugyanis, hanem propagandának.

És van még az együttműködés, amiről azt gondolják, hogy az ő nagy értékük. Valóban, nagyon jól tudnak együttműködni azzal, akivel akarnak. Számomra például megdöbbentő, hogy szó nélkül tudták hagyni - egyébként a kormánnyal és a fideszes képviselőkkel együttműködve, mert erre külön szabályt fogadott el az Országgyűlés, hogy ezt ők megtehessék -, hogy létrejött a KESMA, ami leuralja a magyar médiapiacot. Olyan médiakonglomerátum jött létre, ami sehol a fejlett világban nem lenne elfogadható.

Egyébként korábban, amikor az NMHH, illetve a Médiatanács elé került az az ügy, hogy az RTL és a Central Média egyesülne, azt meg tudták akadályozni, mert azt mondták, hogy igen, az egy nem elfogadható túlsúlyú médiakonglomerátumot hozna létre, és még azzal egyet is tudok érteni. Csak érdekes módon, amikor egy ennél jóval nagyobb konglomerátum jön létre a fideszes oldalon, egyértelműen egy ilyen kormánypárti médiabirodalom jön létre, akkor önök közösen az NMHH-val megoldják azt, hogy még csak tárgyalniuk se kelljen, a törvény betűjét szigorúan betartva, és elegánsan felteszik a kezüket, hogy hopp, az nem számít, renonsz van, és hagyták szó nélkül. Tehát így

működnek együtt, meg így partnerek, meg így játszanak csapatban.

És ezért mondom azt, hogy az én meglátásom szerint a mecenatúratámogatás rendben van, de sem az NMHH, sem a Médiatanács, sem az MTVA nem-hogy ezt a több tízmilliárdot nem érdemli meg, hanem egy fillért sem, egyszerűen azért, mert nem működnek normálisan. Köszönöm szépen. *(Taps az el-lenzéki sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kétperces felszólásra nem kért senki sem lehetőséget, így további képviselői felszólalás következik. Gréczy Zsolt képviselő úr, Demokratikus Koalíció, parancsoljon!

GRÉCZY ZSOLT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Természetesen az alapválasszal még adós vagyok: nyilván a Demokratikus Koalíció sem a '18-as, sem a '20-as adatsort nem fogja támogatni.

Ami viszont fontos, és Szabó Szabolcs képviselőtársam említette, hogy itt Dunai Mónika képviselőtársunk kvázi érdeként mondta el, hogy azért nincs itt senki a kormánytól, mert az NMHH egy független szervezet. Szeretném azért néhány adattal csak megvilágítani, hogy mennyire független ez a szervezet.

Ennek a szervezetnek az elnökét Karas Monikának hívják, és nyilván önök sem gondolják komolyan, hogy ebben az országban bárki, aki egy kicsit is foglalkozik a jog világával vagy a média világával vagy a közélettel, Karas Monikát független személyiségnek tartaná, főleg a Fidesztől. Akkor csak szeretném jelezni, hogy Karas Monika volt például Habony Árpád ügyvédje, az első Orbán-kormány idején ő vezette a Panasztestületet. Amikor átvette a Panasztestület vezetését az ORTT-ben, akkor éppen érvényes szerződése volt a Fidesz nevű párttal.

Ezenkívül az, amit Szabó Szabolcs is említett, és tavaly novemberben történt, azért egészen példátlan: ha jól emlékszem, több száz médium 60 milliárd forintos piaci részesedéssel egyszer csak gyorsan becsúszott egy ilyen fideszes médiaholdingba, és az NMHH ezt egyetlen szó nélkül hagyta. Aztán amikor a Fideszen belül éppen kitört az OIG-háború, és „Simicska Lajos kontra Orbán Viktor emberei” meccs alakult ki a TV2 környékén, akkor természetesen a TV2 orbáni szárnyát igyekeztek megsegíteni, és kideríteni, hogy az Orbánnal éppen összevesző korábbi pártpénztárnok... - aki egyébként nyilván az első Orbán-kormány idején is rendkívül függetlenként vezette az APEH-ot, és semmi köze nem volt nyilván a Fideszhez, és nem is független személyiségként került oda, csak simán közgazdasági tudása miatt jutott oda, hogy az APEH-ot vezetheti. Szóval, annyire független az NMHH, annyire független Karas Monika.

Itt megint csak egy ilyen salátáról van szó. Természetesen arról van szó, hogy a Demokratikus Koalíciónak sincs azzal baja, ha a magyar irodalmat, a magyar történelmet, a magyar kultúrát mutatják be, és arra vannak pályázati pénzek, és megismerhetjük a

magyar história döntő fordulatait, minél több fiatalal sikerül megismertetni és megszerettetni az írott betűt és a történelmet, de az egész mégsem arról szól alapvetően, hanem arról szól, hogy hogyan lehet hazudni, hogyan lehet hírt hamisítani, és hogy van az, hogy időnként kiugrik egy-egy riporter, és elmondja, hogy önök valójában mit csinálnak a Magyar Televízióban.

Tehát az az alaptörténet ebben a rendszerben, hogy majd egyszer csak valamikor fel fog állni valamelyik fideszes képviselő, és azt fogja mondani, hogy de maguk nem támogatták, hogy a magyar történelmet és a magyar irodalmat megismerjék a magyar fiatalok, mert leszavazták ezeket a számokat. Nos, azért szavazzuk le ezeket a számokat, mert ebből az összgeből ekkora *(Hüvelyk- és mutatóujjával kis egységet mutat.)* jut a magyar irodalomra és a magyar történelemre, és ekkora *(Két karját szélesebbre tárva nagyobb egységet mutat.)* összeg jut arra, hogy hogyan hazudott aznap a kormány. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Kíván-e még valaki szólni, tisztelt Országgyűlés? *(Jelzésre:)* Megállapítom, hogy nem. Köszönöm a segítséget, hogy ezt előrebocsátották.

Az általános vitát, minthogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, lezárom.

Megkérdezem az előterjesztőt, kíván-e reflektálni. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, képviselő úr!

DR. SZŰCS LAJOS, a Költségvetési bizottság előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Mélyen tisztelt Képviselőtársaim! Azért van abban valami báj, hogy egy magát függetlennek mondó képviselő beszél a független médiáról, és egy magát egyáltalán nem függetlennek mondó, életpályáján újságíróként egyáltalán nem a függetlenséget gyakorló képviselőtársunk beszél nekünk a függetlenségről, de nem erről szeretnék beszélni.

Inkább egy személyes történetet szeretnék önöknek elmondani talán csattanóként. 2001. április 8. - tudják, én akkor lettem országgyűlési képviselő egy időközi választáson. Készített velem az akkori RTL Klub egy riportot, viszonylag hosszan, sok mindenről beszélünk. Majd éjszaka, amikor hazamentem a választás megnyerése után, az RTL Klubon megnéztem az inkriminált beszélgetésről készült riportot. Nem mondom el, ki volt az újságíró, még ilyen időtávon keresztül sem akarom őt bántani ebben a dologban, de teljesen nem az szerepelt benne - a hírhamisításról beszélve - , mint amit én ott elmondtam. Másnap reggel felhívtam ezt az RTL Klub-os újságírót, és azt mondta nekem, jól figyeljenek, talán elég sok mindent mond az önök tevékenységéről: „Örüljön, hogy ez hangzott el, mert nem ezt kérték tőlem.” Köszönöm a szót, elnök úr. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy a módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk.

Most a napirend utáni felszólalás következik. Z. Kárpát Dániel képviselő úr nincsen jelen a teremben, ez azt jelenti, mivel egyedül ő jelentkezett napirend utáni felszólalásra, hogy a mai munkát befejeztük.

Tisztelt Országgyűlés! Megköszönöm tehát munkájukat. Az Országgyűlés jövő héten hétfőn, 11 órakor folytatja az ülést.

Az **ülésnapot bezárom**. Jó napot kívánok mindenkinek! Viszontlátásra!

(Az ülésnap 15 óra 10 perckor ért véget.)

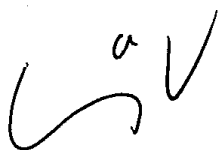
Arató Gergely s. k.
jegyző

Dr. Szűcs Lajos s. k.
jegyző

Dr. Tiba István s. k.
jegyző

Tordai Bence s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)